MOKINIŲ KŪRYBINIAI DARBAI

Kėdainių kalbų mokykla
2021 m.

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

Redakcinė grupė: Dalia Kasteckaitė, Izolina Kriščiūnienė, Agnė Milašienė, Aistė Komisoraitienė, Akvilė Rastauskė.

Leidinio rengėjas – Kėdainių kalbų mokykla.

Leidinyje publikuojami 2020–2021 m. m. Kėdainių kalbų mokyklos mokinių kūrybiniai darbai, vertimai, iliustracijos, nuotraukos.

ISBN 978-609-8126-80-8

TURINYS

Įvadas

Konkurso „Tavo žvilgsnis‘2021“ mokinių vertimai 5

Mokinių kūrybiniai darbai 100

Daiktų aprašymai 100

Rašiniai 105

Mintys apie gimtąjį kraštą 109

Mokinių darbai Lietuvos laisvės temomis 111

Filmo recenzijos 120

Plakatų konkurso „Welcome To My Town” dalyvių darbai 126

Tarptautinei tolerancijos dienai skirti mokinių darbai 130

„Kūryba apskritai yra žmogiškojo bendravimo būdas: kurti norisi, kai jaučiame daug galimybių ir norime jas parodyti kitiems. Kūryba žmones vienija, – taip išryškėja pirminė kūrybos esmė – meilė gyvenimui. Meilė žmones vienija, tad kūryba yra meilės išraiška. Kiek mes galime mylėti, tiek ir galime kurti.”

Regimantas Tamošaitis

Kėdainių kalbų mokykla jau trečius metus iš eilės parengia ir išleidžia mokyklos mokinių kūrybinių darbų knygelę.

Šie metai visiems buvo ypatingi: karantinas, menkos galimybės susitikti ir bendrauti, mokymasis iš namų. Tačiau tai nesumažino mokinių noro skaityti, rašyti, piešti, fotografuoti ir dalintis savo mintimis ar užfiksuotomis akimirkomis su draugais bei mokytojais.

Knygelėje publikuojami mokinių, dalyvavusių įvairiuose konkursuose ir olimpiadose, darbai, vertimai iš anglų, rusų, vokiečių, prancūzų kalbų, per pamokas rengti kūrybiniai darbai, piešiniai, koliažai, nuotraukos.

Smagu, kad Kalbų mokyklos mokiniams sekasi derinti mokymąsi ir kūrybą, o mokytojai gali didžiuotis savo mokinių pasiekimais.

KONKURSO „TAVO ŽVILGSNIS‘2021“ MOKINIŲ VERTIMAI

THE RAINBOW-MAKER
by W. K. Clifford

The children stood under an archway. Behind them was the blue sky; in front of them the clear, still lake that wandered and wound about the garden; above their heads the leaves of a tree whispered and told strange stories to the breeze.

"Poor tree! it is sighing for the blossoms the wind has carried away," they said to each other, and they looked back at the garden. "And, poor flowers, too," they said, "all your bright colours are gone, and your petals lie scattered on the ground; to-morrow they will be dead." "Ah, no," the flowers sighed, "the rainbow-maker will gather them up, and once more they will see the sun." Before the children could answer, a tall fair maiden came down the pathway. They could see her plainly in the twilight. Her eyes were dim with gathering tears, but on her lips there was a smile that came and went and flickered round her mouth. All down her back hung her pale golden hair; round her neck was a kerchief of many colours; her dress was soft and white, and her snowy apron was gathered up in one hand. She looked neither to the right nor to the left. She did not utter a single word; and the children could hear no sound of her footstep, no rustling from her dress. She stooped, and picking up the fading petals, looked at them tenderly for a moment, while the tears fell slowly down her cheeks; but the smile hovered round her mouth; for she knew that they would shine again in the sight of their beloved sun. When her apron was quite full, she turned round and left the garden. Hand-in-hand the children followed. She went slowly on by the side of the lake, far, far away across the meadows and up the farthest hill, until at last she found her home behind a cloud just opposite the sun. There she sat all through the summer days making rainbows. When the children had watched her for a long long time, they went softly back to their own home. The rainbow-maker had not even seen them.

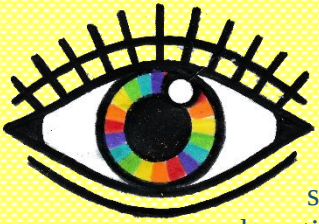

"Mother," they said one day, "we know now where the colours go from the flowers. See, they are there," and as they spoke they thought of the maiden sitting silently at work in her cloud-home. They knew that she was weeping at sending forth her most beautiful one, and yet smiling as she watched the soft archway she had made. "See, they are all there, dear mother," the children repeated, looking at the falling rain and the shining sun, and pointing to the rainbow that spanned the river.

VAIVORYKŠČIŲ KŪRĖJA
Pagal W. K. Clifford

Po vaivorykštės arka stovėjo vaikai. Už jų mėlynavo dangus, priešais juos tyvuliavo skaidrus, ramus ežeras, kuris vinguriavo ir liūdėjo dėl sodo spalvų. Virš vaikų galvų medžių lapai kuždėjosi ir vėjeliui pasakojo keistas istorijas.

– Vargšas medis! Liūdi dėl žiedų, kuriuos nusinešė vėjas, – vienas kitam pasakė vaikai ir pasižiūrėjo atgal į sodą.

– Vargšės gėlės taip pat, – tarė jie. – Visos jų ryškios spalvos dingo, išsibarstę žiedlapiai guli ant žemės. Rytoj jie bus negyvi.

– O, ne, – atsiduso gėlės. – Vaivorykščių kūrėja vėl juos surinks ir žiedlapiai dar kartą pamatys saulę.

Vaikams nespėjus atsakyti, keliuku pro juos praėjo aukšta daili mergelė. Jie aiškiai regėjo ją prieblandoje. Jos akys buvo blyškios nuo susikaupusių ašarų, bet jos lūpose matėsi šypsena, kuri dingdavo ir vėl pasirodydavo jos veide. Per visą jos nugarą draikėsi pablyškę auksiniai plaukai, kaklą juosė margaspalvė skarelė. Jos suknelė buvo lengvutė ir balta, o rankoje laikė snieguotą prijuostę. Ji nesidairė aplinkui, neištarė nė žodelio. Vaikai negirdėjo nei jos žingsnių, nei plevenančios suknelės garso. Ji pasilenkus rinko nykstančius žiedlapius, akimirką ramiai žvilgtelėjo į vaikus, o jos skruostais riedėjo ašaros, bet šypsena nedingo nuo veido. Ji žinojo, kad žiedlapiai vėl sužėrės mylimos saulės spinduliuose. Kai jos prijuostė buvo pilna, mergelė apsisuko ir išėjo iš sodo. Visi vaikai nusekė iš paskos. Ji lėtai ėjo prie ežero krašto, tolo per pievas, kol pagaliau pasislėpė už tolimiausio kalnelio, kur ant debesies, priešais saulę, rado savo namus. Sėdėdama visą vasarą kūrė vaivorykštes. Po ilgai trukusio stebėjimo vaikai atsargiai atsitraukė ir nuėjo namų link. Vaivorykščių kūrėja jų net nepastebėjo.

– Mama, mes dabar jau žinome, kur dingsta gėlių spalvos, – pasakė jie vieną dieną. – Pažiūrėk, jos visos yra ten!

Taip bekalbėdami jie galvojo apie mergelę, tyliai sėdinčią ant debesies ir dirbančią. Vaikai suprato: kai ji rauda, iš ašarų lašelių siunčia mums gražiausią savo kūrinį – vaivorykštę ir šypsodamasi gėrisi juo.

– Žiūrėk, mamyte! Visų žiedlapių spalvos ten! – rodydami pirštais į vaivorykštę, kuri apjuosė visą upę, vaikai stebėjo krintantį lietų ir šviečiančią saulę.

Iš anglų kalbos vertė Adomas Vaitiekūnas, 7 kl.

CHRISTMAS DAY

after Celia Thaxter

In the sunny land of France there lived many years ago a sweet little maid named Piccola.

Her father had died when she was a baby, and her mother was very poor and had to work hard all day in the fields for a few sous.

Little Piccola had no dolls and toys, and she was often hungry and cold, but she was never sad nor lonely. What if there were no children for her to play with!

What if she did not have fine clothes and beautiful toys! In summer there were always the birds in the forest, and the flowers in the fields and meadows, – the birds sang so sweetly, and the flowers were so bright and pretty!

In the winter when the ground was covered with snow, Piccola helped her mother, and knit long stockings of blue wool.

The snow-birds had to be fed with crumbs, if she could find any, and then, there was Christmas Day.

But one year her mother was ill and could not earn any money. Piccola worked hard all the day long, and sold the stockings which she knit, even when her own little bare feet were blue with the cold.

As Christmas Day drew near she said to her mother, “I wonder what the good Saint Nicholas will bring me this year. I cannot hang my stocking in the fireplace, but I shall put my wooden shoe on the hearth for him. He will not forget me, I am sure.”

“Do not think of it this year, my dear child,” replied her mother. “We must be glad if we have bread enough to eat.”

But Piccola could not believe that the good saint would forget her. On Christmas Eve she put her little wooden patten on the hearth before the fire, and went to sleep to dream of Saint Nicholas.

As the poor mother looked at the little shoe, she thought how unhappy her dear child would be to find it empty in the morning, and wished that she had something, even if it were only a tiny cake, for a Christmas gift. There was nothing in the house but a few sous, and these must be saved to buy bread.

When the morning dawned Piccola awoke and ran to her shoe.

Saint Nicholas had come in the night. He had not forgotten the little child who had thought of him with such faith.

See what he had brought her. It lay in the wooden patten, looking up at her with its two bright eyes, and chirping contentedly as she stroked its soft feathers.

A little swallow, cold and hungry, had flown into the chimney and down to the room, and had crept into the shoe for warmth. Piccola danced for joy, and clasped the shivering swallow to her breast.

She ran to her mother's bedside. “Look, look!” she cried. “A Christmas gift, a gift from the good Saint Nicholas!” And she danced again in her little bare feet.

Then she fed and warmed the bird, and cared for it tenderly all winter long; teaching it to take crumbs from her hand and her lips, and to sit on her shoulder while she was working.

In the spring she opened the window for it to fly away, but it lived in the woods near by all summer, and came often in the early morning to sing its sweetest songs at her door.

KALĖDŲ DIENA
Pagal Celia Thaxter

Prieš daug metų saulėtoje Prancūzijos saloje gyveno miela, maža mergelė, vardu Pikola. Jos tėvas mirė, kai ji dar buvo kūdikis, o mama buvo labai neturtinga ir turėjo visą dieną sunkiai dirbti laukuose už kelis skatikus.

Mažoji Pikola neturėjo jokių lėlių ar žaislų ir ji dažnai kęsdavo alkį ir šaltį, bet niekada nebuvo nei liūdna, nei vieniša.

Kas, jeigu nebuvo vaikų, su kuriais ji galėtų žaisti! Kas, jeigu ji neturėjo gražių drabužių ir žaislų! Vasarą miške visada būdavo paukščių ir gėlių laukuose ir pievose – paukščiai čiulbėjo taip maloniai, o gėlės buvo tokios ryškios ir gražios!

Žiemą žemė buvo padengta sniegu, Pikola padėjo savo mamai ir mezgė ilgas kojines iš mėlynos vilnos.

Žiemojančius paukščius reikėjo lesinti trupiniais, jei ji jų tik rasdavo, štai ir atėjo Kalėdų diena.

Tačiau vienais metais jos mama susirgo ir negalėjo uždirbti pinigų. Pikola visą dieną sunkiai dirbo pardavinėdama savo megztas kojines. Net kai jos pačios mažos, basos pėdutės buvo pamėlynavusios nuo šalčio.

Artėjant Kalėdų dienai, ji pasakė savo mamai: „Įdomu, ką gerasis Šventasis Mikalojus man atneš šiais metais. Aš negaliu pakabinti savo kojinių virš židinio, bet aš galiu padėti savo klumpes jam ant židinio. Jis manęs nepamirš, aš tuo tikra.“

„Negalvok apie tai šiais metais, mano mielas vaike“, – atsakė jai mama. „Mes turime džiaugtis, kad turime užtektinai duonos, valgyti.“

Bet Pikola negalėjo patikėti, kad gerasis šventasis ją pamirš. Kalėdų išvakarėse prieš židinį ji padėjo savo mažas klumpes ir nuėjo miegoti, kad susapnuotų Šventąjį Mikalojų.

Kai vargšė mama žiūrėjo į mažą batelį, ji pagalvojo, koks nelaimingas jos vaikas bus, kai ryte ras jį tuščią, ir norėjo, kad ji gautų kažką, kad ir mažą pyragaitį kaip kalėdinę dovaną. Namuose nebuvo

nieko, išskyrus keletą skatikų, ir jie turėjo būti saugomi, kad būtų galima nusipirkti duonos.

Kai išaušo rytas, Pikola atsibudo ir nuskuodė prie savo bato.

Šventasis Mikalojus buvo atėjęs naktį. Jis neužmiršo mažo vaiko, kuris juo taip tikėjo.

Matai, ką jis jai atnešė. Tai gulėjo klumpėje, žiūrėjo į ją su savo dviem ryškiomis akimis ir patenkintas čiulbėjo, kol ji jam glostė minkštas plunksnas.

Maža kregždė, sušalusi ir išalkusi, įskrido pro kaminą ir nusileido į kambarį ir įlindo į batą, kad sušiltų.

Pikola šoko iš džiaugsmo ir priglaudė drebančią kregždutę prie krūtinės.

Ji nubėgo šalia mamos lovos. „Žiūrėk, žiūrėk!“ – ji verkė. „Kalėdų dovana, dovana iš pačio dievo, Šventojo Mikalojaus!” Ir ji vėl šoko savo basomis pėdomis.

Tuomet ji palesino ir sušildė paukštelį ir visą žiemą švelniai juo rūpinosi; mokė lesti trupinius iš jos rankų ir lūpų bei tupėti ant jos peties, kol ji pati dirbo.

Pavasarį ji atidarė langą, kad paukštis išskristų, bet jis visą vasarą gyveno netoliese esančiame miške ir dažnai atskrisdavo anksti ryte čiulbėti savo malonių giesmių jai prie durų.

Iš anglų kalbos vertė Viktorija Sruogytė, 7 kl.

KALĖDŲ DIENA

Pagal Celia Thaxter

Saulėtoje Prancūzijos saloje prieš daug metų gyveno maža miela tarnaitė, vardu Pikola. Jos tėvas mirė, kai ji buvo kūdikis, ir jos mama buvo labai neturtinga ir turėjo dirbti visą dieną laukuose už kelis pinigėlius.

Mažoji Pikola neturėjo jokių lėlių ir žaislų, ji dažnai būdavo alkana ir sušalusi, bet ji niekada nebuvo liūdna ar vieniša.

Jeigu ten nebūtų buvę jokių vaikų su kuriais ji žaistų! Jeigu ji neturėtų jokių gerų drabužių ir gražių žaislų! Vasarą miške visada būdavo paukščių ir gėlių laukuose ir pievose – paukščiai dainavo taip mielai ir gėlės buvo tokios ryškios ir gražios!

Žiemą, kai žemė buvo padengta sniegu, Pikola padėjo savo mamai numegzti ilgas kojines iš mėlynos vilnos.

Sniego paukščiai turėjo būti pamaitinti trupiniais, jei ji galėdavo jų rasti, ir tada ten buvo Kalėdų diena.

Bet vienais metais jos motina sirgo ir negalėjo uždirbti pinigų. Pikola dirbo sunkiai per visą dieną, pardavinėdama tas kojines, kurias numegzdavo, net jeigu ir jos pačios mažos plikos kojos buvo mėlynos nuo šalčio.

Kai Kalėdų diena artėjo, ji pasakė savo motinai: „Man įdomu, ką gerasis Šventas Nikolas atneš man šiemet. Aš negaliu pakabinti savo kojinės ant židinio, bet turėčiau padėti savo medinį batą netoliese židinio dėl jo. Jis manęs nepamirš, aš tuo tikra.“

„Negalvok apie šituos metus, mano mielas vaike“, – atsakė jos motina. „Mes turime džiaugtis, jei turėsime pakankamai duonos pavalgyti.“

Bet Pikola negalėjo patikėti, kad gerasis Šventasis galėtų ją pamiršti. Per Kūčias ji padėjo savo mažą, medinį batą ant židinio ir nuėjo miegoti sapnuodama Šventąjį Nikolą.

Kai neturtingoji motina pažiūrėjo į mažąjį batelį, ji pagalvojo, koks nelaimingas jos mielasis vaikas būtų, jei ryte rastų tuščią batelį, ir ji norėjo bent kažką turėti, net jeigu tai buvo tik mažas tortas kaip

Kalėdų dovana. Namuose nieko nebuvo, tik keli pinigėliai, ir jie turėjo būti saugomi duonai nupirkti.

Kai atėjo rytas, Pikola atsikėlė ir nubėgo prie savo bato.

Šventasis Nikolas turėjo ateiti naktį. Jis nepamiršo mažo vaiko, kuris galvojo apie jį su viltimi.

Pažiūrėjo, ką jis jai atnešė. Tai gulėjo medinėje klumpėje, žiūrėdamas į ją su savo dviem ryškiomis akimis ir čiulbėdamas patenkintas, kai mergaitė glostė jo švelnias plunksnas.

Maža kregždė, sušalusi ir alkana, įskrido į kaminą ir žemyn į kambarį ir įkrito į batą, kad sušiltų. Pikola šoko iš džiaugsmo ir priglaudė drebančią kregždę prie krūtinės.

Ji nubėgo prie savo mamos lovos. „Žiūrėk, žiūrėk!“ – ji verkė. „Kalėdų dovana, dovana nuo gerojo Šventojo Nikolo!“ Ir vėl ji šoko ant savo mažų, plikų kojų.

Tada ji pamaitino ir sužildė paukštelį ir rūpinosi juo visą žiemą; mokino paimti trupinėlius iš jos rankos ir nuo jos lūpų ir tupėti ant jos peties, kai ji dirbo.

Pavasarį ji atidarė langą, kad paukštis išskristų tolyn, bet ji gyveno netoli esančiame miške visą vasarą ir dažnai atskrisdavo anksti ryte padainuoti savo saldžių dainelių prie jos durų.

Iš anglų kalbos vertė Augustė Pranarauskaitė, 7 kl.

KALĖDŲ DIENA

Pagal Celia Thaxter

Saulėtoje Prancūzijos žemėje prieš daugelį metų gyveno miela tarnaitė, vardu Piccola.

Jos tėvas mirė, kai ji buvo dar kūdikis, jos mama buvo labai neturtinga ir turėjo sunkiai dirbti visą dieną laukuose dėl kelių skatikų.

Mažoji Piccola neturėjo lėlių ir žaislų, ji dažnai būdavo alkana, sušalusi, bet niekada nebuvo nei nusiminusi, nei vieniša.

Kas būtų, jei nebūtų vaikų, su kuriais ji galėtų žaisti! Kas būtų, jei ji neturėtų puikių drabužių ir gražių žaislų! Vasarą visą laiką būdavo paukščių miške ir gėlių laukuose bei pievose, – paukščiai čiulbėjo labai mielai ir gėlės buvo tokios ryškios ir gražios!

Žiemos metu, kai žemė buvo padengta sniegu, Piccola padėdavo savo mamai ir megzdavo ilgas kojines iš mėlynos vilnos.

Sniego paukščius pamaitindavo trupiniais, jeigu bent kiek galėdavo surasti jų, ir tada atėjo Kalėdų diena.

Bet tais metais jos mama sirgo ir negalėjo uždirbti pinigų. Piccola dirbo sunkiai visą dieną, pardavinėdama kojines, kurias ji numezgė, net jei jos mažos, plikos pėdos buvo mėlynos nuo šalčio.

Artėjant Kalėdų dienai ji pasakė savo motinai: „Įdomu, ką didysis Šventasis Nikolajus atneš man šiais metais. Aš negaliu pakabinti savo kojinių, bet padėsiu jam savo medinį batą ant židinio. Jis manęs nepamirš, aš įsitikinusi.”

„Negalvok apie tai šiais metais, mano brangus vaike”, – atsakė mama. „Mes turėtume būti dėkingos, jeigu turėsime pakankamai duonos pavalgyti.”

Bet Piccola negalėjo patikėti, kad didysis Šventasis ją pamirštų. Kūčių vakare ji padėjo savo mažą medinę klumpę ant židinio prieš ugnį ir nuėjo miegoti, kad sapnuotų Šventąjį Nikolajų.

Kai vargšė motina žiūrėjo į tą mažą batą, ji pagalvojo, koks nelaimingas jos brangus vaikas būtų, jeigu rastų jį tuščią ryte, ir norėjo, kad ji turėtų kažką, net jei tai būtų tik mažytis pyragaitis kaip Kalėdų dovana. Namie nieko nebuvo, išskyrus kelis skatikus, bet ir jie buvo saugomi nusipirkti duonai.

Kai išaušo rytas, Piccola atsibudo ir nubėgo prie savo bato.

Šventasis Nikolajus buvo atėjęs naktį. Jis nepamiršo to mažo vaiko, kuris apie jį galvojo su tokiu tikėjimu.

Pažiūrėk, ką jis atnešė. Jis gulėjo mediniame bate, žiūrėdamas į ją dviem ryškiomis akimis ir patenkintas čiulbėjo, jai beglostant jo minkštas plunksnas.

Maža kregždė, sušalusi ir alkana, įskrido į kaminą ir atsidūrė kambaryje, tada nušliaužė į batą sušilti.

Piccola šoko iš džiaugsmo ir priglaudė drebančią kregždę prie krūtinės.

Ji pribėgo prie mamos lovos. „Žiūrėk, žiūrėk!" – ji verkė. „Kalėdų dovana, dovana iš didžiojo Šventojo Nikolajaus!" Ir ji vėl šoko savo mažomis, plikomis pėdutėmis.

Tada ji pamaitino ir sušildė paukštį ir meiliai rūpinosi juo visą žiemą; mokydama jį paimti trupinių jai iš rankos ir lūpų ir tupėti ant peties, kol ji dirba.

Pavasarį mergaitė atidarė langą, kad paukštelis išskristų, bet jis gyveno šalia miškuose visą vasarą ir dažnai atskrisdavo anksti ryte, kad pačiulbėtų mieliausias giesmes prie jos durų.

Iš anglų kalbos vertė Miglė Mieliauskaitė, 6 kl.

KALĖDŲ DIENA

Pagal Celia Thaxter

Kadaise saulėtame Prancūzijos krašte gyveno geraširdė darbštuolė, vardu Piccola. Jos tėvas mirė, kai ji buvo kūdikis, o motina buvo labai neturtinga ir ištisas dienas turėjo dirbti laukuose dėl kelių grašių.

Mažoji Piccola neturėjo nei prašmatnių lėlių, nei kitų žaislų, dažnai jai netgi pritrūkdavo maisto ir būdavo labai šalta, bet ji niekada nesijautė liūdna, o tuo labiau vieniša. Na ir kas, kad nebuvo vaikų, su kuriais ji galėtų žaisti, arba puošnių drabužių ir stulbinančių žaislų! Vasarą ji turėjo paukščiukus miške, kurie gražiai čiulbėdavo ir palaikydavo jai kompaniją, gėles pievose ir laukymėse, kurios buvo tokios spalvingos ir gražios!

Žiemą, kai žemę užklodavo sniegas, mažoji Piccola padėdavo savo motinai. Ji megzdavo ilgas kojinaites iš dangiškai mėlynų siūlų, kurie jai primindavo vasaros dangų.

Paukščius, kurie neišskrisdavo žiemoti į kitus kraštus, reikėdavo pamaitinti trupiniais, jeigu mergaitė tokių rasdavo. Mergaitė labai laukdavo Kalėdų. Vienais metais jos motina sunkiai sirgo ir negalėjo uždarbiauti. Piccola dirbdavo ištisas dienas sunkiai ir ilgai, pardavinėdama savo megztas kojines, nors jos pačios kojos buvo apnuogintos ir pamėlusios. Kalėdų dienai artėjant, ji svajodama garsiai mąstė: „Įdomu, ką gerasis šventas Nikolas atneš man šiais metais? Kadangi negaliu savo kojinių pakabinti virš židinio, gal galiu padėti savo klumpes į žaizdrą. Jis tikrai manęs nepamirš, aš tai žinau.“

– Nesitikėk to šiais metais, mieloji, – atsakė jai motina. – Turime džiaugtis, kad mums užtenka maisto.

Tačiau Piccola negalėjo patikėti, kad gerasis šventasis sugebėtų ją pamiršti. Kūčių vakarą ji padėjo savo medines klumpes į žaizdrą, priešais ugnį. Tuomet paniro į saldų miegą sapnuoti švento Nikolo.

Vargšė mama, žiūrėdama į savo dukros klumpes, galvojo, kaip ji nuliūs ryte radusi jas tuščias. Ji troško, kad tik turėtų kažką, ką galėtų ten įdėti, kad ir mažą pyrago gabalėlį. Tuo tarpu namuose buvo vos

keli grašiai, ir tie turėjo likti duonai nusipirkti. Išaušus rytui Piccola tik pabudusi šoko iš lovos ir pasileido bėgti savo klumpės link.

Šventas Nikolas pasirodė naktį, jis nepamiršo mažosios Piccolos, kuri taip smarkiai juo tikėjo. Ji nubėgo pažiūrėti, ką jai atnešė. Tai gulėjo medinėse klumpėse ir žiūrėjo į ją savo didelėmis akimis. Jis mielai čirpėjo su pasitenkinimu, kol Piccola glostė švelnias jo plunksneles. Maža kregždutė, kuri įskrido per kaminą į kambarį, nutūpė į klumpes ieškodama šilumos. Jaunoji Piccola šokinėjo iš džiaugsmo ir vis glaudė drebančią iš šalčio kregždę prie savo krūtinės. Ji iškart nubėgo prie savo motinos lovos:

– Mama, žiūrėk! Kalėdų dovana nuo gerojo šventojo Nikolo! – ji ir toliau šoko aplink kambarį savo mažomis, basomis kojytėmis.

Per visą ilgą ir šaltą žiemą mergaitė maitino ir atsakingai rūpinosi paukšteliu, mokindama jį įvairių triukų: kaip paimti maistą iš jos rankų ar lūpų, kaip tupėti ant jos peties, kol pati dirbdavo.

Atėjo pavasaris. Piccola atidarė langus, kad kregždė galėtų skristi tolyn, bet paukštelis toli nenuskrido, o pasiliko gyventi miške, netoli jos namų. Dažnai rytais jis net atskrisdavo pačiulbėti savo mielų giesmelių Piccolai ir jos motinai.

Iš anglų kalbos vertė Bernadeta Škudaitė, 7 kl.

QUEEN MARGARET AND THE ROBBERS

by Albert F.Blaisdell

There were once two kings of England at the same time. One was Henry VI. He was the rightful king, but a very weak and feeble man, and quite unfit to rule his kingdom.

The other was young Edward, Duke of York, called Edward IV. He was made king by some of the nobles, who grew weary of Henry and his foolish deeds.

A number of the English people were faithful to King Henry, but many others went over to King Edward's side, and there were quarrels between the two parties, which ended in a war. This war was called the War of the Roses, because the followers of Henry wore a red rose as their badge, and Edward's friends wore a white one.

In one battle, fought at Hexham, the White Roses beat the Red ones, and King Henry was taken prisoner and sent to the Tower of London. His wife, Queen Margaret, with her little son, Prince Edward, escaped after the battle, and hid themselves in a wild forest. As they wandered among the trees, seeking some place where they might be safe from their enemies, they met a band of robbers. These rough men took away the queen's money and her jewels, tearing her necklace from her neck, and her rings from her fingers. Then they began to dispute as to who should have most of the stolen goods. And while they quarrelled, Queen Margaret took her little boy by the hand and ran away to a thick part of the wood. There they stayed until the angry voices of the robbers could no longer be heard, and then, in the growing darkness, they came stealthily from their hiding-place. They wandered on, knowing not where to go, hoping much to meet some of their friends, and fearing still more to be found by their enemies, the soldiers of the White Rose. But, alas! they saw no kind face, and night came on. Then, as they crept fearfully from tree to tree, they met another robber.

The poor queen was much afraid that this robber, who looked very fierce, would kill her and the prince, because she had no riches left to give him. In despair she threw herself upon her knees before

him, and said: "My friend, this is the son of your king. I give him into your care."

The robber was much surprised to see the queen and the prince alone, with their clothes torn and stained, and their faces white from hunger and fatigue. But he was a kindhearted man, although his looks were rough, and before he became a robber he had been a follower of King Henry, so he was quite willing to do his best for the little prince. He took the boy in his arms, and led the way to a cave in the forest, where he lived with his wife. And in this poor shelter, the queen and her son stayed for two days, listening to every sound, and fearing that their enemies would find them. On the third day, however, the friendly robber met some of the lords of the Red Rose in the forest, and led them to the cave. The queen and prince were overjoyed to see their friends, and soon they escaped with them to a place of safety.

Their hiding-place has been called "Queen Margaret's Cave" ever since that time. If you go to Hexham Forest, you will be able to see it.

KARALIENĖ MARGARITA IR PLĖŠIKAI

Pagal Albert F. Blaisdell

Vieną kartą buvo du Anglijos karaliai vienu metu. Vienas buvo Henris šeštasis. Jis buvo teisėtas karalius, bet labai bejėgiškas ir silpnas vyras, ir nelabai tiko valdyti savo karalystę.

Kitas buvo jaunasis Edvardas, Jorko kunigaikštis, vadinamas Edvardu ketvirtuoju. Jį karaliumi pavertė kai kurie didikai, kurie pavargo nuo Henrio kvailų poelgių.

Kai kurie Anglijos žmonės buvo ištikimi karaliui Henriui, bet daug žmonių palaikė ir karaliaus Edvardo pusę, tad dažnai vykdavo kivirčai tarp dviejų šalių, baigdavęsi karu. Šis karas buvo pavadintas Rožių karu dėl to, kad Henrio sekėjai segėjo raudonas rožes vietoj ženkliukų, o Edvardo draugai segėjo baltas.

Viename mūšyje prie Heksamo Baltos rožės nugalėjo Raudonas ir Karalius Henris buvo paimtas į nelaisvę ir nusiųstas į Londono bokštą. Jo žmona, Karalienė Margarita, su mažu sūneliu princu Edvardu pabėgo ir pasislėpė miške. Kai jie klajojo tarp medžių, ieškodami vietos, kur būtų saugūs nuo priešų, sutiko gaują plėšikų. Tie šiurkštūs vyrai atėmė karalienės pinigus ir papuošalus, nuplėšė jos karolius nuo kaklo ir žiedus nuo pirštų. Tada jie pradėjo ginčytis, kam turėtų atitekti daugiau pavogtų gėrybių. Kol jie ginčijosi, Karalienė Margarita paėmė savo sūnui už rankos ir nubėgo į miško gilumą. Jie pasiliko ten tol, kol nebesigirdėjo piktų vagių balsų, ir tada, kai pradėjo temti, jie slapta išėjo iš savo slaptavietės. Ji klaidžiojo nežinodama kur eiti, labai tikėjosi sutikti savo draugų, bet vis bijojo, kad ją suras priešai, Baltosios Rožės kareiviai. Bet, deja! Jie nepamatė jokio veido, ir naktis atėjo. Tada, kol bijodami klajojo nuo medžio iki medžio, jie sutiko kitą vagį.

Vargšė karalienė buvo labai išsigandusi, kad vagis, kuris atrodė baisiai, nužudys ją ir princą, nes neturėjo jokių likusių

brangenybių jam atiduoti. Iš nevilties ji atsiklaupė ant kelių prieš jį ir pasakė: „Mano drauge, čia tavo karaliaus sūnus. Aš atiduodu jį tavo globai.“

Vagis buvo labai nustebęs, matydamas karalienę ir princą vienus, suplyšusiais drabužiais ir purvinus, ir jų veidai buvo išbalę nuo alkio ir nuovargio. Bet jis buvo geros širdies žmogus, nors ir atrodė žiaurus, ir prieš tampant plėšiku jis palaikė Karalių Henrį, todėl linkėjo geriausio mažajam princui. Jis paėmė berniuką ant rankų ir nuvedė juos į urvą miške, kur pats gyveno su savo žmona. Toje varganoje pastogėje karalienė ir jos sūnus pasiliko dviem dienoms, klausydamiesi kiekvieno garso ir bijodami, kad jų priešai juos suras. Trečią dieną draugiškas plėšikas surado Raudonosios Rožės lordus miške ir parsivedė juos į urvą. Karalienė ir princas apsidžiaugė pamatę savo draugus ir greitai pabėgo į saugią vietą.

Nuo to laiko jų slaptavietė buvo pavadinta „Karalienės Margaritos Urvu“.

Jeigu eitum į Heksamo mišką, galėtum pamatyti tą urvą.

Iš anglų kalbos vertė Aušrinė Žemliauskaitė, 6 kl.

KARALIENĖ MARGARITA IR PLĖŠIKAI

Pagal Albert F. Blaisdell

Kartą Anglijoje tuo pačiu metu gyveno du karaliai. Vienas iš jų buvo Henrikas VI. Jis buvo teisingas karalius, tačiau netinkamas valdyti karalystę dėl savo silpnumo ir bejėgiškumo.

Kitas karalius buvo jaunasis Eduardas – Jorko kunigaikštis, įšventintas Eduardu IV. Jį karūnavo bajorai, kuriems iki gyvo kaulo įgriso karalius Henrikas ir jo kvaili poelgiai.

Karalystėje buvo daug žmonių, ištikimų karaliui Henrikui, tačiau taip pat daug šalininkų turėjo ir karalius Eduardas. Tarp šių stovyklų kilo kivirčas, kuris ilgainiui peraugo į karą. Šis karas buvo pramintas „Rožių karu“, nes būtent rožės puikavosi ant abiejų pusių herbų: Henriko pasekėjai naudojo raudoną, o Eduardo – baltą rožę.

Mūšyje, kuris įvyko Heksame, Raudonosios rožės nugalėjo Baltąsias, o karalius Henrikas buvo įkalintas Londono bokšte. Karalienė Margarita, karaliaus Henriko žmona, su sūnumi princu Eduardu po mūšio sugebėjo pasprukti ir pasislėpti gūdžiame miške. Jiems klajojant, braunantis pro išsikerojusius medžius ir krūmus bei ieškant kokios nors saugios vietos pasislėpti nuo priešų, prieš karalienės ir princo akis išniro gauja plėšikų. Vyrai buvo šiurkštūs ir negailestingi: jie nedelsiant pavogė visus karalienės Margaritos pinigus ir brangenybes, nuo kaklo nuplėšė vėrinį, netgi žiedus nuo pirštų numovė. Tada plėšikai pradėjo peštis, kuriam turėtų atitekti didesnė pavogtų brangenybių dalis. Kivirču pasinaudojo karalienė Margarita, kuri čiupo už rankos savo mažąjį sūnų ir spruko į miško tankmę. Savo naujoje slėptuvėje jie kiūtojo tol, kol nebebuvo girdėti rūsčių vagių balsų. Sulaukę tinkamos akimirkos, karalienė ir princas patyliukais išlindo iš savo slėptuvės ir visiškoje tamsoje patraukė į mišką nė nežinodami, kur eiti. Svarbiausia buvo nesusidurti su priešais – Baltosios rožės kariais. Karalienė vylėsi sutikti ką nors iš savo draugų, kurie galėtų pagelbėti šioje sudėtingoje situacijoje. Deja,

taip neatsitiko, ir atėjo naktis. Tuomet nedrąsiai sėlindami nuo medžio prie medžio jie sutiko dar vieną plėšiką.

Vargšė karalienė nemenkai išsigando šio nuožmiai atrodančio žmogaus. Kadangi su savimi nebeturėjo jokių brangenybių, karalienė baiminosi, jog jis nužudys tiek princą, tiek ją pačią. Apimta nevilties karalienė puolė prieš vagį ant kelių ir tarė: „Mano mielas drauge, šis berniukas yra tavo karaliaus sūnus, ir aš jį patikiu tau“.

Plėšikas buvo priblokštas matydamas karalienę ir princą visiškai vienus gūdžiame miške. Jų drabužiai buvo purvini ir apdriskę, o veidai išblyškę iš nuovargio ir alkio. Tačiau nepaisant savo grubios ir rūsčios išvaizdos, plėšikas pasirodė esąs geros širdies žmogus. Be to, prieš tapdamas plėšiku vyras buvo karaliaus Henriko šalininkas, todėl jis pasiryžo padėti karalienei ir mažajam princui kuo tik galės. Jis paėmė berniuką ant rankų ir nusivedė juos mišku urvo, kuriame gyveno su žmona, link. Šioje vargingoje pastogėje karalienė Margarita su mažuoju Eduardu praleido dvi dienas, klausydamiesi kiekvieno šnaresio ir vildamiesi, jog priešai jų neras. Trečią dieną geraširdis plėšikas sutiko kelis Raudonosios rožės didikus ir atlydėjo juos į savo kuklią buveinę. Karalienė ir princas netvėrė džiaugsmu matydami savo draugus ir netrukus išvyko su jais ten, kur nebegrės jokie pavojai.

Vieta, kurioje slėpėsi karalienė Margarita su sūnumi princu Eduardu, nuo to laiko buvo praminta „Karalienės Margaritos ola“. Jeigu kada nors nuvyksite į Heksamo mišką, turėsite puikią galimybę išvysti šią legenda tapusią vietą.

Iš anglų kalbos vertė Nedas Kondrackis, 11 kl.

KARALIENĖ MARGARITA IR PLĖŠIKAI

Pagal Albert F. Blaisdell

Kartą vienu metu buvo du Anglijos karaliai. Vienas buvo Henrikas VI. Jis buvo teisėtas karalius, bet labai bejėgiškas ir silpnas žmogus, gana netinkamas valdyti savo karalystės.

Kitas buvo jaunas Jorko hercogas Edvardas, vadinamas Edvardu IV. Jį karaliumi pavertė kai kurie didikai, kurie pavargo nuo Henriko ir jo kvailų poelgių.

Nemažai anglų žmonių buvo ištikimi karaliui Henrikui, tačiau daugelis kitų perėjo į karaliaus Edvardo pusę, o tarp abiejų šalių kilo kivirčai, kurie baigėsi karu. Šis karas buvo vadinamas Rožių karu, nes Henriko pasekėjai kaip ženklą dėvėjo raudoną rožę, o Edvardo draugai – baltą.

Viename mūšyje, vykusiame Heksame, Baltosios rožės sumušė Raudonąsias, o karalius Henrikas buvo paimtas į nelaisvę ir išsiųstas į Londono bokštą. Jo žmona karalienė Margarita su mažu sūnumi princu Edvardu pabėgo po mūšio ir pasislėpė laukiniame miške. Klaidžiodami tarp medžių, ieškodami vietos, kur galėtų būti apsaugoti nuo priešų, jie sutiko plėšikų būrį. Šie grubūs vyrai atėmė karalienės pinigus ir brangenybes, nuplėšdami jas nuo kaklo ir žiedus nuo pirštų. Tada jie ėmė ginčytis, kas turėtų turėti didžiąją dalį vogtų daiktų. Kol jie ginčijosi, karalienė Margarita paėmė savo mažą berniuką už rankos ir pabėgo į miško gilumą. Ten jie pasiliko tol, kol nebebuvo girdėti piktų plėšikų balsų, o tada, vis temstant, jie slapta išėjo iš savo slėptuvės. Jie klajojo toliau, nežinodami, kur kreiptis, tikėdamiesi sutikti kai kuriuos savo draugus ir bijodami, kad jų priešai – Baltosios rožės kareiviai – juos suras. Bet, deja! jie nesutiko nė vieno malonaus veido, ir atėjo naktis. Tada, kol bijodami vaikščiojo nuo medžio prie medžio, jie sutiko kitą plėšiką.

Vargšė karalienė labai bijojo, kad šis plėšikas, kuris atrodė labai nuožmus, nužudys ją ir princą, nes jai nebeliko jokių turtų, kuriuos jam galėtų atiduoti. Iš nevilties ji puolė ant kelių prieš jį ir tarė: „Mano drauge, tai tavo karaliaus sūnus. Aš jį atiduodu tavo globai“.

Plėšikas buvo labai nustebęs, matydamas karalienę ir princą vienus, suplyšusiais ir dėmėtais drabužiais, nuo bado ir nuovargio pabalusiais veidais. Tačiau jis buvo geraširdis žmogus, nors jo išvaizda buvo šiurkšti, ir, prieš tapdamas plėšiku, jis buvo karaliaus Henriko sekėjas, todėl jis buvo pasirengęs padaryti viską, kas įmanoma dėl mažojo princo. Jis paėmė berniuką ant rankų ir vedė miško urvo, kuriame gyveno su žmona, link. Šioje varganoje prieglaudoje karalienė ir jos sūnus apsistojo dviem dienoms, klausydamiesi kiekvieno garso ir bijodami, kad juos ras jų priešai. Tačiau trečią dieną draugiškas plėšikas miške sutiko kai kuriuos Raudonosios rožės lordus ir nuvedė į olą. Karalienė ir princas labai džiaugėsi matydami savo draugus ir netrukus visi kartu pabėgo į saugią vietą.

Jų slėptuvė nuo to laiko vadinama „Karalienės Margaritos ola“. Jei eisite į Heksamo mišką, galėsite tai pamatyti.

Iš anglų kalbos vertė Mija Vandzinskaitė, 6 kl.

MAX UND DER OZEANRIESE

Max wohnt mit seinen Eltern in einer Wohnung mit riesigen Fenstern. Er schaut gern durch die Fenster und beobachtet den Himmel. Jeden Abend lesen die Eltern Max eine Geschichte vor. Erst danach schläft er ein. Heute lesen sie von einem alten Mann. Er segelt nachts mit seinem Schiff durch viele Städte der Welt. Danach kann Max nicht einschlafen. Er denkt nach: „Der Himmel über der Stadt ist nachts schwarz. Aber welche Farbe hat die Stadt?“

Max geht heimlich und ganz leise ans Fenster. Er schaut hinaus, dann klettert er vorsichtig aus dem Fenster. Gleich erlebt er die große Stadt in der Nacht. Und schon läuft er los. Alles ist still. Die Straßen sind leer. Er sieht viele bunte Lichter. Auf einmal stockt Max. Vor ihm erscheint der alte Mann aus der Geschichte. Auf dem Kopf hat er eine Kapitänsmütze. Zwischen den Zähnen steckt eine Pfeife.

„Hallo, Max, so spät noch auf?“

Max erschrickt.

„Woher weiß er, wie ich heiße?“, denkt der Junge.

„Wenn du willst, zeige ich dir ein Geheimnis“, sagt der alte Mann.

Die Augen von Max leuchten. Ohne nachzudenken folgt er dem alten Kapitän. Bald kommen sie an einen hohen Turm. Auf seinem Dach flattert ein Segel. Im Turm ist es dunkel. Max kann nicht einmal seine Hände sehen. Aber in der Ferne leuchtet ein winziges blaues Licht.

„Was ist denn das?“, fragt Max. Doch niemand antwortet. Der alte Mann ist weg. Max geht langsam zu dem Licht. Neben einem Fenster ist das riesige Steuerrad eines alten Ozeanriesen. Mitten im Steuerrad leuchtet eine Kette mit einem blauen Stein. Vorsichtig steckt Max die Kette mit dem Stein in die Hosentasche. „Das ist doch das Schiff vom alten Kapitän aus der Geschichte“, fällt Max ein. „Mit ihm hat er die Welt umsegelt.“

Max dreht das Steuerrad. Es geht sehr schwer. Auf einmal schwankt der ganze Turm. Der Fußboden unter seinen Füßen bebt. Max bekommt Angst. Er will nur noch weg. Max läuft und läuft. Aber

was ist das? Auf der Straße merkt er, dass seine Fußabdrücke blau leuchten. Auch die Ampeln haben die Farbe gewechselt. Alle Lichter sind jetzt blau.

Max wird sehr müde. Erschöpft setzt er sich hin und schließt die Augen. Aus weiter Ferne hört er plötzlich seinen Namen. Er öffnet die Augen. Die Sonne scheint auf das Bett. Seine Mama steht in der Tür und ruft: „Max, steh auf! Du musst in die Schule!“

Max ist noch müde und versteckt den Kopf unter dem Kissen. Aber dort liegt etwas ... Es ist die Kette mit dem blauen Stein! Max springt fröhlich aus dem Bett. Schon jetzt freut er sich auf den nächsten Abend.

MAKSAS IR DIDELIS VANDENYNINIS LAIVAS

Maksas su tėvais gyvena bute, kuris turi didelius langus. Jam labai patinka žiūrėti pro tuos langus ir stebėti dangų. Kiekvieną vakarą jo tėvai jam perskaito prieš miegą istoriją. Tik tada jis užmiega. Šiandien jie skaito apie seną žmogų. Ir kaip naktį jis plaukia su savo laivu per daugelį pasaulio miestų. Po pasakos Maksas negali užmigti. Jis svarsto: „Dangus virš miesto naktį yra juodas. Bet kokios spalvos yra miestas?“

Maksas slapta ir labai tyliai prieina prie lango. Jis apsidairo, tada atsargiai lipa pro langą. Ir štai jau jis didmiestyje ir dar naktį. Jis vaikšto, o aplink tyla. Gatvės tuščios. Jis mato daug spalvotų šviesų. Staiga Maksas sustoja. Prieš jį pasirodo senas žmogus iš skaitytos istorijos su kapitono skrybėle ant galvos. Tarp dantų įstrigusi pypkė.

„Sveikas, Maksai, kodėl tu taip vėlai atsikėlęs?“

Maksas nustebęs.

„Iš kur tu žinai mano vardą?“, – pagalvoja berniukas.

„Jei nori, aš atskleisiu tau paslaptį“, – pasako senolis.

Makso akys nušvinta. Negalvodamas jis nuseka senąjį kapitoną. Netrukus jie ateina į aukštąjį bokštą. Ant jo stogo plevėsuoja burė. Bokšte labai tamsu. Maksas net nemato savo rankų. Bet tolumoje matosi mažytė mėlyna šviesa.

„Kas tai?“ – paklausė Maksas. Bet niekas neatsako. Senuko nebebuvo. Maksas lėtai eina į šviesą. Šalia lango yra didžiulis seno vandenyninio laivo vairas. Vairo viduryje šviečia grandinė su mėlynu akmenuku. Maksas įsideda atsargiai į kišenę grandinę su akmenuku. „Tai senojo kapitono laivas, jis iš istorijos, – prisimena Maksas. – Su juo jis plaukė aplink pasaulį.“

Maksas pasuka vairą. Tai labai sunku. Staiga visas bokštas pradeda siūbuoti. Jam po kojomis pradeda drebėti grindys. Maksas išsigąsta. Jis tiesiog nori išeiti. Maksas bėga ir bėga. Bet kas tai buvo? Gatvėje jis pastebi, kad jo pėdsakai šviečia mėlynai. Šviesoforai taip pat pakeitė savo spalvas. Dabar visos šviesos yra mėlynos.

Maksas jaučiasi pavargęs. Išvargęs jis nusprendžia atsisėsti ir tada užsimerkia. Tolumoje staiga išgirsta savo vardą. Jis atsimerkia.

Saulė šviečia ant lovos. Jo mama stovi tarp durų ir sako: „Maksai, kelkis! Tu turi eiti į mokyklą!“

Maksas vis dar yra pavargęs ir slepia savo galvą po pagalve. Bet ten kažkas yra... Tai grandinė su mėlynu akmenuku! Maksas linksmai iššoka iš lovos. Jis jau nekantriai laukia kito vakaro.

Iš vokiečių kalbos vertė Sonata Bastytė, 10 kl.

„Maksas ir didelis vandenyninis laivas”

Iliustravo Mažvydas Masiliūnas, 10 kl.

MO, DIE KÜNSTLERIN – GESCHICHTE ÜBER EINEN DELFIN

In dem weiten, großen Meer, dort wo die Sonne golden auf den kleinen Wellen glitzert, da lebt ein kleiner Delfin mit seiner Familie. Während die großen Delfine für Nahrung sorgten, spielten die kleinen Delfine den ganzen Tag über. Mo war einer der kleinsten Delfine. Sie war zwar schon älter, allerdings wuchs sie nicht mehr. Sie liebte es, mit ihren Freunden knapp unter der Oberfläche entlang zu gleiten und ab und zu kleine Hechtsprünge aus dem Wasser zu machen. Doch während die anderen Delfinkinder mit der Zeit sich weiter zu entwickeln und sich mehr bei den großen Delfinen aufzuhalten begannen, konnte Mo nicht aufhören zu spielen. Alle versuchten sie zu überreden, wie die anderen Delfine zur Schule zu gehen, doch sie wollte spielen. Sie schwamm nun immer allein und übte neue Sprünge. Sie lernte Saltos, Rollen und vieles mehr. Und es machte ihr immer mehr Spaß.

Als die kalte Jahreszeit vorüberging, schwamm die Familie los, um an dem großen Fest dabei zu sein, welches die Delfine jährlich feierten, um die Wärme zu empfangen. Man traf eine Woche vor den Vorstellungen ein. Mo war ganz aufgeregt und freute sich sehr. Auch die anderen Delfine, die einmal Mo's Freunde waren, freuten sich. Denn auf dem Fest würden viele junge Delfine sein und oft fanden sich dort dann die richtigen Partner, um eine neue Familie zu gründen. Die Delfine waren nun ausgebildet, um eigenständig eine Familie zu versorgen, nur Mo nicht. Doch sie verschwendete daran keine Gedanken, denn das Einzige, woran sie denken konnte, waren die Sprünge.

Als die Delfinfamilie zu dem Ort kam, wo das Fest stattfinden würde, konnte man überall Künstler sehen, die ihre Kunststücke einübten und unter den Augen der Betrachter aufblühten. Es waren tausende von Delfinen da, die sich hier herum trieben, und man musste aufpassen, dass man sich nicht verlor.

Doch genau das geschah Mo bald. Sie verlor die anderen und fand sich allein vor einem alten Delfin wieder, der einige müde Drehungen vollzog. Er blickte sie traurig an. "Als ich jung war, konnte ich höher springen als alle Anderen! Und jetzt bin ich alt und alle erwarten, dass ich immer noch so gut bin, weil ich nie etwas Anderes gelernt habe ..." Mo fand es sehr traurig, den alten Delfin so zu sehen und unterhielt sich weiter mit ihm. Als das Fest dann begann, war sie so aufgeregt, dass ihre Schwanzflosse zitterte. Sie sahen die tollsten Vorstellungen, und als der alte Delfin angesagt wurde, schwamm sie so schnell sie konnte in die Mitte und begann mit ihren Kunststücken. Alle anderen Delfine waren begeistert und applaudierten. Und der alte Delfin war sehr dankbar und stolz. Auch Mo's Familie war stolz und sah ein, dass man auch ein guter Delfin sein kann, wenn man etwas anders ist. Und Mo entschloss sich, ihre Leidenschaft weiter auszuleben und zog mit der Künstlergruppe davon. Als sie ein Jahr später wieder zu dem Fest kam, war sie bereits Mutter und trotzdem noch immer die beste Springerin.

MO, MENININKĖ – ISTORIJA APIE DELFINĄ

Plačioje, didelėje jūroje, ten, kur saulė blizga ant mažų bangų, gyvena Delfinas su šeima. Kol didieji delfinai rūpinasi maistu, maži delfinai žaidžia visą dieną. Mo buvo viena iš mažiausių delfinų. Nors ji buvo vyresnė, tačiau ji daugiau neaugo. Ji mėgo su draugais plaukti šiek tiek žemiau vandens paviršiaus ir kartkartėmis iššokti iš vandens. Nors kiti delfinų vaikai laikui bėgant toliau vystėsi ir pradėjo daugiau bendrauti su dideliais delfinais, Mo negalėjo nustoti žaisti. Visi bandė įtikinti ją eiti į mokyklą, kaip ir kiti delfinai, tačiau ji norėjo žaisti. Ji visada plaukė viena ir mokėsi naujų šuolių. Ji išmoko salto, vartytis ir dar daug visko. Ir tai jai suteikė daug džiaugsmo.

Praėjus šaltajam sezonui, delfinų šeima išplaukė sutikti šilumos šventę, kurią kasmet švenčia delfinai. Jie atvyko savaitę prieš pasirodymus. Mo labai jaudinosi ir tuo pačiu metu džiaugėsi. Taip pat džiaugėsi ir kiti delfinai, kurie kažkada buvo Mo draugai. Festivalyje būna daug jaunų delfinų ir dažnai ten galima rasti tinkamą partnerį, norint sukurti naują šeimą. Delfinai buvo išmokyti savarankiškai pasirūpinti šeima, išskyrus Mo. Bet ji apie tai negalvojo, nes vienintelis dalykas, apie kurį galėjo pagalvoti, buvo šuoliai.

Kai delfinų šeima atvyko į vietą, kurioje vyks šventė, visur buvo galima matyti menininkus, praktikuojančius savo pasirodymus, ir pražydusius žiūrovo akyse. Čia plaukė tūkstančiai delfinų, todėl turėjai būti atsargus, kad nepasimestum.

Bet būtent taip netrukus nutiko Mo. Ji pasimetė nuo kitų ir atsidūrė viena priešais seną delfiną, kuris padarė keletą lėtų apsisukimų. Jis liūdnai pažvelgė į ją. „Kai buvau jaunesnis, galėjau pašokti aukščiau nei visi kiti! O dabar aš jau senas ir visi tikisi, kad aš vis dar esu toks geras, nes aš nieko kito savo gyvenime neišmokau ...“ Mo nuliūdo matydama tokį seną delfiną ir vis kalbėjosi su juo. Prasidėjus šventei ji taip susijaudino, kad pradėjo drebėti jos uodegos pelekas. Jie pamatė nuostabiausius pasirodymus, o kai buvo

pakviestas senasis delfinas, ji kuo greičiau plaukė į vidurį ir pradėjo savo triukus. Visi kiti delfinai buvo sužavėti pasirodymu ir plojo. O senasis delfinas buvo labai dėkingas ir išdidus. Mo šeima taip pat didžiavosi ir matė, kad gali būti geras delfinas, jei esi kažkas kitas. Mo nusprendė toliau gyventi su savo aistra ir nutolo su menininkų grupe. Po metų grįžusi į šventę ji jau buvo mama ir vis dar geriausia šuolininkė.

Iš vokiečių kalbos vertė Meda Stankaitytė, 9 kl.

BRÜDER GRIMM

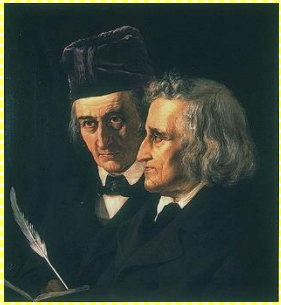

Populäre Märchensammler, berühmte Forscher, große Europäer: Die Brüder Grimm kennt man auf der ganzen Welt. Wer ihren Namen hört, denkt an Märchen, an Deutschland – und an Kassel, die Hauptstadt der Deutschen Märchenstraße.

Jacob Grimm wurde 1785, Wilhelm - 1786 in Hanau geboren. Ihr Vater war Amtmann. Der Vater starb früh, und die Mutter blieb allein mit sechs unmündigen Kindern.

Jacob und Wilhelm haben das Bett und das Brot, die Schule und die Universität, den Bibliothekdienst und die Leidenschaft für die poetischen und sprachlichen Altertümer miteinander geteilt. Sie wurden zusammen erzogen und haben beide in Marburg Jura studiert. Hier wurden sie von ihrem Lehrer Savigny in die Welt der Forschung eingeführt.

Wilhelm heiratete 1825 und hatte drei Kinder, Jacob blieb unverheiratet.

Sie haben als einfache Bibliothekare gearbeitet. Das war die Entscheidung Jacobs, er verzichtete auf die aussichtsreiche Laufbahn eines Diplomaten. Er wollte sich als bescheidener Bibliothekar in Kassel ganz dem Studium des deutschen Altertums widmen. Wilhelm folgte ihm. Sie haben auf diesem Gebiet hervorragende wissenschaftliche Leistungen erreicht. Sie haben mehr als 200 deutsche Märchen gesammelt, bearbeitet und 1812 unter dem Titel „Kinder- und Hausmärchen“ veröffentlicht.

Die Brüder haben alle Märchen, die sie seit 1807 gesammelt hatten, in der schlichten Sprache des Volkes aufgeschrieben und publiziert. Dadurch haben sie die Märchen von dem Vergessen gerettet. Der Stil der Märchen war sehr einfach und volksnah. Die Brüder haben in den Märchen den echten klassischen Volkston bewahrt.

Solche Märchen wie „Rotkäppchen“, „Der Wolf und die sieben Geißlein“, „Hänsel und Gretel“, „Frau Holle“, „Das tapfere Schneiderlein“ sind überall in der Welt von Kindern und Erwachsenen beliebt. In den Märchen kommt die naive Lebensansicht zum Ausdruck. Das Böse wird bestraft, das Gute siegt. Der Struktur nach sind die Märchen verschieden: es gibt Zaubermärchen, Tiermärchen, Lügengeschichten, Schwänke.

Die Brüder Grimm haben ihre Leser von Anfang an bewusst auf eine falsche Spur gesetzt. Sie haben dabei nicht getäuscht oder gar gelogen, aber sie haben versucht, den Anschein zu erwecken, dass die Märchen aus dem „einfachen Volk“ stammen. In der Vorrede zum ersten Band der „Kinder- und Hausmärchen“ schreiben sie: „Alles ist [...] nur in Hessen und den Main- und Kinziggegenden, in der Grafschaft Hanau, wo wir her sind, nach mündlicher Überlieferung gesammelt.“ Diese Formulierung erweckt den Eindruck – und das sollte sie auch! –, als seien die Brüder Grimm Märchen sammelnd in ihrer Heimat umhergezogen. Das ist nachweislich nicht wahr.

Jacob und Wilhelm Grimm haben sich so gut wie alle Märchen in ihrer Kasseler Wohnung erzählen lassen. Aus eigenen Jugenderinnerungen konnten weder sie noch ihre Geschwister auch nur ein einziges zur Sammlung beisteuern. Darum schreiben sie auch nicht in der Vorrede, wir haben gesammelt, sondern „ist gesammelt“. Die eigentlichen Märchenerzähler sollten anonym bleiben. Ganz im Geist der Romantik wollten die Grimms den Eindruck erwecken, ihre Märchen seien Produkte des Volkes und kollektiv überliefert. Einen einzelnen Erzähler wollten sie deshalb gar nicht erst namentlich nennen.

Die Brüder Grimm haben auch andere hervorragende Leistungen erzielt. Dazu gehört das Monumentalwerk „Deutsches Wörterbuch“ in 32 Bänden. Außer den Märchen haben sie auch 585 deutsche Sagen gesammelt. Die Sagen wurden auch veröffentlicht.

Ihre wissenschaftliche Bedeutung ist ebenfalls sehr groß. Jacob Grimm hat auch die bekannte „Deutsche Grammatik“ geschrieben, die von den Fachleuten sehr hoch geschätzt wird. Mit diesem Werk begründete Jacob Grimm die historische Bedeutung der

germanischen Grammatik. Diese fundamentale Grammatik ist dem Sprachforscher noch heute unentbehrlich.

Die Brüder haben in einem Haus gewohnt, sie waren zutiefst befreundet. Ihr Leben war einfach und bescheiden. Die Brüder Grimm waren zwei Individualitäten von reicher und klarer Prägung. Jacob war kühn, bahnbrechend, schöpferisch und erkannte die Tiefe der Dinge. Wilhelm folgte dem Bruder, er war aber mehr zur Poesie neigend, als Jacob.

Jacob starb 1863, Wilhelm 1859 in Berlin. Durch ihr schweres und schöpferisches Leben haben die Brüder Grimm eine epochale wissenschaftliche Leistung gemacht. Das war im Zeitalter der Reaktion, der nationalen Uneinheit und der allgemeinen Rückständigkeit eine politisch wie gesellschaftlich gleich bedeutsame Tat.

BROLIAI GRIMAI

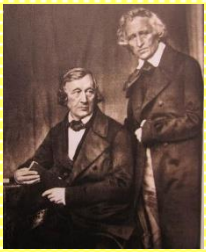

Populiarūs pasakų kolekcionieriai, garsūs tyrinėtojai, didieji europiečiai Broliai Grimai yra žinomi visame pasaulyje. Kas išgirsta jų vardą, galvoja apie pasakas, Vokietiją ir apie Kaselį, Vokietijos pasakų maršrutų sostinę.

Jokūbas Grimas gimė 1785 metais, Vilhelmas – 1786 metais Hanau mieste. Jų tėvas buvo valstybės tarnautojas. Tėvas mirė anksti, o motina liko viena su šešiais nepilnamečiais vaikais.

Jokūbas ir Vilhelmas dalijosi tarpusavyje lova ir duona, mokykla ir universitetu, bibliotekos paslaugomis ir aistra poetinėms ir kalbinėms senovėms. Jie kartu užaugo ir abu studijavo teisę Marburge. Čia juos su pasaulyje įvestais tyrimais supažindino mokytojas Savingsy.

Vilhelmas vedė 1825 ir susilaukė trijų vaikų, Jokūbas liko nevedęs.

Jie dirbo paprastais bibliotekininkais. Tai buvo Jokūbo sprendimas, jis atsisakė perspektyvios diplomato karjeros. Kaip kuklus Kaselio bibliotekininkas, jis norėjo visą savo laiką skirti senovės vokiečių Antikos tyrinėjimams. Vilhelmas sekė paskui jį. Šioje srityje jie pasiekė puikių mokslinių laimėjimų. Jie surinko ir suredagavo daugiau nei 200 vokiečių pasakų ir 1812 metais išleido knygą pavadinimu „Vaikų ir namų pasakos“.

Broliai turi visas pasakas, kurias rinko nuo 1807 metų, užrašytas ir paskelbtas paprasta žmonių kalba. Tai darydami jie išgelbėjo pasakas nuo užmaršties. Pasakų stilius buvo labai paprastas ir artimas žmonėms. Broliai pasakose išsaugojo tikrąjį klasikinį liaudies stilių.

Tokios pasakos kaip „Raudonkepuraitė“, „Vilkas ir septyni ožiukai“, „Jonukas ir Grytutė“, „Ponia Hilda“, „Drąsusis jaunasis siuvėjas“ yra populiarios tarp vaikų ir suaugusiųjų visame pasaulyje. Pasakose nusakomas naivus požiūris į pasaulį. Blogis yra baudžiamas,

o gėris laimi. Pasakų struktūra yra skirtinga: yra pasakų apie stebuklus, gyvūnus, melą, išdaigas.

Broliai Grimai nuo pat pradžių sąmoningai nukreipė savo skaitytojus į neteisingą kelią. Jie neapgavo ir nemelavo, bet jie bandė sužadinti tą jausmą, kad pasakos yra kilusios iš „paprastų žmonių“. Pirmojo tomo „Vaikų ir namų pasakos“ pratarmėje jie rašo: Viskas yra [...] tik Hesene ir Maine – ir Kinzigo vietovėse, Hanau grafystėje, iš kur mes esame, pagal žodinę tradiciją.“ Ši formuluotė sukuria įspūdį – taip ir turėtų būti! – tarsi Broliai Grimai būtų klaidžioję rinkdami pasakas po savo gimtinę. Yra įrodyta, kad tai netiesa.

Jokūbas ir Vilhelmas Grimai beveik visas pasakas pasakodavo Kaselio bute. Iš savo pačių vaikystės prisiminimų nei jie, nei jų broliai ir seserys negalėjo prisidėti prie kolekcijos. Todėl pratarmėje jie rašo: ne „mes surinkome“, o „buvo surinkta“. Tikrieji pasakotojai turėtų likti nežinomi. Grimai norėjo romantizmo dvasia sukurti įspūdį, kad jų pasakos yra žmonių produktai, kurie perduodami kartoms. Dėl šios priežasties jie nenorėjo įvardyti vieno pasakotojo.

Broliai Grimai taip pat pasiekė ir kitų išskirtinių laimėjimų Jie parašė 32 tomų etimologinį žodyną „Vokiečių žodynas“. Be pasakų, jie taip pat surinko 585 vokiečių sakmes. Šios sakmės buvo taip pat publikuojamos.

Jų mokslinių darbų, veikalų svarba taip pat yra labai didelė. Jokūbas Grimas parašė gerai žinomą „Vokiečių kalbos gramatiką“, kurią ekspertai labai vertina. Šiuo darbu Jokūbas Grimas įrodė istorinę germanų kalbos gramatinę svarbą. Ši pagrindinė gramatika yra būtina kalbininkams ir šiandien.

Broliai gyveno viename name ir buvo labai geri draugai. Jų gyvenimas buvo paprastas ir kuklus. Broliai Grimai buvo dvi iškiliausios asmenybės. Jokūbas buvo drąsus, novatoriškas, kūrybingas, matantis daiktų gelmes. Vilhelmas sekė savo brolį, bet jis buvo labiau poetiškas nei Jokūbas.

Jokūbas mirė Berlyne 1863 metais, Vilhelmas - 1859 metais. Per savo sunkų ir kūrybingą gyvenimą broliai Grimai pasiekė epochinį mokslo laimėjimą. Tai buvo amžius, kuriame tautinė vienybė ir

visuomeninė patirtis, politiniai ir socialiniai darbai buvo vienodai reikšmingi.

Iš vokiečių kalbos vertė Rusnė Leikutė, 10 kl.

DER KOMMISSAR

Das Telefon klingelt. „Kommissar Hartmann?“ „Ja, am Apparat“, antwortet Hartmann etwas verärgert, denn er ist gerade im Kommissariat angekommen. „Was gibt's? Wer spricht dort?“ Eine aufgeregte Frauenstimme weint.

„Wiederholen Sie ruhig, ich habe nichts verstanden!“, sagt der Kommissar.

Die Frau sagt aufgeregt: „Vor meinem Haus ist ein Unfall passiert, aber der Autofahrer ist geflüchtet!“

„Geben Sie mir Ihren Namen und Ihre Adresse“, sagt der Kommissar.

„Kelber, Schwanengasse 8“, sagt die Frau.

Kommissar Hartmann ruft seinen Kollegen. Beide setzen sich ins Auto und fahren schnell davon. Es ist viel Verkehr auf den Straßen, und sie müssen die Polizeisirene einschalten, um schneller weiterzukommen.

In der Schwanengasse haben sich viele Leute versammelt. Der verletzte Junge liegt schon im Krankenwagen. Die Ambulanz fährt mit dem Jungen ins Krankenhaus.

Der Kommissar sucht nach Augenzeugen. Ein Mann beschreibt den Wagen.

„Es war ein weißer Mercedes, altes Modell. Die Autonummer konnte ich nicht erkennen.“

„Der Mann am Steuer trug eine Brille und hatte einen Vollbart“, sagt eine Frau. „Die Nummer des Kennzeichnens habe ich auch nicht gesehen, aber der Buchstabe war S, also Stuttgart.“

Kommissar Hartmann ruft an. Er beschreibt seinem Kollegen im Büro das Auto und die gesuchte Person. Als der Kommissar in sein Büro zurückkommt, findet er schon einige Nachrichten auf seinem Tisch.

„Wahrscheinlich ist es ein gestohlener Wagen“, sagt Kleber, ein Kollege. „Aber sieh hier! Ein Betrunkener! Die Polizei fand ihn heute Nacht. Die Personenbeschreibung trifft genau zu.“

„Und der Wagen?“, fragt Hartmann.

„Ein weißer Mercedes!!!“, antwortet sein Kollege. „Er hatte nichts bei sich. Kein Geld. Keinen Führerschein, keinen Personalausweis.“

Am nächsten Tag stürzt Willi Huber, ein Kollege von Kleber, ins Büro des Kommissars. „Ich hab's!

Das Auto steht in der Nähe eines Parks an der Ecke Kreuzbergallee. Der rechte Scheinwerfer ist kaputt.“ „Das Auto gehört Helmut Klein. Wir haben seine Adresse. Fahren wir zu ihm.“ Der Kommissar will selbst dabei sein. Schnell trinkt er seinen Kaffee, springt in den Wagen und eine halbe Stunde später steht er vor der Tür des Mannes.

„Sind Sie Helmut Klein?“

„Ja, warum?“

„Ich verhafte Sie wegen Personenverletzung und Fahrerflucht“, sagt der Kommissar zufrieden.

KOMISARAS

Suskamba telefonas.

„Komisaras Hartmannas?“

„Taip, čia aš kalbu.“, – atsako Hartmannas truputį susierzinęs, nes jis ką tik atvyko į komisariatą.

„Kas atsitiko? Kas čia kalba?“, – susijaudinusios moters balsas graudinosi.

„Pakartokite viską ramiai, nieko nesupratau!“, – sako komisaras.

Moteris susijaudinusi sako: „Priešais mano namą įvyko avarija, bet variuotojas pabėgo!“

„Nurodykite savo vardą ir adresą“, – sako komisaras.

„Kelbera, Schwanengasse 8“.

Komisaras Hartmannas paskambino savo kolegai. Abu atsisėda į automobilį ir greitai važiuoja.

Gatvėje yra didelis eismas, tad jie turi įjungti policijos sireną, kad galėtų greičiau nuvykti.

Schwanengasse gatvėje susirinko daugybė žmonių. Sužeistas berniukas jau guli greitosios pagalbos automobilyje. Greitosios pagalbos automobilis greitai veža berniuką į ligoninę.

Komisaras ieško liudininkų. Vyras apibūdina automobilį.

„Tai buvo baltas „Mercedes“ automobilis, senas modelis. Aš nemačiau valstybinių numerių.“

„Prie vairo sėdintis vyras nešiojo akinius ir turėjo barzdą“, – sako moteris. „Aš taip pat nemačiau valstybinio numerio, tačiau buvo raidė S, tai reiškia Stuttgart.“

Komisaras Hartmannas skambina. Biure jis kolegoms apibūdina automobilį ir ieškomą asmenį. Sugrįžęs į kabinetą, ant stalo, jis jau randa keletą pareiškimų.

„Tai tikriausiai pavogtas automobilis“, – sako kolega Kleberis. „Bet pažiūrėk čia! Girtas! Policija jį surado šiąnakt. Žmogaus aprašymas tiksliai atitinka tavo.“

„O automobilis?“, – klausia Hartmannas.

„Baltas Mercedes!!!“, – atsako jo kolega. „Jis nieko su savimi neturėjo. Neturėjo pinigų. Neturėjo vairuotojo pažymėjimo, ar tapatybės kortelės.“

Kitą dieną į kabinetą atskubėjo Kleberio kolega Willas Huberis. „Aš žinau! Automobilis yra netoli parko Kreuzbergallee kampo. Sudaužytas dešinysis žibintas.“

„Automobilis priklauso Helmutui Kleinui. Mes turime jo adresą. Eime pas jį.“ Komisaras pats nori nuvykti ten. Jis greitai išgeria kavos, įšoka į mašiną ir po pusvalandžio jau stovi priešais vyro duris.

„Ar jūs Helmutas Kleinas?“

„Taip, kodėl?“

„Aš areštuoju jus dėl asmens sužalojimo ir nutrenkimo bei pabėgimo iš įvykio vietos.“, – patenkintas sako inspektorius.

Iš vokiečių kalbos vertė Aistė Tilvikaitė, 9 kl.

THE STORY OF CAPTAIN NEMO
by Dave Eggers

In this modem reimagining of Jules Verne's classic, Twenty Thousand Leagues Under the Sea, Dave Eggers tells the story through the eyes of fourteen-year-old Consuelo, as famous oceanographer Pierre Arronax sets sail from New York. His aim: to hunt down a mysterious sea monster that has been terrorising the oceans, wrecking ship after ship and causing countless deaths.

But they discover an even stranger truth: the 'sea monster' is in fact a submarine, captained by Nemo, who is living in self-imposed exile in international waters. Consuelo and Arronax join Nemo on the submarine, and so begin their exciting adventures...

Pierre Arronax – Consuealo's uncle
Captain Farragut – captain of Abraham Lincoln ship
Ned Land – a world-class killer of whales

CHAPTER 4

Thirty feet down, and then I was in the Atlantic. It was cold, the waves were roiling and, being from Nebraska, I'm not the best swimmer in the world. All I could hear was the engine of the Abe Lincoln, which was steaming out of range—though it no doubt wanted to stay, to rescue whomever was overboard, it had no choice but to steam on, rudderless.

I treaded water, looking for any scrap of wood to grab onto. But there was nothing, and I couldn't see more than a few feet in front of me anyway. There were sharks in these waters, I knew, and I expected one of my legs to be ripped off at any moment in the jaws of a great white.

I didn't expect to live long.

Then I heard a voice.

"Consuelo! Consuelo!"

It was my Uncle Pierre.

"Where are you?" I called out.

"Over here. Follow my voice."

He continued to call out, and I swam towards the sound. It was so dark that I bumped into him before I saw him.

"Thank God you're alive and OK," he said. "Your parents would have killed me."

I've been happy to see Uncle Pierre many times in my life, but I was never as happy to see him as I was that night. Without him I would have drowned for sure.

"You'd better take off your clothes," he said. See, I didn't know that. I didn't know that if you're fully clothed, and trying to survive in the mid Atlantic at night, you should take off your clothes. I did, and instantly I was fifty pounds lighter.

Uncle Pierre was holding onto a life preserver that had fallen from the ship when it was upended by the monster, and we took turns holding onto it for an hour or so. All the while I was still terrified that at any moment we'd become a meal for a shark or killer whale. Just then we heard another voice, the voice that would save both our lives.

"Anyone out there ?"

It was Ned Land.

Again we used our voices to find each other. We swam towards Ned, and soon found him. Or his silhouette at least. It was not floating in the water, as we were. Instead, Ned seemed to be sitting atop a kind of rock.

"What is that?" I asked.

He was matter-of-fact. "This is the beast."

Uncle Pierre and I were flabbergasted. We assumed that the monster and Abe Lincoln were many miles away by then, continuing their battle. Instead, the beast was still here, and standing stock-still?

"I know this is it," Ned said. "I never forget the hide of a sea monster. This is the thing I harpooned. This is the thing that attacked us. Get aboard."

We abandoned our life preserver and climbed on. The thing was hard as stone, and rose about three feet from the water's surface. We straddled it as you would the back of a horse. It was evident that

this was just the things back, and we were aboard its spine. Normally I would have been terrified to be on top of a creature that had killed so many, but I was so exhausted and happy to be out of the water that I felt strangely grateful.

"Wait," I said, finally noticing the surface. "This isn't an animal. It's not organic. This is metal."

"Yes. I noticed that," Ned said, as if I'd finally spotted something fairly obvious.

Uncle Pierre had been inspecting it, too. "It's some kind of submarine."

Ned and Uncle Pierre put their deductions together. It was apparently a man-made vessel that had been doing all the damage around the globe. The implications were hard to comprehend, but they made a bit more sense. After all, persecution was a human speciality. What animal would have hunted ship after ship, as if by design? Now that we knew it was a human endeavour it seemed to add up.

"I hate to interrupt you two," I said, "but what happens if this thing goes under?"

"Good point," Ned said, and began pounding on the exterior of the machine. It made about as much noise as hitting the side of a skyscraper with a rubber chicken. But we had no choice but to try. For the next two hours, all three of us walked up and down the length of the submarine, stomping, pounding and screaming.

"Wait. What happens if they let us in?" I asked. "What do you mean?" Uncle Pierre said.

"I mean, aren't they the ones who have sunk half a dozen ships and tried to sink ours last night? What makes you think they won't just kill us?"

Ned had an answer. "If we spend any more time in the Atlantic, we're dead anyway. Look!"

In the distance I could make out low, triangular shapes rising from the surface of the sea. "Are those sharks?" I asked.

"They're not pandas," Ned replied.

So we went back to pounding. The sharks grew closer, and began circling. There were at least four of them, and they seemed to

be assessing their plan of attack. I imagined them underwater, choosing which of them got which one of us. They were divvying us up, licking their shark chops.

And just when they seemed to have decided who would eat whom and how, there was a hissing sound at the aft end of the submarine. A portal opened and, quick as a swarm of bees leaving their hive, eight men, all of them in black, armed with bizarre weapons, had surrounded us, shoved us through the portal, struck the backs of our heads and knocked us out.

CHAPTER 5

When I woke up, I was in a dark space. I couldn't see a thing—there was no light anywhere, which wasn't surprising, I guess, given we were in a submarine. But after a few minutes a network of faint lights appeared throughout the room. It was as if the space were outlined in light—lights along the walls, the ceiling, defining the contours of the room. And it was a strange light, too—something like electricity, but then more fluid than that, more liquid, the colour of honey.

I could see that Uncle Pierre was in the room, and Ned Land. They awoke slowly, Ned holding his head.

"You OK?" I asked.

"My head's killing me. And I'm gonna kill the guys who did this."

"Calm down, Ned," Uncle Pierre said. "You can't kill everyone on this submarine. We'll have to stay calm and find out where we are and who these men are."

Just then, two men entered the cabin. They were wearing suits resembling scuba gear, but the material seemed to be organic—shiny, smooth and very thin. The material covered every part of the men's bodies, even their hair and most of their faces. All that was visible was their eyes. They resembled sinister, human-sized seals.

They said something to us, but it was in no language I knew.

"Excuse me?" I said.

They spoke again, but their words made no sense.

We spoke to them in every language we knew between us—English, French, Spanish, Mandarin, Italian, Portuguese, even Icelandic—but they just stood there, looking baffled. And then they left.

A few minutes later another two men, also wearing the sealskin suits, walked in. One had three sets of clothes for us. The other brought in trays of food—fish and seaweed and some things I'd never seen. We were so hungry that we shovelled it into our mouths without asking. All I have to say is, it was good. But at that point I would have eaten anything.

As we were eating, another man entered. He was dressed like the others, but his face was uncovered. He had a thick black beard, dark eyes and a high forehead. He seemed to be about sixty years old, but he was fit and healthy—he certainly seemed a lot healthier than we were.

He stood there for a while, and we said nothing. We assumed that he, like the other crew members, spoke no known human languages. But when he spoke, his words were English and his accent English, too.

"How is the food?" he asked.

I was so startled to hear my language that I almost choked.

"Who are you?" Uncle Pierre asked. "Where are we?"

"And why are you keeping us here?" Ned demanded.

"I will answer the first question first," the bearded man said. "You can call me Captain Nemo.

You are aboard the Nautilus, a sea vessel of my own invention."

"What do you intend to do with us?"

"I intend to keep you here," Nemo replied.

"I demand you let us go," Pierre said.

At that, this Captain Nemo actually laughed—a big, mirthless laugh.

Ned's face was getting redder by the second. I knew he was about to say something rash, and he did.

“You better let us out, you bastard.”

“I will do no such thing,” Nemo said. “You tried to attack my ship.”

“You’ve killed dozens of people, and I’ll kill you!” Ned roared, and leapt at Nemo. Ned was a huge man, and extremely strong, but Nemo subdued him with ease. He stepped aside, pushed Ned into the wall behind him and quickly had Ned’s arms in a kind of lock I’d never seen before. Hearing the commotion, two crew members came into the cabin and took Ned away, leaving us alone with Nemo.

I decided to allow Uncle Pierre to handle the situation. I knew that in his adventures, he had been hijacked many times by pirates and had always managed a way to escape or negotiate his release. I was anxious to see how he dealt with this strange Captain Nemo. “Sir, do you intend to hold us indefinitely?” he asked.

“Good question, and politely phrased,” Nemo said. “Thank you. The answer is yes. I intend to keep you here as long as you behave and observe the rules of the Nautilus?

“But, sir,” Pierre objected. “Surely you can’t keep us here for ever. We’re not your prisoners. We have been sent by an international delegation to seek out the cause of so many sunken ships. We have been at sea for almost a month, looking. Now we find you, and it seems this ship might be capable of the attacks. I hope you can agree that we had a right to investigate the attacks.”

“All of that seems quite fair. But you did try to sink my ship, and under the rules of war you are my enemies, and I can keep you until the war is over.”

“War?” Pierre said. “What war?”

“Why, the war between man and the ocean!” Nemo said. “Don’t you see? I am the protector of the seas! You, as a scientist, Professor Arronax, should know what I’m doing and why.” Uncle Pierre was incredulous. “You know who I am?”

“Of course I do,” Nemo said. “I am an educated man, and I have read all of your books. Your study of the mating habits of the manta ray was particularly astute. I could quibble over some of the details in your texts, but why bother? Your work is brilliant, and I’m

very glad that you're here. Having another man of distinction aboard gives me great pleasure. Would you like to see my library?"

Uncle Pierre, I could tell, was faced with a quandary. He was speaking to a man who might very well have murdered dozens of innocent men and women, and yet he was intrigued by the man's intellect, seduced by his flattery.

I decided to make the decision for him. I figured we needed to see as much of the ship as possible if we were to begin planning our escape.

"I would like to see the library," I said.

"Splendid," said Nemo, and led us out of the cabin and down the corridor. It was the first we'd seen of the vessel outside of our tiny dark cabin. And immediately it was apparent that this ship, or submarine, or whatever it was, had been designed and built by an otherworldly kind of brain. The hallways were much higher than those of a standard submarine, and the details and fixtures were ornate, inspired by organic complexity and symmetry, and altogether more beautiful and elaborate than they had a right to be. It looked like a nineteenth-century hotel, but was modernized, too, with machinery and electronics far more advanced than even a nuclear submarine.

When we entered the library, Uncle Pierre and I gasped at the same time. It was a library to rival the greatest in the world. There must have been 10,000 books there—along with myriad rare artefacts, and beautifully restored skeletons of dozens of ocean creatures. There were maps, precision instruments, shells and too many other fascinating objects and tools to count. In the corner, a beautiful organ stood, covered in gold and silver. The room was part scientific laboratory, part repository of knowledge. I could have stayed there for a year.

"Here's your book," Nemo said, pulling off the shelf Uncle Pierre's study of manta-ray reproduction. "Would you sign it for me?"

Pierre was close to blushing, flattered to have his intellect complimented by a man of even greater intellect. He signed the book for Nemo, and handed it back to him. And when he did, Uncle Pierre's

face seemed to move from pride to shame. He was sucking up to a murderer!

But then maybe he wasn't a murderer. We had no definitive proof. After all, we had attacked his ship, and had been thrown into the Atlantic. He hadn't sunk the Abe Lincoln, and had in fact saved our lives. Maybe we had him all wrong?

"Nemo," Pierre said. "I have to ask you who you are and what you're doing in the ocean. I mean, this ship is astounding. This library is the finest of its kind I've ever seen. How did you do this? What are your goals ? And, most of all, I must know if you're behind the sinking of so many ships and the loss of so many lives."

"My dear Pierre," Nemo said, striding towards him. "I know we'll be great friends. Your mind is a jewel, and we will have much to discuss. But for now you need rest. Let's talk of larger things in the morning."

And with that, two crew members entered the library and escorted us out. We were given new quarters—a comfortable room with two beds, fresh linen and every other accommodation we could want. When we had situated ourselves, the crew members left the room and locked us inside.

CHAPTER 6

The next morning, there was a card slipped under our door.

It said: "Captain Nemo requests the pleasure of your company on a trip of underwater exploration and discovery." It was engraved, as intricate as a wedding invitation.

"Very strange," Pierre said.

But, like every other thing that had happened or been offered since we'd found the Nautilus, we didn't have a lot of choice in the matter. We hadn't seen Ned Land since he had been hauled away, and could only hope he was being treated as well as we were. After we had eaten another delicious meal in our room, crew members escorted us to a strange compartment. A large porthole revealed that we were

underwater, as a trio of huge pink jellyfish leapt by the windows. Along the wall of the compartment there were a number of the sorts of sealskin suits that they were wearing. On the floor, two sets of fins. Like the sealskin suits, they resembled more perfect and organic versions of scuba fins.

"Ah, there you are!" Nemo said. He'd appeared behind us. "Pick a suit, and my crew here will make sure they are fitted properly."

I'd been scuba-diving a few times, and I thought I knew the basics of breathing underwater. But the suits that Nemo gave us bore no resemblance to anything I'd seen before. Like the crew's, they were made of what appeared to be all-biological material. They seemed to be sealskin, woven with strong thread of seaweed. We put our suits on and, I have to say, they were incredibly strange, as if I were wearing a smoother, stronger skin on top of my own. On our heads the crew members placed odd kinds of helmets—like standard scuba masks but far lighter and better-fitting. After we put on our fins, Nemo seemed satisfied.

"I will meet you in the sea," he said.

"Wait!" I cried. "How do we breathe?" "Through the tube attached to the suit. How else?" he said.

I saw that there was a tube, as small as a zipper, attached to the chest of the suit.

"But where's the air tank?" I asked.

"You don't need one," Nemo replied.

And with that he pushed a button, opening a door to another, smaller compartment next to ours. He stepped in and the door closed behind him. Seconds later we saw him swim by the porthole. This space we were in was apparently a chamber that could be kept airtight, and the compartment next to it the gateway to the ocean. I was scared to be so far underwater—we couldn't see how far—and the enormous jellyfish didn't seem friendly—but I knew that Uncle Pierre wanted to follow Nemo, and I had no choice but to go along too.

We were led into the second chamber, and seconds later the steel door closed again and the door to the sea opened. I put the tube in my mouth, we pushed off from the Nautilus and were immediately

swimming freely and breathing easily in the deepest reaches of the Atlantic. And though I panicked for a few seconds, thinking Nemo might have tricked us, soon I discovered that breathing through Nemo's suits was exactly like breathing actual air. It was a bit swampier, but otherwise it felt completely normal. Nemo was, I surmised, one of the greatest scientists the world had ever known. What was he doing hiding underwater? Why was he apart from the people of the world? I wondered. If only they could benefit from his discoveries!

He swam ahead of us, faster than I'd ever seen a man move. I now saw that his suit was outfitted with not two fins but one. His legs were inside a single tail, like a mermaid's, and he'd become so adept at using it that he moved as fast as a shark or dolphin. In fact, just then a pair of dolphins swam by, and Nemo, as if wanting to show off, swam off with them, matching their speed with ease. The dolphins seemed to like the challenge and quickly turned around, seeing if Nemo could turn as quickly as they could. And he proved he could. They passed over my head at a startling speed—on land it would have been forty miles per hour. Soon the dolphins disappeared and Nemo returned to us, expecting us to be impressed. We were.

He nodded for us to follow. We swam in the direction of the Nautilus, where three crew members waited, carrying what appeared to be a number of large harpoon-like weapons. Nemo took one from them, about the same size and shape as a shoulder-mounted grenade launcher. He gestured that we, too, should take weapons and, reluctantly, we did. Then he pointed downwards, to what looked like a vast and dense underwater jungle.

At that point, I have to admit I was freaked out. I wanted to believe that Nemo knew what he was doing and wouldn't lead us purposefully into a deadly situation; but then again, I continued to harbour the suspicion that he was waiting for just the right time to kill us or watch us be killed. Maybe there was some deadly squid amid this seaweed? Maybe we'd soon be swallowed by a giant clam? I would put nothing past him.

When we reached the forest, the seaweed was as high as redwoods. The stalks were a hundred feet high, the fronds twenty feet long. I'd never seen seaweed longer than ten feet, and if regular seaweed was home to tiny fishes, what did this mean? What kind of fish would make its home in such an enormous forest? I tried to stay as close to Nemo as possible. I worried that at any moment a mouth would pop out from the fronds and swallow me in two gulps.

KAPITONO NEMO ISTORIJA

Deivas Egersas

Šioje ištraukoje perpasakojamas klasikinis Žiulio Verno kūrinys „Dvidešimt tūkstančių mylių po vandeniu“. Deivas Egersas istoriją apie įžymų okeanografą Pjerą Aronaksą, kuris išplaukia iš Niujorko, pasakoja keturiolikmečio Konsuelo akimis. Pjero Aronakso tikslas – sumedžioti paslaptingą jūros pabaisą, kuri siautėja vandenynuose, daužydama laivus ir sėdama mirtį.

Tačiau jie atranda tai, ko nesitikėjo – „jūros pabaisa“ iš tikrųjų yra povandeninis laivas, plaukiojantis tarptautiniuose vandenyse, kuriame, savanoriškai atsiskyręs, gyvena kapitonas Nemo. Konsuelas ir Aronaksas apsigyvena kartu su Nemo ir jo komanda ir pradeda savo jaudinančius nuotykius.

Pjeras Aronaksas – Konsuelo dėdė

Kapitonas Faragutas – laivo „Abraomas Linkolnas“ kapitonas

Nedas Lendas – pasaulinio lygio banginių žudikas

4 SKYRIUS

Trisdešimt pėdų žemyn, ir aš jau Atlante. Buvo žvarbu, lūžo bangos, o aš, kilęs iš Nebraskos, nesu pats geriausias plaukikas pasaulyje. Viskas, ką galėjau girdėti, buvo „Abraomo Linkolno“ variklis, kuris dūmijo už horizonto ribų. Nors, be abejo, įgula norėjo pasilikti, išgelbėti tuos, kas buvo už borto, tačiau nebuvo jokio kito pasirinkimo, kaip tik be atodairos lėkti visu greičiu pirmyn.

Aš žvalgiausi vandenyje, ieškodamas kokios nors medžio nuolaužos, į kurią galėčiau įsikibti. Tačiau ten nieko nebuvo, o ir matyti galėjau ne toliau kaip kelios pėdos į priekį. Vandenyje buvo ryklių, ir aš žinojau, jog bet kurią akimirką mano koja gali atsidurti jų ryškiai baltų, aštrių dantų gniaužtuose.

Nesitikėjau, kad ilgai išgyvensiu. Ir tada išgirdau kažkieno balsą.

– Konsuelai, Konsuelai!

Tai buvo mano dėdė Pjeras.

– Kur tu? – sušukau.

– Aš čia. Sek paskui mano balsą.

Jis vis šaukė, o aš plaukiau ten, iš kur sklido garsas. Buvo taip tamsu, jog nepastebėjęs į jį atsitrenkiau.

– Ačiū Dievui, tu gyvas ir sveikas, – apsidžiaugė jis. – Tavo tėvai būtų mane užmušę.

Aš visad džiaugdavausi pamatęs dėdę Pjerą, tačiau niekada nebuvau toks laimingas kaip tą naktį. Jei ne jis, aš tikrai būčiau nuskendęs.

– Tu turėtum nusivilkti drabužius, – pasiūlė jis.

Matai, aš nežinojau, kad reikėtų nusivilkti šiltus drabužius, jei stengiesi išgyventi vidury Atlanto naktį. Nedelsdamas nusirengiau ir iškart tapau žymiai lengvesnis.

Dėdė Pjeras laikėsi už gelbėjimosi rato, kuris iškrito iš laivo, kai šį pakėlė jūrų pabaisa. Tad maždaug kas valandą pasikeisdami mes laikėmės įsikibę į jį. Aš vis dar bijojau, jog bet kuriuo metu galime tapti ryklio ar banginio žudiko aukomis. Staiga išgirdome kitą balsą – balsą, kuris gali išgelbėti mūsų gyvybes.

– Ar kas nors čia yra?

Tai buvo Nedas Lendas.

Vis pašūkaudami mes plaukėme Nedo link ir neilgai trukus radome jį. Ar bent jau jo siluetą, kuris neplūduriavo vandenyje kaip mudu, bet atrodė tarsi sėdėtų ant kažkokios uolos.

– Kas tai? – pasiteiravau.

– Tai žvėris, – užtikrintai atsakė.

Ir dėdė Pjeras, ir aš buvome priblokšti. Mes manėme, kad pabaisa ir „Abraomas Linkolnas“ buvo už daugelio mylių ir tęsė savo kovą. Pasirodo, žvėris vis dar buvo čia ir visiškai ramiai stovėjo?

– Aš žinau, tai jis – tarė Nedas. – Niekada nepamiršiu jūrų pabaisos slėptuvės. Tai padaras, kurį nudobiau žeberklu. Tas pats padaras, kuris mus puolė. Lipkite čionai.

Mes palikome savo gelbėjimosi ratą ir užsiropštėme. Padaras buvo kietas lyg akmuo ir iškilęs apie tris pėdas virš jūros lygio. Mes apžergėme jį, lyg sėstume ant arklio. Buvo akivaizdu, jog tai tik padaro nugara. Įprastai aš bijočiau sėdėti ant kažkokios būtybės, kuri nužudė

tiek daug gyvybių, tačiau buvau toks išsekęs ir laimingas, jog nebemirkstu vandenyje, kad net pajutau keistą dėkingumą.

– Palauk, – sušukau atidžiau apžvelgęs paviršių. – Tai ne gyvūnas. Jis net nėra gyvas. Jis metalinis.

– Taip. Aš tai pastebėjau, – atsakė Nedas, tai juk buvo akivaizdu.

Dėdė Pjeras taip pat apžiūrinėjo objektą:

– Tai kažkoks povandeninis laivas.

Pagal Nedo ir dėdės Pjero svarstymus, tai buvo žmogaus sukurtas laivas, padaręs tiek daug žalos pasaulyje. Pasekmės buvo sunkiai suvokiamos, tačiau dabar tai buvo galima paaiškinti. Juk persekioti geriau už visus sugeba tik žmogus. Koks gyvūnas medžiotų laivą po laivo tarsi pagal planą? Dabar, kai mes jau žinojome, jog tai žmogaus darbas, viskas tapo aišku.

– Man nemalonu pertraukti judu, – įsiterpiau į jų pokalbį ir paklausiau. – Kas, jei jis nuskęs?

– Geras klausimas, – tarė Nedas ir ėmė spardyti laivą. Garsas buvo toks silpnas lyg guminiu viščiuku trankytum dangoraižio sieną. Tačiau mes neturėjome kito pasirinkimo, tik bandyti.

Kitas dvi valandas trise vaikščiojome pirmyn ir atgal po visą povandeninį laivą, trypėme, daužėme ir šaukėme. Tada paklausiau:

– Palaukit, o kas nutiktų, jeigu jie mus įsileistų vidun?

– Ką tu turi omenyje? – pasiteiravo dėdė Pjeras.

– Juk tai tie patys, kurie praėjusią naktį bandė nuskandinti mūsų laivą, o prieš tai nuskandino dar tuzinus laivų. Kodėl manote, jog jie tiesiog nenužudys mūsų?

Nedas turėjo atsakymą:

– Jei mes praleisime dar nors šiek tiek laiko Atlanto vandenyne, mes vis vien mirsime. Žiūrėk!

Tolumoje buvo galima įžvelgti mažas trikampes figūras, kylančias nuo jūros paviršiaus.

– Ar tai rykliai? – nerimastingai paklausiau.

– Na, tai tikrai ne pandos, – atšovė Nedas.

Taigi, mes vėl pradėjome daužyti. Rykliai vis artėjo ir ėmė sukti ratus. Jų buvo mažiausiai keturi, ir atrodė, jog jie ruošiasi mus

pulti. Aš įsivaizdavau juos po vandeniu diskutuojant, kuris kuriam atiteks. Jie laižėsi savo aštriadančius snukius, mintyse dalindamiesi mūsų baimingai virpančius kūnus.

Ir kai jau pasidalino būsimą grobį, kas, ką ir kaip suės, povandeninio laivo gale pasigirdo šnypštimas. Liukas atsivėrė, ir aštuoni greiti, apsiginklavę vyrai juodais drabužiais kaip iš avilio lekiantis bičių spiečius apsupo mus. Jie nustūmė mus tolyn, smogė kiekvienam į pakaušį, ir mes praradome sąmonę.

5 SKYRIUS

Pabudau visiškoje tamsoje. Jokio šviesos šaltinio, ničnieko nebuvo galima įžiūrėti, kas visiškai nestebino, nes buvome povandeniniame laive. Tačiau po keleto minučių patalpoje suspindo blanki šviesa. Tarsi erdvė būtų apibrėžta šviesų – šviesos palei sienas, lubas, įrėminančios kambario kontūrus. Sunku nupasakoti tą keistą šviesą, tai kažkas panašaus į elektrą, tačiau šiek tiek blyškesnė, plaukianti, medaus spalvos.

Galėjau įžvelgti, jog dėdė Pjeras ir Nedas Lendas taip pat buvo kambaryje. Jie iš lėto atsimerkė. Nedas laikėsi už galvos.

– Ar viskas gerai? – pasiteiravau.

– Man plyšta galva. Užmušiu tuos vaikinus, kurie tai padarė.

– Nusiramink, Nedai, – ramino Pjeras. – Negali išžudyti visų šiame povandeniniame laive. Mes privalome išlikti ramūs ir išsiaiškinti, kur esame bei kas buvo tie vyrai.

Tą akimirką du vyrai įėjo į kabiną. Jie vilkėjo kostiumus, panašius į nardymo aprangą, tačiau medžiaga atrodė natūrali – blizgi, lygi ir labai plona. Visas jų kūnas buvo padengtas medžiaga, net plaukai ir didžioji dalis veido. Tik akys liko atidengtos. Jie priminė grėsmingus žmogaus dydžio ruonius.

Jie kažką mums pasakė, tačiau mes jų kalbos nesupratome.

– Kaip sakėte? – pasiteiravau.

Jie šnekėjo toliau, bet jų žodžiai mums atrodė visiškai beprasmiai.

Mes mėginome su jais susikalbėti visomis kalbomis, kurias tik mokėjome, – anglų, prancūzų, ispanų, mandarinų, italų, portugalų, net islandų, – tačiau jie tiesiog suglumę stovėjo. Galiausiai jie išėjo.

Po keleto minučių pasirodė kiti du vyrai, taip pat apsirengę ruonio odos kostiumais. Vienas iš jų turėjo paruošęs tris drabužių komplektus mums. Antrasis atsinešė maisto padėklų su žuvimi, jūros dumbliais ir dar kažkokiais dalykais, kurių gyvenime nebuvau matęs. Mes buvome tokie alkani, jog net neatsiklausę sukimšome viską iš eilės. Ką galiu pasakyti – tai buvo tobula. Na, šiuo atveju aš būčiau suvalgęs bet ką.

Kol mes valgėme, įėjo dar vienas vyras. Jis buvo apsirengęs kaip ir kiti, tačiau jo veidas buvo atidengtas. Jis buvo tamsių akių, aukšta kakta ir turėjo tankią juodą barzdą. Iš išvaizdos atrodė, jog jam apie šešiasdešimt metų, nepaisant to, jis buvo sportiškas ir sveikas. Netgi atrodė sveikesnis už mus. Kurį laiką jis stovėjo, o mes neištarėme nė žodžio. Manėme, jog jis, kaip ir kiti įgulos nariai, šneka mums nežinoma kalba. Tačiau jis prakalbo angliškai.

– Kaip maistas? – pasiteiravo.

Aš buvau toks apstulbęs, kai išgirdau gimtąją kalbą, jog vos nepaspringau.

– Kas tu? – paklausė dėdė. – Kur mes esame?

– Ir kodėl jūs laikote mus čia? – pasiteiravo Nedas.

– Visų pirma, atsakysiu į pirmą klausimą, – pasakė barzdotasis vyras. – Galite mane vadinti Kapitonu Nemo. Jūs esate mano paties sukurtame laive „Nautilus“.

– Ką jūs ketinate daryti su mumis?

– Aš planuoju laikyti jus čia, – atsakė Nemo.

– Aš įsakau mus paleisti, – sušuko Pjeras.

Kapitonas Nemo tik nusijuokė – garsiu, nieko gera nežadančiu juoku.

Nedo veidas vis raudo. Aš žinojau, kad jis ketina pasakyti kažką nemalonaus, ir jis tai padarė.

– Geriau mus išleisk, niekše.

– Aš nieko panašaus neketinu daryti, – atsakė Nemo. – jūs bandėte užpulti mano laivą.

– Jūs pražudėte daugybę gyvybių, tad aš tą patį padarysiu ir jums, – rėkė Nedas ir šoko ant Nemo.

Nedas buvo didelis ir labai stiprus vyras, tačiau Nemo lengvai jį sutramdė. Jis atsitraukė į šalį, prirėmė Nedą prie sienos ir taip supančiojo Nedo rankas, kaip dar nebuvau matęs. Išgirdę šurmulį du vyriškiai atėjo į kabiną ir išsivedė Nedą, palikdami mus vienus su Nemo.

Nusprendžiau nesikišti ir leisti dėdei Pjerui susitvarkyti su šia situacija. Aš žinojau, kad savo kelionėse jis daugybę kartų buvo pagrobtas piratų, bet, nepaisant to, jis sugebėdavo pabėgti ar bent jau išsiderėti, kad paleistų. Neramiai stebėjau, kaip jis elgsis su šiuo keistuoliu Kapitonu Nemo.

– Pone, ar ketinate mus įkalinti čia visam laikui? – paklausė dėdė.

– Geras klausimas ir labai mandagiai suformuluotas, – atsakė Nemo. – Ačiū. Atsakymas yra „taip“. Aš planuoju laikyti jus čia, kol pradėsite gerai elgtis ir išmoksite laikytis „Nautilus“ taisyklių.

– Tačiau, pone, – paprieštaravo Pjeras. – Esu įsitikinęs, kad jūs negalite mūsų čia laikyti amžinai. Juk mes nesame jūsų kaliniai. Tarptautinė delegacija mus atsiuntė išsiaiškinti priežastį, kodėl nuskendo daugybė laivų. Jūroje mes praleidome jau apie mėnesį ieškodami tos priežasties. Galiausiai mes radome jus ir drįsčiau teigti, jog jūsų laivas yra pajėgus pulti. Aš manau, jūs sutinkate, jog mes turime teisę ištirti išpuolius.

– Visa tai atrodo gana sąžiningai. Vis dėl to, jūs bandėte paskandinti mano laivą, pagal karo taisykles esate mano priešai, tad aš turiu teisę laikyti jus, kol karas pasibaigs.

– Karas? – susirūpino Pjeras. – Koks karas?

– Karas tarp žmogaus ir vandenyno! – sušuko Nemo. – Ar nematai? Aš esu jūrų saugotojas! Tu kaip mokslininkas, profesorius Aronaksas, turėtum žinoti, ką aš darau ir kodėl.

Dėdė Pjeras nustebęs paklausė:

– Jūs žinote, kas aš esu?

– Žinoma, – atsakė Nemo. – Aš esu išsilavinęs žmogus, kuris perskaitė visas jūsų knygas. Jūsų tyrimai apie mantų poravimosi

įpročius buvo itin įžvalgūs. Dėl kai kurių detalių jūsų tekstuose galėčiau ginčytis, tačiau kam vargintis? Jūsų darbas nuostabus, taigi aš be galo džiaugiuosi, kad jūs čia. Man didelė garbė turėti dar vieną išmintingą vyrą laive. Ar norėtumėt pamatyti mano biblioteką?

Galėčiau pasakyti, jog dėdė Pjeras atsidūrė keblioje padėtyje. Jis kalbėjosi su žmogumi, kuris galimai nužudė daugybę nekaltų vyrų ir moterų, ir vis vien jį domino šio žmogaus intelektas bei kerėjo jo žavesys.

Nusprendžiau pasitarnauti jam ir priimti sprendimą už jį. Supratau, kad, jei planuojame iš čia ištrūkti, privalome pamatyti kiek įmanoma daugiau laivo vidaus.

– Aš norėčiau, – pasakiau.

– Puiku, – atsakė Nemo ir koridoriumi išvedė mus iš kabinos.

Tai buvo pirmas apsižvalgymas laive už mūsų mažos ir tamsios kabinos ribų. Iškart buvo akivaizdu, jog šį povandeninį laivą, kad ir kas ten bebuvo, suprojektavo ir pastatė neeilinio proto žmogus. Koridoriai buvo daug aukštesni nei standartinio povandeninio laivo, o detalės ir įtvirtinimai buvo puošnūs, įkvėpti gamtos sudėtingumo ir simetriškumo, ir gražesni bei įmantresni, nei galėjo būti. Visa tai atrodė kaip devyniolikto amžiaus viešbutis, tačiau šiek tiek modernizuotas, nes įrengimai ir elektronika buvo kur kas pažangesni net už atominį laivą.

Vos tik įėję į biblioteką, su dėde Pjeru tuo pat metu aiktelėjome. Tai buvo biblioteka, prilygstanti geriausiai pasaulyje. Ten buvo apie 10,000 knygų, įskaitant begalę retų dirbinių ir dešimtis gražiai restauruotų vandenyno būtybių griaučių. Ten taip pat buvo žemėlapių, precizinių instrumentų, kriauklių ir dar labai daug kitų žavių daiktų ir įrankių. Kampe stovėjo gražūs vargonai, puošti auksu ir sidabru. Kambarys buvo pusiau mokslinė laboratorija, pusiau žinių saugykla. Aš galėčiau čia likti metams.

– Štai jūsų knyga, – tarė Nemo, traukdamas iš lentynos dėdės Pjero atliktą mantų reprodukcijos tyrimą. – Ar pasirašytumėte?

Pjeras buvo toks pamalonintas, išgirdęs komplimentą apie jo intelektą iš žymiai protingesnio vyro, jog truputį paraudo. Jis pasirašė Nemo knygą ir grąžino ją atgal. Ir staiga, grąžinus knygą, dėdės Pjero

veidas iš pasididžiavimo persimainė į gėdą. Jis suvokė, jog gerinasi žudikui.

O galbūt jis ne žudikas? Mes neturėjome jokių pagrįstų įrodymų. Juk mes užpuolėme jo laivą ir buvome išmesti į Atlanto vandenyną. Jis nenuskandino „Eibo Linkolno“ ir iš tikrųjų netgi išgelbėjo mūsų gyvybes. Galbūt mes klydome?

– Nemo, – tarė Pjeras. – Aš noriu tavęs paklausti, kas tu esi ir ką darai vandenyne. Turiu mintyje, laivas yra stulbinantis. Ši biblioteka yra geriausia iš visų mano matytų. Kaip jūs taip padarėte? Kokie jūsų tikslai? Ir, svarbiausia, aš privalau žinoti, ar jūs esate atsakingas už daugybę nuskendusių laivų ir prarastų gyvybių.

– Brangusis, Pjerai, – kreipėsi Nemo žengdamas jo link. – Žinau, kad būsime nuostabūs draugai. Tavo protas yra brangenybė, tad turėsime nemažai ką aptarti. Tačiau, visų pirma, jums reikia pailsėti. Apie rimtus dalykus pakalbėsime ryte.

Netrukus bibliotekoje pasirodė du įgulos nariai ir mus išlydėjo. Mums buvo suteiktos naujos patalpos – patogus kambarys su dviem lovomis, švarūs baltiniai ir viskas, ko mes tik galėjome pageidauti. Kai įsikūrėme, įgulos nariai išėjo iš kambario ir mus užrakino.

6 SKYRIUS

Kitą rytą radome po durimis pakištą kortelę, kurioje buvo parašyta: „Kapitonas Nemo kviečia keliauti kartu į povandeninių atradimų ir tyrinėjimų kelionę“. Ji buvo išgraviruota ir tokia įmantri, lyg vestuvių pakvietimas.

– Keista, – tarė Pjeras.

Tačiau mes neturėjome daugiau iš ko rinktis, kaip ir dėl visų kitų dalykų, kurie nutiko ar buvo pasiūlyti mums atsidūrus „Nautilus“ laive. Mes nematėme Nedo Lendo nuo tada, kai jis buvo atskirtas, belieka tik tikėtis, jog su juo elgiamasi taip pat gerai kaip ir su mumis. Kai suvalgėme dar vieną labai skanų patiekalą, įgulos nariai atvedė mus į labai keistą patalpą. Prie didžiulio iliuminatoriaus priplaukus milžiniškų rausvų medūzų trijulei, supratome, jog esame po vandeniu. Palei sieną kabėjo daugybė ruonių odos kostiumų, tokių pat, kokius jie

dėvėjo. Ant grindų gulėjo du pelekų rinkiniai. Kaip ir ruonių odos kostiumai, jie buvo tobulesnė ir natūralesnė nardymo pelekų versija.

– Štai kur jūs! – sušuko Nemo, pasirodydamas mums iš už nugaros. – Išsirinkite kostiumą ir mano įgula pasirūpins, kad jie būtų tinkamai paruošti.

Aš porą kartų jau buvau nardęs ir maniau, jog žinau kvėpavimo po vandeniu pagrindus. Tačiau kostiumai, kuriuos mums davė Nemo, visiškai nepriminė nieko panašaus į tai, ką esu matęs. Kaip ir įgulos kostiumai, jie buvo pagaminti iš visiškai biologinės medžiagos. Atrodė, jog tai ruonio oda, austa stipriais jūros dumblių siūlais. Mes apsivilkome kostiumus ir, galiu pasakyti, jie buvo be galo keisti, atrodė, kad ant savo paties odos dėviu dar vieną, tačiau lygesnę ir tvirtesnę. Ant galvų įgulos nariai uždėjo neįprasto modelio šalmus, panašius į standartines kaukes su akvalangu, tik daug lengvesnes ir labiau priglundančias. Kai užsidėjome pelekus, Nemo atrodė patenkintas.

– Susitiksime jūroje, – pasakė jis.

– Palaukit, – su ašaromis akyse sušukau. – Kaip mes kvėpuosime?

– Per vamzdelį, pritvirtintą prie kostiumo. Kaip kitaip? – atsakė Nemo.

– Tuomet aš pamačiau, kad prie kostiumo krūtinės buvo pritvirtintas plonas kaip užtrauktukas šiaudelis.

– O kur oro talpa? – pasiteiravau.

– Tau jos neprireiks, – atsakė Nemo.

Ir tą akimirką jis paspaudė mygtuką, kuris atidarė duris į kitą šalia mūsų esančią mažesnę patalpą. Po keleto sekundžių pamatėme jį praplaukiant pro laivo langą. Ta erdvė, kurioje buvome – tai sandari kamera, o patalpa šalia jos – tai vartai į vandenyną. Aš bijojau būti taip giliai po vandeniu – mes net negalėjome pamatyti, kaip giliai; o milžiniškos medūzos neatrodė draugiškos, bet aš žinojau, kad dėdė Pjeras seks Nemo, tad aš neturėjo kito pasirinkimo kaip tik plaukti kartu.

Mus nuvedė į antrąją kamerą ir, užsivėrus plieninėms kameros durims, atsivėrė durys į jūrą. Įsidėjau vamzdelį į burną, ir mes

atsispyrėme nuo „Nautilus“, tą pačią sekundę atsiradome giliausiuose Atlanto vandenyse, kur galėjome laisvai plaukioti ir netgi laisvai kvėpuoti. Nors aš sekundę supanikavau, kad Nemo galėjo mus apgauti, tačiau netrukus atradau, kaip kvėpuoti per šį kostiumą, ir tai prilygo gryno oro įkvėpavimui. Buvo šiek tiek klampu, bet, nepaisant to, viskas buvo visiškai įprasta. Aš manau, jog Nemo buvo vienas iš geriausių pasaulio mokslininkų. Ką jis daro slėpdamasis po vandeniu? Kodėl jis atsiskyręs nuo pasaulio žmonių? Aš svarsčiau. Jei tik žmonija galėtų pasinaudoti jo atradimais!

Jis plaukė priešais mus. Taip greitai plaukiančio žmogaus dar nesu matęs. Tik dabar pamačiau, kad jis buvo prisitvirtinęs ne du, o vieną peleką. Abi jo kojos buvo viename peleke, atrodė kaip undinės uodega, jis taip įgudusiai juo naudojosi, tad plaukė greitai kaip ryklys ar delfinas. Tiesą sakant, kaip tik tada pora delfinų praplaukė pro šalį, o Nemo, lyg norėdamas pasirodyti, prisitaikydamas prie jų greičio nuplaukė drauge su jais. Atrodė, jog delfinai mėgo iššūkius, tad greitai apsisuko atgal, norėdami pamatyti, ar Nemo taip pat greitai galės apsisukti, kaip ir jie. Ir Nemo įrodė, kad gali. Jie pralenkė mane stulbinančiu greičiu, jei tai būtų sausumoje, tai maždaug keturiasdešimt mylių per valandą. Netrukus delfinai dingo, Nemo atplaukė tikėdamasis, kad mes būsime sužavėti. Taip ir buvo.

Jis linktelėjo, kad sektume paskui jį. Plaukėme „Nautilus“ kryptimi, kur laukė trys įgulos nariai, nešini dideliais, į ginklus panašiais žeberklais. Nemo pasiėmė vieną, forma ir dydžiu panašų į rankinį granatsvaidį. Jis parodė, jog ir mes turėtume pasiimti ginklus, nenoriai, bet taip ir padarėme. Tada jis parodė žemyn į dideles ir tankias džiungles.

Prisipažinsiu: tuo metu pašiurpau iš baimės. Tikėjausi, kad Nemo žino, ką daro, ir specialiai nestumtų mūsų į mirtiną situaciją, tačiau aš ir toliau įtarinėjau, kad jis tik laukė tinkamo momento mus nužudyti ar stebėti, kaip mes būsime nužudomi. Galbūt tarp šių jūros dumblių yra mirtinų kalmarų? Galbūt greitu metu mus praris milžiniškas moliuskas? Iš jo visko galima tikėtis.

Kai pasiekėme džiungles, jūros dumbliai buvo aukšti kaip raudonmedžiai. Kamienai buvo šimto pėdų aukščio, o lapai dvidešimt

pėdų ilgio. Niekad nemačiau didesnių nei dešimties pėdų jūros dumblių, ir, jei įprastuose dumbliuose gyveno žuvytės, ko tikėtis šiuose? Kokios žuvys gyventų tokioje milžiniškoje girioje? Stengiausi išlikti kiek įmanoma arčiau Nemo. Nerimavau, kad bet kurią akimirką iš lapų išlįs kokie nors nasrai ir praris mane dviem kąsniais.

Iš anglų kalbos vertė Dija Bersėnaitė, 11 klasė

NEON CAN BEAT ANYONE!
by Daniel Errico

Neon is better than everyone at video games.

He has a game where you can race the fastest cars in the world. No one is faster than Neon. He has a game where you can play football. No one can tackle Neon.

He has a game where you can battle monsters. The monsters run away when they see Neon coming. He has a game where you can catch fish. Neon catches fish bigger than the boat.

Sometimes Neon plays his with brother Greg. Neon always wins. They play a game where you fly planes to see who is a better pilot. Neon flies circles around Greg. Neon is so good that none of his friends want to play him. They go outside instead.

One Monday, Neon gets a new video game. He plays it all day Tuesday and sleeps with the remote in his hand. He beats it on Wednesday. He is so excited that he goes outside to tell his friends during their soccer game.

He is going to ask them “Can you beat a game in three days?” “Wait till the game is over,” they say.

So he waits. And waits. And waits. “Can I play,” he asks, and they say, “Yes.” He is not the best player on the field, but that is okay and nobody makes him feel bad about it. After the game he is very tired, but he is glad that he played.

“What did you want to ask us?” they say. “Can we play again tomorrow?” he asks. Now Neon is better at real soccer than he is at video game soccer.

NEONAS GALI ĮVEIKTI BET KĄ

Pagal Daniel Errico

Neonas yra geresnis už visus vaizdo žaidimuose.

Jis turi žaidimą, kur tu gali lenktyniauti greičiausiomis mašinomis pasaulyje. Niekas nėra greitesnis už Neoną. Jis turi žaidimą, kur gali žaisti futbolą. Niekas negali sustabdyti Neono.

Jis turi žaidimą, kur gali kovoti su pabaisomis. Pabaisos pabėga, kai pamato Neoną ateinant. Jis turi žaidimą, kur gali gaudyti žuvis. Neonas pagauna žuvis, didesnes už valtį.

Kartais Neonas žaidžia su savo broliu Gregu. Neonas visada laimi. Jie žaidžia žaidimą, kuriame skrenda lėktuvais, kad pamatytų, kas yra geresnis pilotas. Neonas skraido ratais aplink Gregą. Neonas yra toks geras, kad nė vienas jo draugų nenori žaisti su juo. Vietoj to jie išeina į lauką.

Vieną pirmadienį Neonas gauna naują vaizdo žaidimą. Jis žaidžia žaidimą visą antradienį ir miega su pulteliu rankoje. Jis laimi žaidimą trečiadienį. Jis toks laimingas, kad eina į lauką ir papasakoja draugams jų futbolo žaidimo metu.

Jis eina paklausti jų, ar jie gali įveikti žaidimą per tris dienas. O draugai atsako: „Palauk, kol žaidimas baigsis“.

Taigi jis laukia. Ir laukia. Ir laukia.

„Ar galiu pažaisti“, – jis klausia, ir jie atsako: „Taip“. Jis nėra geriausias žaidėjas aikštelėje, bet viskas gerai, niekas jo neverčia jaustis blogai. Po žaidimo jis yra labai pavargęs, bet didžiuojasi, kad žaidė.

„Ko norėjai mūsų paklausti?“ – jie klausia.

„Ar galime rytoj vėl pažaisti?“ – jis klausia.

Dabar Neonas yra geresnis žaidėjas aikštelėje tikrame futbole negu vaizdo žaidime.

Iš anglų kalbos vertė Rugilė Neicelytė, 6 kl.

NEONAS GALI NUGALĖTI VISUS!
Pagal Daniel Errico

Neonas yra geresnis kompiuteriniuose žaidimuose už visus.

Jis turi žaidimą, kur gali lenktyniauti su greičiausiomis mašinomis. Niekas nėra greitesnis nei Neonas. Jis turi žaidimą, kur gali žaisti futbolą. Niekas negali atimti kamuolio iš Neono.

Jis turi žaidimą, kur gali kovoti su pabaisomis. Pabaisos pabėga, kai pamato Neoną ateinantį. Jis turi žaidimą, kur gali žvejoti. Neonas pagauna žuvis, didesnes už valtį.

Kartais Neonas žaidžia kartu su broliu Gregu. Neonas visada laimi. Jie žaidžia žaidimą, kur skrendi su lėktuvais ir išsiaiškini, kuris geresnis pilotas. Neonas skraido ratais aplink Gregą. Neonas yra toks geras, kad nė vienas jo draugas nenori žaisti prieš jį. Vietoj to jie eina į lauką.

Vieną pirmadienį Neonas nusipirko naują žaidimą. Jis žaidė visą antradienį tą žaidimą ir miegojo su pulteliu. Jis nugalėjo žaidimą trečiadienį. Jis labai susijaudinęs nuėjo pasigirti draugams vidury jų futbolo rungtynių.

Jis paklausė jų: „Galit nugalėti žaidimą per tris dienas?“

„Palauk kol žaidimas pasibaigs,“ – jie atsakė.

Jis laukė. Dar laukė. Ir dar laukė.

„Galiu aš su jumis pažaisti?“ – jis paklausė ir jie pasakė: „Taip“.

Jis nėra geriausias žaidėjas aikštėje, bet nieko tokio, nes jo niekas už tai neįžeidžia. Po rungtynių jis buvo pavargęs, bet buvo patenkintas, kad žaidė.

„Ko norėjai mūsų paklausti?“ – jie pasakė.

„Ar mes galim dar žaisti rytoj?“ – jis paklausė.

Dabar Neonas yra geresnis futbolo žaidėjas tikrovėje nei kompiuteriniuose žaidimuose.

Iš anglų kalbos vertė Dominykas Čepas, 7 kl.

NEONAS GALI NUGALĖTI VISUS

Pagal Daniel Errico

Neonas yra geresnis už visus vaizdo žaidimuose.

Jis turi žaidimą, kur lenktyniauji su greičiausiais automobiliais pasaulyje. Niekas nėra greitesnis už Neoną. Jis turi žaidimą, kur gali žaisti futbolą. Niekas neapžaidžia Neono.

Jis turi žaidimą, kur kovoji prieš monstrus. Monstrai pabėga, kai pamato ateinantį Neoną. Jis turi žaidimą, kur reikia gaudyti žuvis. Neonas pagauna žuvis didesnes už pačią valtį.

Kartais Neonas žaidžia su savo broliu Gregu. Neonas visada laimi. Jie žaidžia žaidimą, kur tu skraidai, kad išsiaiškintum, kas geresnis pilotas. Neonas skraido aplink Gregą. Neonas taip gerai žaidžia, kad nė vienas iš jo draugų nenori su juo žaisti. Jie eina į lauką.

Vieną pirmadienį Neonas gauna naują žaidimą. Jis jį žaidė visą antradienį ir užmigo su pulteliu rankose. Jis jį pabaigė trečiadienį. Jis toks laimingas, tad išeina į lauką pasigirti savo draugams jiems žaidžiant futbolą.

Jis nori paklausti, ar jie gali užbaigti žaidimą per tris dienas.

„Palauk, kol pasibaigs žaidimas,“ – jie atsako.

Tad jis laukė. Ir laukė. Ir laukė.

„Ar galiu pažaisti,“ – jis pasakė, o jie tarė: „Taip.“

Jis ne geriausias žaidėjas aikštėje, bet viskas gerai, ir niekas neverčia jo nerimauti. Po žaidimo jis labai pavargęs, bet džiaugiasi, kad žaidė.

„Ko norėjai mūsų paklausti?“ – jie sako.

„Ar galėsim rytoj pažaisti?“ – jis paklausia.

Dabar Neonas geriau žaidžia tikrą futbolą nei vaizdo žaidimo futbolą.

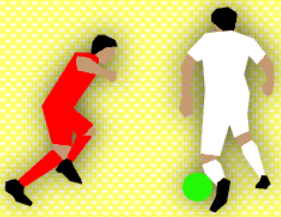

Iš anglų kalbos vertė Emilis Urbonavičius, 7 kl.

NEONAS GALI ĮVEIKTI BET KĄ!
Pagal Daniel Errico

Neonas yra geresnis už visus vaizdo žaidimuose.

Jis turi žaidimą, kuriame tu gali lenktyniauti su greičiausiais automobiliais pasaulyje. Niekas nėra greitesnis už Neoną. Jis turi žaidimą, kuriame gali žaisti futbolą. Niekas negali kovoti su Neonu.

Jis turi žaidimą, kuriame gali kovoti su pabaisomis. Pabaisos pabėga, kai pamato ateinantį Neoną. Jis turi žaidimą, kuriame gali žvejoti. Neonas gaudo žuvis, didesnes už valtį.

Kartais Neonas žaidžia su broliu Gregu. Neonas visada laimi. Jie žaidžia žaidimą, kuriame skraido lėktuvais, norėdami pamatyti, kas yra geresnis pilotas. Neonas skraido aplink Gregą. Neonas yra toks geras, kad nė vienas iš jo draugų nenori su juo žaisti. Vietoj to jie išeina į lauką.

Vieną pirmadienį Neonas gauna naują vaizdo žaidimą. Antradienį jis su juo žaidžia visą dieną ir miega su pulteliu rankoje. Jis jį įveikia trečiadienį. Jis taip džiaugiasi, kad net eina į lauką pasakyti savo draugams, kurie žaidžia futbolą.

Jis jų paklaus: „Ar galite įveikti žaidimą per tris dienas?“

„Palauk, kol žaidimas pasibaigs“, – jie pasakė.

Taigi jis ir laukia. Ir laukia. Ir laukia.

„Ar galiu žaisti“, – klausia jis ir jie sako: „Taip“.

Jis nėra geriausias žaidėjas aikštėje, bet niekas neleidžia jam jaustis blogai. Po žaidimo jis yra labai pavargęs, bet patenkintas, kad žaidė.

„Ko tu norėjai mūsų paklausti?“ – jie sako.

„Ar galime vėl žaisti rytoj?“ – jis paklausė.

Dabar Neonas yra geresnis realiame futbole nei vaizdo žaidimuose.

Iš anglų kalbos vertė Gabrielė Japertaitė, 7 kl.

ОТКУДА БЕРУТСЯ ГЕРОИ СКАЗОК?

Чтение книг – одно из самых увлекательных занятий. А уж чтение сказок – это просто чудо! Волшебный мир захватывает и взрослых, и детей. Но чаще всего ни дети, ни родители даже не подозревают, что у персонажей их любимых произведений были реальные прототипы.

Имя величайшего сказочника Ганса Христиана Андерсена известно каждому, его сказки любят все. Но судьба писателя не была простой.

Четырнадцатилетний Ганс Христиан заявил родителям, что хочет прославиться, и отправился из родного городка в Копенгаген. Сложно сказать, был ли у него план действий, но в столице юноша был принят в Королевский театр. Здесь Ганс играл второстепенные роли, а поздними вечерами и ночами писал сказки и пьесы. От природы он был наделён исключительной наблюдательностью и любил повторять, что самая чудесная сказка – это реальная жизнь.

Судьба свела Ганса Христиана с красавицей-певицей Дженни Линдт, которая стала прототипом Снежной Королевы. Андерсен влюбился в певицу, но девушка не отвечала на его чувства, хотя в то время он был уже достаточно знаменит. Так и не завоевав симпатию возлюбленной, писатель создал сказку «Снежная королева». Главная героиня – красавица с куском льда вместо сердца.

Не менее удивительна история и знаменитого Винни Пуха. Английский писатель Алан Александр Милн сказочную повесть о приключениях забавного медвежонка и его друзей сочинил для своего сына Кристофера (он, кстати, тоже стал героем повести-сказки). Реальный случай, по утверждению писателя, произошёл во время Первой мировой войны. Лейтенант Гарри Коулборн направлялся на фронт. На одной из станций за 20 долларов он купил маленького медвежонка (его мать застрелили охотники). Скоро медвежонок стал талисманом бригады пехоты, солдаты его назвали Винни и подкармливали

сгущёным молоком. Когда подразделение пересылали во Францию, солдаты подросшего медвежонка передали в зоопарк в Лондоне. Там во время прогулки с сыном его и увидел писатель. Сохранилась даже фотография Кристофера и Винни. Сын просто влюбился в медвежонка, а папа сочинил целую книгу о нём.

Наиболее точно, пожалуй, реальную историю повторяет сказка братьев Гримм о Белоснежке. Будущую героиню сказки в жизни звали Мария София Маргарет Катерин фон Эртал. Она родилась в 1729 году в настоящем замке, который сохранился до сих пор. Мама девочки рано умерла, а мачеха Клаудия Елизавета фон Эртал невзлюбила падчерицу. Отца, занятого важными делами, почти никогда не было дома, и коварная мачеха решила избавиться от падчерицы. К счастью, Мария София узнала о замысле мачехи. Она убежала из замка, долго плутала по горным тропам, пока не очутилась в густом лесу. Через некоторое время девочка встретила рудокопов (чем тебе не гномы), которые спасли её. В отличие от сказки злая мачеха так и не нашла девочку.

В наши дни замок Белоснежки охотно посещают туристы. Там им показывают зеркальце, сообщающее, «кто на свете всех милее». Оказывается, эта вещь на самом деле может говорить. Только причина не в магических свойствах зеркала, а в специальном звуковом механизме. Оно может «сказать» несколько фраз. Забавную механическую игрушку когда-то сделали работники мануфактуры в Лоре, а злой мачехе её подарил муж – отец несчастной Белоснежки.

Невероятно, но легендарная сказка «Кот в сапогах» писателя Шарля Перро увидела свет потому, что знаменитый французский кардинал Ришелье... очень любил кошек. Кардинал Ришелье жил в 17 веке и фактически управлял всей Францией, но при этом оставался очень одиноким человеком. Его одиночество скрашивали пушистые любимцы. В огромном дворце кардинала всегда жило около десяти котов, и у каждого было своё имя. Соотечественник Ришелье Шарль Перро сочинил сказочную

историю, наделив её героя – кота, некоторыми чертами характера самого кардинала. Об этом он позже писал в своих мемуарах.

IŠ KUR ATSIRANDA PASAKŲ HEROJAI?

Knygų skaitymas yra vienas iš įdomiausių užsiėmimų. O jau pasakų skaitymas – tai tiesiog stebuklas! Stebuklingas pasaulis užvaldo ir suaugusiuosius, ir vaikus. Bet dažniausiai nei vaikai, nei tėvai netgi neįtaria, kad jų mylimiausių kūrinių personažai turėjo tikrus prototipus.

Visiems žinomo garsiausio pasakotojo vardas – Hansas Christianas Andersenas, jo pasakas mėgsta visi. Bet rašytojo likimas nebuvo paprastas.

Keturiolikmetis Hansas Christianas tėvams pareiškė, kad nori išgarsėti, ir išvyko iš gimtojo miesto į Kopenhagą. Sunku pasakyti, ar jis turėjo veiksmų planą, bet sostinėje jaunuolis buvo priimtas į Karališkąjį teatrą. Čia Hansas atliko antraeilius vaidmenis, o vėlyvais vakarais ir naktimis rašė pasakas ir pjeses. Iš prigimties jis buvo apdovanotas išskirtiniu pastabumu ir mėgo kartoti, kad pati nuostabiausia pasaka – tai realus gyvenimas.

Likimas suvedė Hansą Christianą su gražuole dainininke Dženy Lindt, kuri tapo Sniego Karalienės prototipu. Andersenas įsimylėjo dainininkę, bet mergina neatsakė į jo jausmus, nors tuo metu jis buvo jau pakankamai įžymus. Taip ir neužkariavęs mylimosios simpatijos, rašytojas sukūrė pasaką „Sniego karalienė‘‘. Pagrindinė herojė – gražuolė su ledo gabalu vietoje širdies.

Ne mažiau stebinanti ir garsiojo Mikės Pūkuotuko istorija. Anglų rašytojas Alanas Aleksandras Miln pasakišką istoriją apie linksmo lokiuko nuotykius ir jo draugus sukūrė savo sūnui Kristoferiui (jis, beje, taip pat tapo istorijos-pasakos herojumi). Tikrasis atvejis, pasak rašytojo, įvyko per Pirmąjį pasaulinį karą. Leitenantas Haris Koulbornas išsiruošė į frontą. Vienoje iš stočių už 20 dolerių nupirko mažą meškiuką (jo motiną nušovė medžiotojai). Greitai meškiukas tapo pėstininkų komandos talismanu, kareiviai jį pavadino Mikiu ir maitino kondensuotu pienu. Kai pulką siuntė į Prancūziją, kareiviai paaugusį meškiuką perdavė į zoologijos sodą Londone. Tenai pasivaikščiojimo metu su sūnumi rašytojas jį ir pamatė. Išsaugota

netgi Christopherio ir Mikio nuotrauka. Sūnus tiesiog įsimylėjo meškiuką, o tėtis apie jį sukūrė visą knygą.

Tiksliausiai galbūt tikrąją istoriją kartoja brolių Grimų pasaka apie Snieguolę. Būsimą pasakos heroję gyvenime vadino Marija Sofija Margaret Katherine fon Erthal. Ji gimė 1729 metais tikroje pilyje, kuri išsilaikė iki šiol. Mergaitės mama anksti mirė, o jos pamotė Klaudija Elizabet fon Erthal nepamilo savo podukros. Tėvo, užsiėmusio svarbiais reikalais, beveik niekada nebuvo namuose, ir klastinga pamotė nusprendė atsikratyti podukros. Laimei, Marija Sofija sužinojo apie pamotės planą. Ji pabėgo iš pilies, ilgai klaidžiojo kalnų takais, kol neatsidūrė tankiame miške. Po kurio laiko mergaitė sutiko kalnakasius (kuo gi ne nykštukai), kurie ją išgelbėjo. Skirtingai nei pasakoje, piktoji pamotė taip ir nesurado mergaitės.

Mūsų dienomis Snieguolės pilį noriai lanko turistai. Tenai jiems rodo veidrodį, pasakantį, „kas pasaulyje visų mieliausia“. Pasirodo, šis daiktas iš tikrųjų gali kalbėti. Tiktai priežastis ne magiškose veidrodžio savybėse, o specialiame garso mechanizme. Jis gali „pasakyti“ keletą frazių. Žaismingą mechaninį žaisliuką kažkada Loroje pagamino manufaktūros darbininkai, o jį piktai pamotei padovanojo vyras – nelaimingos Snieguolės tėvas.

Neįtikėtina, bet legendinė rašytojo Šarlio Pero pasaka „Batuotas katinas“ išvydo šviesą įžymaus prancūzų kardinolo Rišeljė dėka, kadangi jis labai mylėjo kates. Kardinolas Rišeljė gyveno XVII amžiuje ir faktiškai valdė visą Prancūziją, bet buvo labai vienišas žmogus. Jo vienatvę praskaidrindavo pūkuoti numylėtiniai. Milžiniškuose kardinolo rūmuose visada gyveno apie dešimt katinų, ir kiekvienas turėjo vardą. Šarlis Pero, būdamas Rišeljė tautiečiu, sukūrė istoriją, kurioje apdovanojo jos herojų-katiną kai kuriomis paties kardinolo charakterio savybėmis. Apie tai vėliau jis rašė savo memuaruose.

Iš rusų kalbos vertė Marta Šulcaitė, 8 kl.

IŠ KUR ATSIRANDA PASAKŲ HEROJAI?

Knygų skaitymas yra vienas įdomiausių užsiėmimų. O pasakų skaitymas yra tiesiog stebuklas! Stebuklingas pasaulis sužavi ir suaugusiuosius, ir vaikus. Dažiausiai nei vaikai, nei tėvai net neįtaria, kad jų mėgstamų kūrinių personažai turėjo tikrus prototipus.

Didžiojo pasakų kūrėjo Hanso Christiano Anderseno vardas žinomas visiems, jo pasakas mėgsta visi. Bet rašytojo likimas nebuvo paprastas.

Keturiolikmetis Hansas Christianas pareiškė savo tėvams, kad nori išgarsėti, ir išvyko iš gimtojo miesto į Kopenhagą. Sunku pasakyti, ar jis turėjo veiksmų planą, tačiau sostinėje jaunuolis buvo priimtas į Karališkąjį teatrą. Čia Hansas vaidino antraeilius vaidmenis, o vėlyvais vakarais ir naktimis rašė pasakas ir pjeses. Iš prigimties jis buvo apdovanotas ypatingu pastabumu ir mėgo kartoti, kad pati nuostabiausia pasaka – tai kasdienis gyvenimas.

Likimas suvedė Hansą Christianą su gražuole dainininke Jenny Lindt, kuri tapo Sniego karalienės prototipu. Andersenas įsimylėjo dainininkę, tačiau mergina neatsakė į jo jausmus, nors tuo metu jis jau buvo gana įžymus. Taip ir neužkariavęs mylimosios simpatijos, rašytojas sukūrė pasaką „Sniego karalienė“. Pagrindinė veikėja – gražuolė su ledine širdimi.

Ne mažiau nuostabi yra garsaus Mikės Pūkuotuko istorija. Anglų rašytojas Alanas Aleksandras Miln pasakišką pasakojimą apie įdomius meškiuko ir jo draugų nuotykius sukūrė savo sūnui Kristoferiui (beje, jis taip pat tapo pasakiško pasakojimo herojumi). Tikras įvykis, pasak rašytojo, įvyko Pirmojo pasaulinio karo metu. Leitenantas Hari Koulbron vyko į frontą. Vienoje iš stočių už 20 dolerių jis nusipirko mažą meškiuką (jo motiną nušovė medžiotojai). Netrukus meškiukas tapo pėstininkų brigados talismanu, kareiviai jį pavadino Vini ir duodavo jam kondensuoto pieno. Kai padalinys buvo išsiųstas į Prancūziją, kareiviai paaugusį meškiuką perdavė į Londono zoologijos sodą. Ten, vaikštinėdamas su sūnumi, jį pamatė rašytojas. Netgi yra išlikusi Kristoferio ir Vinio nuotrauka. Sūnus tiesiog įsimylėjo meškiuką, o tėtis parašė visą knygą apie jį.

Turbūt tiksliausiai tikrą istoriją atpasakoja brolių Grimų pasaka apie Snieguolę. Būsimąją pasakos heroję realybėje vadino Maria Sofija Margaret Katerin fon Ertal. Ji gimė 1729 m. tikroje pilyje, kuri išliko iki šių dienų. Jos motina mirė anksti, o pamotė Klaudija Elizabeta fon Ertal nemėgo savo podukros. Jos tėvo, užsiėmusio svarbiais reikalais, beveik niekada nebuvo namuose, ir klastinga pamotė nusprendė atsikratyti savo podukros. Laimei, Marija Sofija sužinojo apie savo pamotės planą. Ji pabėgo iš pilies, ilgą laiką klajojo kalnų takais, kol atsidūrė tankiame miške. Po kurio laiko mergina susitiko rūdos kasėjus (visai panašu į gnomus), kurie ją išgelbėjo. Skirtingai negu pasakoje, blogoji pamotė niekada taip ir nerado mergaitės.

Šiais laikais Snieguolės pilį noriai lanko turistai. Ten jiems rodomas veidrodis, kuris gali pasakyti, „kas pasaulyje mieliausias.“ Pasirodo, šis daiktas iš tikrųjų gali kalbėti. Tik priežastis yra ne stebuklingos veidrodžio savybės, bet specialus garso mechanizmas. Jis gali „pasakyti“ keletą frazių. Įdomų ir nepaprastą mechaninį žaislą kažkada pagamino Lore manufaktūros meistrai, o piktai pamotei jį padovanojo sutuoktinis, nelaimingosios Snieguolės tėvas.

Neįtikėtina, bet legendinė Šarlio Pero pasaka „Batuotas katinas“ išvydo šviesą dėl to, kad garsus Prancūzijos kardinolas Rišeljė... labai mylėjo kates. Kardinolas Rišeljė gyveno 17 amžiuje, praktiškai valdė visą Prancūziją, bet buvo labai vienišas žmogus. Jo vienatvę paįvairindavo pūkuoti numylėtiniai. Dideliuose Kardinolo rūmuose visada gyveno apie dešimt katinų, ir kiekvienas turėjo savo vardą. Rišeljė tautietis Šarlis Pero parašė pasakišką istoriją, suteikdamas jos herojui katinui kai kuriuos paties kardinolo charakterio bruožus. Vėliau apie tai jis rašė savo memuaruose.

Iš rusų kalbos vertė Vasaris Povilas Gaurilčikas, 10 kl.

КОГДА ВЕТРУ ДЕЛАТЬ НЕЧЕГО?

Иринка простудилась. Приходил врач и строго-настрого маме наказал поить дочку тёплым малиновым чаем, а самой девочке из постели не вылезать. Мама ненадолго вышла в аптеку. Иринка лежала-лежала и устала от безделья. Завернулась в одеяло, села на подушку и стала в окно смотреть, которое в изголовье кровати находилось. А на улице метель начинается. Ветер с деревьев снег то стряхивает, то снова насыпает, по дороге вьётся, снег в жгутики закручивает.

- Что ты всё сыплешь и сыплешь куда ни попадя, - ругается на ветер простуженная девочка. – Остановись на минутку.

- Не могу, - отвечает ветер. – Землю надо хорошенько снегом укрыть, чтоб тепло ей было, чтобы все семена потом по весне взошли.

- Ну ладно, мети, - разрешила Иринка. – Только весной уж смотри, стихни.

- Не могу, - снова оправдывается ветер. – Солнце снег да лёд растопит, а кто землю проветрит да высушит, кто солнцу поможет?

- Опять ты, что ли? – удивляется девочка. Тогда летом отдохни. Пусть у тебя, как и у меня, каникулы будут.

- Летом дождики возить надо, деревья, кусты поливать, а то откуда потом ягоды-плоды возьмутся?

- Плоды... Это я люблю, - мечтательно проговорила девочка. – И яблоки, и груши.

- Ага, и малина тоже, - поддакивает ей ветер.

- Остаётся осень, - строго сообщает Иринка. – Осенью не дуй, листьев с деревьев не обрывай.

- Да как же... - смущается ветер. Если листьев не сорву – замёрзнут деревья, погибнут в морозы. Придёт весна, а липы и каштаны цветами уже не покроются. Замолчала Иринка, задумалась. И ветру больше сказать нечего, поёт про себя

тихонечко непонятную песню и снег по-прежнему направо-налево рассыпает.

- Не сердись, - грустно проговорила девочка. – Вон сколько у тебя затей, скучать некогда, не то что мне...

- А ты выздоравливай, Иринка, и во двор выходи. Будем вместе с тобой занятия себе придумывать. Зимой намету тебе снегу целую гору, на санках покатаешься, весной поможешь мне одуванчики развеять, летом воздушного змея запустим, осенью в опавших листьях поваляемся.

- Ладно. Договорились, - повеселев, согласилась девочка и пообещала: - Я хорошенько лечиться буду.

Тут и мама из аптеки с лекарствами вернулась. Иринка всё делала, что доктор велел: горло полоскала, таблетки принимала, чтобы выздороветь поскорее и на улицу побежать, ждёт ведь её ветер-то.

KAI VĖJUI NĖRA KĄ VEIKTI?

Irinka peršalo. Buvo atėjęs gydytojas ir griežtai griežčiausiai mamai nurodė girdyti dukrą šilta aviečių arbata, o pačiai mergaitei iš lovos nelipti. Mama trumpam išėjo į vaistinę. Irinka gulėjo, gulėjo ir galop pavargo nuo dykinėjimo. Susisuko į antklodę, atsisėdo ant pagalvės ir pradėjo žiūrėti pro langą, kuris buvo lovos galvūgalyje. O lauke pūga prasideda. Vėjas nuo medžių tai nupurto sniegą, tai vėl apsninga, pakeliui pusto, sniegą sūkuriais įsuka.

– Ko tu vis barstai ir barstai, kur papuola, – bara vėją peršalusi mergaitė. – Sustok minutei.

– Negaliu, – atsako vėjas. – Žemę reikia gerokai sniegu padengti, kad jai būtų šilta, kad pavasarį visos sėklos išdygtų.

– Na gerai, pustyk, – leido Irinka. – Bet pavasarį jau žiūrėk, nurimk.

– Negaliu, – iš naujo teisinasi vėjas. – Saulė sniegą ir ledą ištirpdys, o kas žemę pravėdins ir išdžiovins, kas saulei padės?

– Nejaugi ir vėl tu? – nustemba mergaitė. Tuomet vasarą pailsėk. Tegul tau, kaip ir man, atostogos būna.

– Vasarą reikia vežioti lietų, medžius, krūmus palieti, o tai iš kur po to uogos, vaisiai atsiras?

– Vaisiai... Tai aš mėgstu, – svajingai prakalbo mergaitė. – Ir obuolius, ir kriaušes.

– Aha, ir avietes taip pat, – pritaria jai vėjas.

– Lieka ruduo, – griežtai taria Irinka. – Rudenį nepūsk, lapų nuo medžių nedraskyk.

– Tai kaip gi... – stebisi vėjas. Jeigu lapų nedraskysiu – medžiai sušals, žus šaltyje. Ateis pavasaris, o liepos ir kaštonai nepražys.

Irinka nutilo, susimąstė. Ir vėjui daugiau nėra ką pasakyti, tyliai dainuoja neaiškią dainą ir sniegą kaip ir anksčiau tai į dešinę, tai į kairę barsto.

– Nepyk, – liūdnai pratarė mergaitė. – Štai kiek turi veiklos, nėra kada nuobodžiauti, ne taip, kaip man...

– O tu sveik, Irinka, ir į kiemą išeik. Kartu su tavimi užsiėmimų susigalvosim. Žiemą tau visą kalną sniego pripustysiu, rogutėmis

važinėsi, pavasarį man padėsi išsklaidyti kiaulpienes, vasarą aitvarą leisim, rudenį nukritusiuose lapuose pasivoliosime.

– Gerai. Susitarėm, – pralinksmėjusi, sutiko mergaitė ir pažadėjo, – aš gydysiuosi.

Čia ir mama iš vaistinės su vaistais grįžo. Irinka viską darė, kaip daktaras liepė: skalavo gerklę, vartojo tabletes, kad greičiau pasveiktų ir bėgtų į lauką, juk vėjas jos laukia.

Iš rusų kalbos vertė Marta Šulcaitė, 8 kl.

«КАКАЯ БИОГРАФИЯ, ОДНАКО...». О ЖИЗНИ ИОСИФА БРОДСКОГО

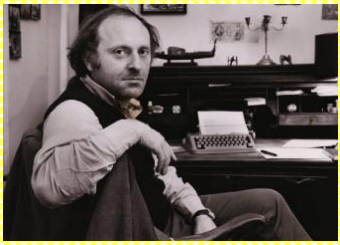

«Какую биографию, однако, делают нашему рыжему!» - невесело пошутила Анна Ахматова в разгар судебного процесса над Иосифом Бродским. Кроме громкого суда противоречивая судьба уготовила поэту ссылку на Север и Нобелевскую премию, неполные восемь классов образования и карьеру университетского профессора, 24 года вне родной языковой среды и открытие новых возможностей русского языка.

Иосиф Бродский родился в Ленинграде в 1940 году. Спустя 42 года в интервью голландскому журналисту он так вспоминал о родном городе: «Ленинград формирует твою жизнь, твоё сознание. Это огромный культурный конгломерат, но без безвкусицы, без мешанины. Удивительное чувство пропорции, классические фасады дышат покоем. И всё это влияет на тебя, заставляет стремиться к порядку в жизни». Иосиф часто менял школы. А в 1955 году и вовсе ушёл из восьмого класса, устроился на завод фрезеровщиком, работал кочегаром, фотографом. Наконец, присоединился к группе геологов и несколько лет участвовал в экспедициях. В это же время будущий поэт занимался самообразованием, увлёкся литературой.

В 60-е годы поэзия переживала небывалый расцвет. Явилось множество молодых, талантливых поэтов. И молодой Бродский тоже активно выступал со своими стихами – главным образом в студенческих аудиториях. Тогда же начал общаться с поэтом Евгением Рейном, познакомился с Анной Ахматовой, которая стала его критиком и учителем.

И хотя в стихах Бродского не было ничего антисоветского, они не нравились литературным чиновникам, потому что и советского в них тоже не было. Нелюбовь к себе властей молодой поэт почувствовал очень рано. Его дважды

задерживали правоохранительные органы: в первый раз за публикацию в рукописном журнале «Синтаксис», а во второй – по доносу знакомого. В 1964 году он вновь был арестован. На обвинение судьи в тунеядстве Бродский отвечал, что он не бездельник, а поэт. Когда же его спросили: «Кто зачислил его в поэты?», он отвечал: «Я думаю, что это от Бога». Несмотря на протесты многих деятелей культуры приговор был суровый: пять лет ссылки на север с принудительным привлечением к труду.

Бродский поселился в селе Норенское Архангельской области. Работал в совхозе, а в свободное время много читал, увлёкся английской поэзией, стал учить английский язык. О досрочном возвращении поэта из ссылки хлопотали многие, вступился и «друг Советского Союза» французский философ Жан-Поль Сартр. Через полтора года Иосиф Бродский был официально освобождён, что по мнению близких спасло ему жизнь: поэт страдал сердечной недостаточностью, а работа в деревне была очень тяжёлой.

В этом же году в США вышел первый сборник стихов Бродского, подготовленный без ведома автора на основе переправленных на Запад материалов. Следующая книга, «Остановка в пустыне», вышла в Нью-Йорке в 1970 году. А на родине печатали только его детские стихи, иногда давали заказы на переводы.

Был только один путь – в эмиграцию. В 1972 году Бродский вылетел в Вену, А затем в США, где получил место профессора в Мичиганском университете. На Западе он прославился как автор многочисленных эссе, были изданы ещё пять сборников поэзии. В 1987 году Иосифу Бродскому была присуждена Нобелевская премия по литературе с формулировкой «За всеобъемлющую литературную деятельность, отличающуюся ясностью мысли и поэтической интенсивностью».

В эмиграции поэт перенёс две операции на сердце и в январе 1996 года его не стало.

„KOKIA BIOGRAFIJA, VISGI...“. APIE JOSIFO BRODSKIO GYVENIMĄ

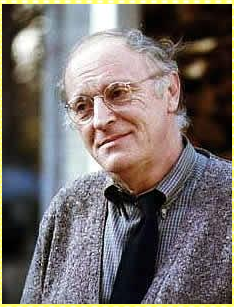

,,Kokią biografiją visgi ruošia mūsų rusvaplaukiui!“ – nelinksmai pajuokavo Ana Achmatova Josifo Brodskio teismo proceso įkarštyje. Be garsaus teismo prieštaringas likimas poetui paruošė tremtį į Šiaurę ir Nobelio premiją, nepilnų aštuonių klasių išsilavinimą ir universiteto profesoriaus karjerą, 24 metus negimtosios kalbos aplinkoje ir rusų kalbos naujų galimybių atradimus.

Josifas Brodskis gimė Leningrade 1940 metais. Praėjus 42 metams per interviu su Olandijos žurnalistu jis taip atsiliepė apie savo gimtąjį miestą: ,,Leningradas formuoja tavo gyvenimą, tavo sąmonę. Tai milžiniškas kultūrinis konglomeratas, bet be beskonybės, be maišymosi. Stebinanti proporcijų nuojauta, klasikiniai fasadai kvėpuoja ramybe. Ir visa tai tave veikia, verčia siekti tvarkos gyvenime“. Josifas dažnai keitė mokyklas. O 1955 metais ir iš viso išėjo iš aštuntos klasės, įsidarbino fabrike prie gręžimo staklių, dirbo kūriku, fotografu. Pagaliau prisijungė prie geologų grupės ir keletą metų dalyvavo ekspedicijose. Tuo pačiu metu būsimas poetas užsiiminėjo savišvieta, domėjosi literatūra.

60-aisiais metais poezija išgyveno precedento neturintį pakylėjimą. Pasirodė daug jaunų, talentingų poetų. Ir jaunas Brodskis taip pat aktyviai dalyvaudavo su savo eilėraščiais – dažniausiai studentų auditorijose. Tada pradėjo bendrauti su poetu Jevgenijumi Reinu, susipažino su Ana Achmatova, kuri tapo jo kritike ir mokytoja.

Ir nors Brodskio eilėraščiuose nebuvo nieko antisovietinio, jie nepatiko literatūros pareigūnams, nes sovietinio juose taip pat nieko nebuvo. Valdžios nemeilę jaunas poetas pajuto labai anksti. Jį du kartus sulaikė teisėsaugos institucijos: pirmą kartą už publikaciją rankraštiniame žurnale ,,Sintaksė“, o antrą kartą – po pažįstamo skundo. 1964 metais jis iš naujo buvo areštuotas. Į teisėjo kaltinimą

parazitavimu Brodskis atsakydavo, kad jis ne veltėdis, o poetas. Kai jo paklausdavo, kas jį užrašė į poetus, jis atsakydavo: „Aš manau, kad tai nuo Dievo“.

Nežiūrint daugelio kultūros veikėjų protestų, nuosprendis buvo griežtas: penkeri metai tremties į šiaurę priverstinių darbų.

Brodskis apsigyveno Norensko kaime, Archangelsko apskrityje. Dirbo valstybiniame ūkyje, o laisvalaikiu daug skaitė, susidomėjo anglų poezija, pradėjo mokytis anglų kalbos. Daugelis rūpinosi pirmalaikiu poeto grįžimu iš tremties, užtarė ir „Sovietų Sąjungos draugas“ prancūzų filosofas Žanas Polis Sartras. Po pusantrų metų Josifas Brodskis buvo oficialiai išlaisvintas, kas, artimųjų nuomone, išgelbėjo jam gyvenimą: poetą kankino širdies nepakankamumas, o darbas kaime buvo labai sunkus.

Tais pačiais metais JAV buvo išleistas pirmasis Brodskio eilėraščių rinkinys, parengtas be autoriaus žinios, remiantis į Vakarus siunčiama medžiaga. Kita knyga „Sustojimas dykumoje“ išleista Niujorke 1970 metais. O gimtinėje spausdino tik jo vaikiškus eilėraščius, kartais duodavo užsakymų vertimams. Buvo tiktai vienas kelias – į emigraciją. 1972 metais Brodskis išskrido į Vieną, o po to į JAV, kur gavo profesoriaus pareigas Mičigano universitete. Vakaruose jis išgarsėjo kaip daugybės esė autorius, buvo išleisti dar penki poezijos rinkiniai. 1987 metais Josifui Brodskiui buvo įteikta Nobelio literatūros premija su formuluote „Už visa apimančią literatūrinę veiklą, išsiskiriančią minties aiškumu ir poetiniu intensyvumu“.

Emigracijos metu poetas patyrė dvi širdies operacijas ir 1996 metais sausio mėnesį jo nebeliko.

Iš rusų kalbos vertė Marta Šulcaitė, 8 kl.

НАТАЛЬЯ ГОНЧАРОВА. ЖИЗНЬ ПОСЛЕ ПУШКИНА

Наталья Николаевна Пушкина овдовела в 24 года. Поэт оставил ей своё великое имя, долги, которые взял на себя царь, и четверых рождённых ею за 6 лет супружества детей. Старшей – Маше – было неполных пять лет, Саше – чуть больше трёх, Гриша только научился ходить, а младшей – Наташе – восемь месяцев.

Каким далёким казался тот зимний бал у танцмейстера Йогеля, где встретились юная Натали и поэт. Ей тогда было 16, она отличалась особенной красотой, обаянием и очаровательной улыбкой. В 1831 году, когда Наталье Гончаровой исполнилось 18 лет, они обвенчались. «...эта женщина не будет счастлива, я в этом уверена! Она носит на челе печать страдания... Но и какую же трудную предстоит ей нести судьбу – быть женою поэта, и такого поэта, как Пушкин!», - писала в своём дневнике их современница Дарья Фикельмон. И хотя поэт называл её своей «мадонной», после его смерти о ней говорили всякое: судачили, оправдывали, осуждали, обвиняли.

С горя Наталья Николаевна укрылась от света, удалившись в родовое имение в Калужской губернии. Там она провела следующие два года, сосредоточившись на воспитании детей. Первое, с чем пришлось столкнуться вдове, - это материальные трудности. Денег хватало только на самую скромную жизнь. «Иногда такая тоска охватывает меня, что чувствую потребность в молитве. Эти минуты сосредоточенности перед иконой, в самом уединённом уголке дома, приносят мне облегчение», - писала она. Два года она не снимала траур.

Лишь спустя шесть лет после гибели мужа Наталья Николаевна вернулась в Петербург. Причина была проста – подрастали дети: нужно было обеспечить детям великого поэта

достойное будущее. Маленькие Пушкины были первой и неоспоримой жизненной ценностью для неё. Недаром люди, навещавшие семейство, в том числе и свёкор Сергей Львович, подчёркивали, что дети «прелестны, хорошо себя держат, ухожены, здоровы».

Говорили, что к тридцати годам Гончарова стала лишь ещё красивее. Даже трагедия, наложившая отпечаток на выражение её глаз, не уменьшила привлекательности женщины. На её руку претендовали многие – князь Голицын, красавец Николай Столыпин, неополитанский дипломат граф Гриффео. Они были не прочь жениться на красавицевдове, но вот её дети... Предлагали для детей закрытые пансионы, привилегированные учебные заведения. Ответ Натальи Николаевны был резок и ясен: «Кому дети мои в тягость, тот мне не муж!».

А потом помог случай. Тот самый случай, который иногда счастливым образом соединяет судьбы, которые должны быть соединены, кажется, волею небес... Пётр Петрович Ланской отдыхал в Баден-Бадене вместе с братом Натали, Иваном Гончаровым. Гончаров попросил его завезти письмо и посылку для Натали. В благодарность за оказанную любезность Наталья Николаевна приглашает Ланского бывать в её доме на правах друга семьи. Тот с радостью отвечает согласием. Всегда молчаливый и замкнутый в обществе Натальи Николаевны он становится разговорчивым и весёлым.

В июле 1844 года состоялась тихая, скромная свадьба генерала Ланского и Натальи Гончаровой-Пушкиной. В этом союзе, продлившемся почти двадцать лет, не было страстей, зато было много нежности, уважения и теплоты. Об этом свидетельствуют письма Натальи Николаевны к мужу.

Пётр Ланской стал не только хорошим мужем, но и прекрасным отцом четверым детям Пушкина. Он воспитывал их с такой же любовью и заботой, с какой относился к собственным дочерям, которых у них с Натальей родилось трое. В доме Ланских постоянно слышался детский смех. Помимо своих

семерых детей, Пётр и Наталья усыновили Софью, дочь умершего родственника Ланского.

Тихую и спокойную семейную жизнь Ланских прервало известие о неизлечимой болезни Натальи Николаевны. Она умерла в 1863 году, когда ей шёл 52-й год. Дети похоронили Наталью Николаевну на Лазаревском кладбище Александро-Невской лавры. Через пятнадцать лет рядом появилась могила Петра Петровича Ланского и строгое, чёрного мрамора надгробие; около него – небольшая дощечка с надписью о том, чтот в первом браке Наталья Николаевна Ланская была за поэтом Александром Сергеевичем Пушкиным.

NATALIJA GONČAROVA. GYVENIMAS PO PUŠKINO

Natalija Nikolajevna Puškina tapo našle būdama 24 metų. Poetas jai paliko savo žymų vardą, skolas, kurias padengė caras, ir keturis vaikus, gimusius per 6 santuokos metus. Vyriausiajai – Mašai – buvo mažiau nei penkeri metai, Sašai – šiek tiek daugiau nei treji, Griša ką tik buvo išmokęs vaikščioti, o jauniausiai – Natašai – aštuoni mėnesiai.

Koks tolimas atrodė tas žiemos balius pas šokių meistrą Jogelį, kur susitiko jaunoji Natali ir poetas. Tada jai buvo 16, ji išsiskyrė ypatingu grožiu, žavesiu ir kerinčia šypsena. 1831 metais, kai Natalijai Gončarovai sukako 18 metų, jie susituokė. „...ta moteris nebus laiminga, aš tuo įsitikinusi! Ji ant savęs turi kančios antspaudą... Ir kokį sunkų likimą jai teks prisiimti – būti poeto žmona, ir tokio poeto kaip Puškinas!“, – savo dienoraštyje rašė jų amžininkė Darja Fikelmon. Ir nors poetas ją vadino savo „madona“, po jo mirties apie ją įvairiai kalbėjo: apkalbinėdavo, teisindavo, smerkdavo, kaltindavo.

Iš sielvarto Natalija Nikolajevna pasislėpė nuo visuomenės, išvykusi į giminės valdas Kalugos provincijoje. Tenai ji praleido dvejus metus, susitelkdama į vaikų auklėjimą. Pirmiausia, su kuo teko

susidurti našlei, – tai materialiniai sunkumai. Pinigų užteko tik pačiam kukliausiam gyvenimui. „Kartais toks ilgesys mane užvaldo, kad jaučiu poreikį maldai. Tos susikaupimo minutės prieš ikoną pačiame nuošaliausiame namo kampelyje atneša man palengvėjimą“, – rašė ji. Ji dvejus metus nešiojo gedulą.

Praėjus tik šešeriems metams po vyro mirties, Natalija Nikolajevna grįžo į Peterburgą. Priežastis buvo paprasta – augo vaikai: didžiojo poeto vaikams reikėjo suteikti padorią ateitį. Maži Puškinai jai buvo pirma ir neginčijama gyvenimo vertybė. Nenuostabu, kad žmonės, aplankę šeimą, įskaitant ir uošvį Sergejų Lvovičių, pabrėždavo, kad vaikai „mieli, gerai elgiasi, prižiūrėti, sveiki“.

Kalbėjo, kad trisdešimties metų Gončarova tapo tik dar gražesnė. Netgi tragedija, palikusi pėdsaką jos akyse, nesumažino moters patrauklumo. Jos rankos prašė daugelis – princas Golicinas, gražuolis Nikolajus Solypinas, diplomatas grafas Grifeo. Jie buvo pasiryžę susituokti su gražuole-našle, bet štai jos vaikai... Vaikams siūlė uždarus pensionatus, privilegijuotas mokymosi įstaigas. Natalijos Nikolajevnos atsakymas buvo griežtas ir aiškus: „Kam mano vaikai našta, tas nėra mano vyras“.

O po to padėjo atsitiktinumas. Tai tas atvejis, kai kartais laimingu būdu sujungiami likimai, kurie turi būti sujungti, atrodo, dangaus valia... Piotras Petrovičius Lanskojus ilsėjosi Baden-Badene kartu su Ivanu Gončarovu, Natali broliu. Gončarovas jo paprašė užvežti laišką ir siuntinį Natalijai. Atsidėkodama už suteiktą gerumą Natalija Nikolajevna kviečia Lanskojų atvykti pas juos kaip šeimos draugą. Jis su džiaugsmu sutinka. Visada tylus ir uždaras visuomenėje su Natalija Nikolajevna jis tampa šnekus ir linksmas.

1844 metų liepą įvyko ramios, kuklios generolo Lanskojaus ir Natalijos Gončarovos – Puškinos vestuvės. Šioje sąjungoje, trukusioje beveik dvidešimt metų, nebuvo aistrų, užtat buvo daug švelnumo, pagarbos ir šilumos. Apie tai liudija Natalijos Nikolajevnos laiškai vyrui.

Piotras Lanskojus tapo ne tik geru vyru, bet ir nuostabiu tėvu keturiems Puškino vaikams. Jis juos auklėjo su tokia pat meile ir rūpesčiu, kaip tris savo tikrąsias dukras, kurių susilaukė su Natalija.

Lanskojų name nuolat girdėjosi vaikiškas juokas. Be savo septynių vaikų Piotras ir Natalija įsivaikino Sofiją, mirusio Lanskojaus giminaičio dukrą.

Tylų ir ramų Lanskojų šeimyninį gyvenimą nutraukė žinia apie nepagydomą Natalijos Nikolajevnos ligą. Ji mirė 1863 metais, kai jai ėjo penkiasdešimt antrieji metai. Nataliją Nikolajevną vaikai palaidojo Lazarevo kapinėse, Aleksandro–Nevskio šventykloje. Po penkiolikos metų šalia atsirado Piotro Petrovičiaus Lanskojaus kapas ir griežtas, juodo marmuro antkapis; šalia jo – nedidelė lentelė su užrašu apie tai, kad pirmoje santuokoje Natalija Nikolajevna Lanskaja buvo ištekėjusi už poeto Aleksandro Sergejevičiaus Puškino.

Iš rusų kalbos vertė Marta Šulcaitė, 8 kl.

ПОД ВОДОЙ

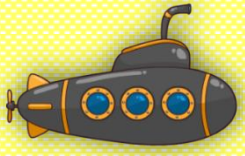

С древних времён людей манили две недоступные им стихии – воздух и вода. Если покорение воздуха состоялось сравнительно недавно – каких- нибудь триста лет назад – то преодолевать водные преграды люди научились едва ли не тогда же, когда стали людьми. Но одно дело – просто плыть по водной поверхности, и совсем другое – погрузиться в воду «с головой».

Одним из первых в мире акванавтов считается Александр Македонский. Говорят, великий Аристотель сконструировал стеклянную бочку, в которой полководец погружался на морское дно. И среди многочисленных изобретений Леонардо да Винчи нашлось место проекту некоего подводного судна, но его чертежи были уничтожены самим изобретателем.

На рубеже 17-18 веков придворный учёный английского короля голландец Корнелиус ван Дреббель соорудил подводную лодку из дерева и обтянул кожей. Судно было способно погружаться на глубину до 4 метров. Сообразительный голландец применил тот же принцип, что используется и в современных субмаринах – для погружения наполнялись водой кожаные мехи, а всплывала лодка, когда воду из них вытесняли, накачивая воздух.

Царь Пётр I всегда живо интересовался всем, что связано с кораблестроением, и поэтому уделил внимание необычной челобитной плотника Ефима Никонова. Никонов извещал государя, что может построить лодку, которая способна будет не только в воде идти «потаённо», но и ко вражеским судам подходить под самое дно, а то и разбивать корабли. Пётр I распорядился приступить к постройке «потаённого судна». Первая модель испытания прошла более, чем успешно – лодка послушно погружалась, всплывала и двигалась под водой. Но когда изобретатель занялся настоящим боевым подводным судном, везение покинуло его, и испытание едва не закончилось трагически: при первом же погружении лодка ударилась о дно,

внутрь хлынула вода, и изобретателя чуть удалось спасти. После смерти царя про это изобретение надолго забыли.

Первое боевое использование подводной лодки произошло в 1776 году в США во время войны за независимость. Конструктор Дэвид Бушнель создал лодку – некое подобие черепахи - из деревянных досок, стянутых обручами. Крохотное судёнышко – его так и назвали «Черепаха» - вмещало лишь одного человека, совмещавшего обязанности капитана, канонира, а заодно и источника движущей силы: для передвижения под водой приходилось вращать горизонтально расположенный винт.

Современная подводная лодка – это судно с очень прочным герметичным корпусом, способным выдерживать громадное давление воды на большой глубине. Обычно корпусу придают обтекаемую форму, чтобы снизить сопротивление при движениии вперёд. Маневрировать по вертикали помогают рули глубины –«крылья», расположенные на носу и корме, а влево и вправо лодка поворачивается при помощи вертикального руля.

Подводные лодки – это в основном военные корабли. Для научного исследования тайн океана служат батисферы и батискафы. Батисфера – это большой, полый внутри стальной шар. Его опускают с судна на прочном стальном канате, а люди сидят внутри и наблюдают подводный мир через иллюминаторы. Батискаф гораздо более сложен. Он оснащён герметичной кабиной, где находятся люди. С помощью батискафа швейцарский учёный Огюст Пиккар и американец Дон Уолш опускались на глубину более трёх километров в Марианскую впадину. С таких же аппаратов в 1995 году проводились съёмки на борту легендарного корабля-гиганта «Титаник», затонувшего в апреле 1912 года.

А можно ли жить под водой? Оказывается, можно. Знаменитый океанограф Жак Ив Кусто в 1962 году установил на морском дне, на глубине 10 метров, однокомнатное жилище под названием «Диоген». Два человека прожили в нём неделю, не поднимаясь на поверхность. Горячую пищу им спускали в термосах, а врач, который прверял их самочувствие, навещал

«Диоген» с аквалангом. Позже жилище было расширено и усовершенствовано: в нём было уже пять комнат – три спальни, кухня с холодильником и электроплитой, гостиная с телевизором и телефоном. Семеро исследователей провели в нём целый месяц.

PO VANDENIU

Nuo senų laikų žmones traukė dvi jiems nepasiekiamos stichijos – oras ir vanduo. Jeigu oro užkariavimas įvyko palyginti neseniai – prieš kokius tris šimtus metų, tai įveikti vandens užkardas žmonės išmoko beveik tuo pačiu metu, kuomet tapo žmonėmis. Bet viena – tiesiog plaukti vandens paviršiumi, ir visai kas kita – pasinerti į vandenį „su visa galva“.

Vienu iš pirmųjų pasaulio nardytojų laikomas Aleksandras Makedonietis. Kalbama, žymusis Aristotelis sukonstravo stiklinę statinę, kurioje karžygys nugrimzdavo į jūros dugną. Ir tarp daugelio Leonardo da Vinči išradimų atsirado povandeninio laivo projektas, bet jo brėžiniai buvo sunaikinti paties išradėjo.

17–18 amžių sandūroje anglų karaliaus dvaro mokslininkas olandas Kornelijus van Drebbel pastatė povandeninį laivą iš medžio ir aptraukė oda. Laivas galėjo pasinerti į 4 metrų gylį. Nuovokus olandas pritaikė tą patį principą, kuris naudojamas ir šiuolaikiniuose povandeniniuose laivuose – paneriant odinės dumplės prisipildydavo vandens, o laivas iškildavo, kai iš jų oras išstumdavo vandenį.

Caras Petras I visada labai domėjosi viskuo, kas susiję su laivų statyba, ir dėl to atkreipė dėmesį į neįprastą staliaus Jefimo Nikonovo peticiją. Nikonovas informavo valdovą, kad gali pastatyti valtį, kuri sugebės ne tik plaukti per vandenį „slaptai“, bet ir priartėti prie priešų laivų dugno apačios ir net sudaužyti laivus. Petras I nurodė pradėti „paslėpto laivo“ statybas. Pirmasis modelio išbandymas praėjo daugiau nei sėkmingai – povandeninis laivas paklusniai nusileisdavo, iškildavo ir judėdavo po vandeniu. Bet kada išradėjas užsiėmė tikro kovinio povandeninio laivo statyba, sėkmė nusisuko nuo jo ir bandymai vos nesibaigė tragiškai: pirmuoju nėrimu povandeninis laivas trenkėsi į dugną, į vidų pribėgo vandens, ir vos pavyko išgelbėti išradėją. Po caro mirties apie tą išradimą ilgam pamiršo.

Pirmas kovinio povandeninio laivo panaudojimas įvyko 1776 metais JAV per karą dėl nepriklausomybės. Konstruktorius Davidas Bušnelis

sukūrė valtį – savotiškai panašią į vėžlį – iš medinių lentų, surištų žiedais. Mažasis laivelis – jį ir pavadino „Vėžliu“ – talpino tik vieną žmogų, kurio pareigos buvo kapitonas, kulkosvaidininkas, o kartu ir varomos jėgos šaltinis: norint judėti po vandeniu, teko sukti horizontalų sraigtą.

Šiuolaikinis povandeninis laivas – tai laivas su labai tvirtu hermetišku korpusu, sugebančiu išlaikyti didžiulį vandens slėgį dideliame gylyje. Įprastai korpusui suteikiama suapvalinta forma, kad judant į priekį sumažėtų pasipriešinimas. Vertikaliai manevruoti padeda gylio vairai – „sparnai“, išsidėstę laivo priekyje, o į kairę ir į dešinę laivas sukasi dėl vertikalaus vairo.

Povandeniniai laivai – tai dažniausiai kariniai laivai. Povandeniniams vandenyno moksliniams tyrinėjimams naudojamos „batisferos“ ir „batiskafai“. Batisfera – tai didelis, tuščiaviduris plieninis burbulas. Jį nuleidžia nuo laivo tvirta plienine virve, o žmonės sėdi viduje ir pro langus stebi povandeninį pasaulį. Batiskafas yra daug sudėtingesnis. Jame įrengta hermetiška kabina, kur yra žmonės. Su batiskafu daugiau nei į trijų kilometrų gylį į Marianų įdubą leidosi šveicarų mokslininkas Augustas Piccard ir amerikietis Don Walsh. Iš tokių pat aparatų 1995 metais vyko filmavimas legendiniame laive – gigante „Titanikas“, kuris nuskendo 1912 metų balandžio mėnesį.

Ar galima gyventi po vandeniu? Pasirodo, galima. Įžymus okeanografas Žakas Ivas Kusto 1962 metais jūros dugne, 10 metrų gylyje, įrengė vieno kambario būstą, kurį pavadino „Diogenas“. Du žmonės jame pragyveno savaitę, nepakildami į paviršių. Šiltą maistą jiems nuleisdavo termosuose, o gydytojas, kuris tikrino jų savijautą, „Diogeną“ lankydavo su akvalangu. Vėliau būstas buvo išplėstas ir pagerintas: jame buvo jau penki kambariai – trys miegamieji, virtuvė su šaldytuvu ir elektrine virykle, svetainė su televizoriumi ir telefonu. Septyni tyrinėtojai jame praleido visą mėnesį.

Iš rusų kalbos vertė Marta Šulcaitė, 8 kl.

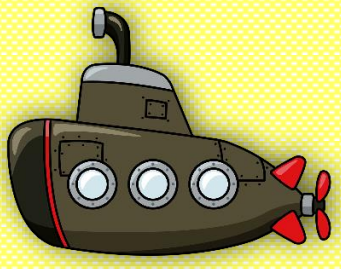

ДАЛЬНИЙ ВОСТОК – УДИВИТЕЛЬНЫЙ КРАЙ

Чтобы очутиться на Дальнем Востоке, нужно преодолеть более десяти тысяч километров от центра Европы. Когда в Москве полдень, там тёмная ночь. Именно оттуда начинает свой путь каждый новый день и Новый год. Почти на 4500 километров от Чукотки до Приморского края протянулся Дальний Восток вдоль северо-западного побережья Тихого океана и его морей. Северные районы Дальнего Востока лежат за Полярным кругом, а южные - на широте Средиземноморья. Он занимает 36 процентов территории России.

Дальний Восток – это край контрастов. По льдам Северного Ледовитого океана бродят белые медведи, а на юге сквозь джунгли крадётся уссурийский тигр. Северная ель растёт рядом с бархатным деревом.

На юге Дальнего Востока встречается легендарное растение женьшень. Корень его обладает многими целебными свойствами. Его называют корнем долголетия и даже корнем жизни. Этот корень необычен по форме: напоминает маленького человечка. Раньше женьшень искали только в глухом лесу. Теперь люди выращивают его на плантациях.

На Дальнем Востоке природа часто преподносит людям сюрпризы. Здесь бывают землетрясения, извержения вулканов, ураганы, дуют разрушительной силы ветры – тайфуны. Слово «тайфун» китайского происхождения – «тай фын» - большой ветер. Случаются даже моретрясения, когда «трясётся» не земля, а морское дно или извергается подводный вулкан. И тогда возникают в море гигантские волны – цунами – и приносят много разрушений. Здесь «спрятались» в океане цепочки островов, которые на самом деле не острова, а вершины подводных гор, причём гор исполинских. Если смотреть из космоса, кажется, будто кто-то специально и очень аккуратно нарисовал эти дуги-цепочки.

Животный мир здесь тоже особенный. Тут водятся уссурийский тигр и редчайшая птица - японский журавль; очень

красивый олень кабарга – самцы без рогов, но с клыками - и голубая сорока; некоторые виды жуков величиной почти с детскую ладошку.

А сколько на дальневосточных островах птиц! Птичьи «квартирки» в скалах лепятся так тесно, что их жильцы чуть ли не ходят по головам друг друга. На птичьих базарах шум, гам. Птицы крупные и необычные. Все они кормятся рыбой: снуют постоянно над морем туда и обратно, таскают рыбёшек птенцам. Но рыбы в этих морях всем хватает!

Дальневосточные моря буквально кишат рыбой. По разнообразию и ценности рыб эти моря занимают первое место в мире. Конечно, самые главные рыбы здесь лососевые. Но рыболовецкие суда расставляют сети и на камбалу, сайру, морского окуня, треску, сельдь. На Дальнем Востоке добывают крабов, креветки, мидии. А ещё полезные съедобные водоросли – морскую капусту, например. Водоросли здесь растут так густо, что в некоторых местах образуют подводные сады.

«Соседка» Сибирь, конечно, богачка. Но Дальний Восток отличается тем, что здешние полезные ископаемые – очень разнообразны. Здесь добываот свинец, ртуть, вольфрам, есть каменный уголь, нефть, газ, золото.

Вот такой удивительный край – Дальний Восток!

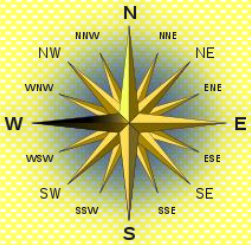

TOLIMIEJI RYTAI – NUOSTABUS KRAŠTAS

Norint atsidurti Tolimuosiuose Rytuose, reikia įveikti daugiau dešimt tūkstančių kilometrų nuo Europos centro. Kuomet Maskvoje pusiaudienis, tenai tamsi naktis. Būtent iš ten pradeda savo kelią kiekviena nauja diena ir Naujieji metai. Beveik 4500 kilometrų nuo Čiukotkos iki Primorsko krašto Tolimieji Rytai driekiasi išilgai šiaurės – vakarinių Ramiojo vandenyno ir jo jūrų pakrančių. Tolimųjų Rytų šiauriniai rajonai yra už Poliarinio rato, o pietiniai – Vidužemio jūros platumose. Jie užima 36 procentus visos Rusijos teritorijos.

Tolimieji Rytai – tai kontrastų kraštas. Po Šiaurinio Atlanto vandenyno ledus klajoja baltieji lokiai, o pietuose per džiungles sėlina usūriniai tigrai. Šiaurinė eglė auga šalia aksominio medžio.

Tolimųjų Rytų pietuose sutinkamas legendinis augalas ženšenis. Jo šaknys pasižymi daugeliu gydomųjų savybių. Jį vadina ilgaamžiškumo šaknimi ir netgi gyvenimo šaknimi. Ši šaknis neįprastos formos: primena mažą žmogutį. Anksčiau ženšenio ieškojo tiktai tankiame miške. Dabar žmonės jį augina plantacijose.

Gamta Tolimuosiuose Rytuose dažnai žmonėms pateikia siurprizus. Čia būna žemės drebėjimų, vulkanų išsiveržimų, uraganų, pučia griaunančios galios vėjai – taifūnai. Žodis „taifūnas“ kilęs iš kinų kalbos – „tai fin“ – didelis vėjas. Nutinka netgi jūros drebėjimai, kada dreba ne žemė, o jūros dugnas arba išsiveržia povandeninis vulkanas. Ir tuomet jūroje susiformuoja viską griaunančios gigantiškos bangos – cunamiai. Vandenyne pasislėpusios salų grandinės, kurios iš tikrųjų ne salos, o gigantiškų povandeninių kalnų kalnų viršūnės. Jeigu žiūrėtume iš kosmoso, atrodytų, lyg kažkas tyčia ir labai atsargiai nupiešė tuos lankus – grandines.

Gyvūnijos pasaulis čia taip pat ypatingas. Čia gyvena ūsūrinis tigras ir rečiausias paukštis – japoniška gervė; labai gražūs elniai – patinai be ragų, bet su iltimis; ir mėlyna šarka; kai kurios vabalų rūšys beveik vaikiško delno dydžio.

O kokia gausybė paukščių Tolimųjų Rytų salose! Paukščių „butukai“ uolose lipdomi taip tankiai, kad jų gyventojai vos nelaipioja vienas kitam per galvas. Paukščių turguose triukšmas ir šurmulys. Paukščiai stambūs ir neįprasti. Visi jie maitinasi žuvimi: ištisai

sklando virš jūros pirmyn ir atgal, nešdami jaunikliams žuvytes. Bet žuvies tose jūrose visiems užtenka!

Tolimųjų Rytų jūrose knibždėte knibžda žuvies. Pagal žuvų įvairovę ir vertę šios jūros užima pirmą vietą pasaulyje. Žinoma, čia pačios svarbiausios lašišinės žuvys. Bet žvejybos laivai tinklais gaudo plekšnes, sairas, jūros ešerius, menkes, silkes. Tolimuosiuose Rytuose gaudo krabus, krevetes, midijas. O dar sveikesni valgomi dumbliai, pavyzdžiui, jūros kopūstai. Dumbliai čia auga taip tankiai, kad kai kuriose vietose susidaro povandeniniai sodai.

„Kaimynas“ Sibiras, žinoma, turtuolis. Bet Tolimieji Rytai išsiskiria savo iškasenų įvairove. Čia kasamas švinas, gyvsidabris, volframas, yra akmens anglies, naftos, dujų, aukso.

Štai toks nuostabus kraštas Tolimieji Rytai.

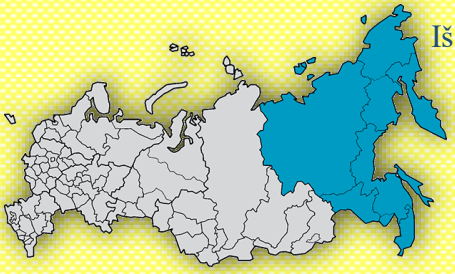

Iš rusų kalbos vertė Marta Šulcaitė, 8 kl.

MOKINIŲ KŪRYBINIAI DARBAI

DAIKTŲ APRAŠYMAI

2020–2021 m. m. programų „Aš galiu“ ir „Moki žodį...” mokinių kūrybiniai darbai – meninis daikto aprašymas jo neįvardijant

KAS AŠ?

Aš esu nelabai senas, gimiau šiame šimtmetyje. Mano prototipai visai į mane nepanašūs. Dabar aš esu labai gražus, protingas, visiems labai reikalingas, telpu į delną. Šiuolaikinis žmogus neįsivaizduoja savo gyvenimo be manęs. Aš turiu keletą vardų: Samsung, Iphone, Nokia, Huawei. Aš galiu būti geru draugu, kai liūdna, galiu sukurti nuotraukų albumą, galiu suteikti trūkstamų žinių, galiu susisiekti su visu pasauliu ir dar labai daug visko galiu – tu tik panorėk ir aš padarysiu. Tegyvuoja šiuolaikinės technologijos, nes aš ir toliau tobulėsiu, būsiu labai išmanus. Tai kas aš? *Telefonas.*

Aurida

KAS AŠ?

Jo ilgis siekia mano rašomąjį stalą, tačiau jis labai platus, kol nenaudoji. Viršutinė daikto dalis yra rusvai violetinė su įvairaus dydžio ir rūšių gėlių piešinukais. Apatinė dalis yra medinė, tačiau tai nepaprastas pagalys, o smulkiai išraižytas lakuotas medžio gabaliukas. Sveria jis visai nedaug, galbūt kaip puslitrinis vandens buteliukas karštą vasaros dieną. Forma įdomi: nenaudojamas jis būna it lazda, neužima daug vietos, tarsi nepastebimas guli kampe ar kabo ant pakabos, naudojant jis lyg stogas tau virš galvos. Daikto viršuje yra kelių centimetrų metalinis galiukas, tačiau jo reikšmės ir aš nežinau: dauguma tokių daiktų tai turi ir kaip smagu vaikams einant iš mokyklos rudenį badyti žemę su juo ar apsimesti, jog negaluoji ir eiti tarsi būtum senukas su lazda. Daikto kotas, kaip anksčiau ir minėjau, medinis, tačiau tikriausiai ne toks, kokį įsivaizduojate. Jis turi keletą suplonėjimų ir išstorėjimų, tarsi jį padaręs žmogus būtų neapsisprendęs dėl galutinio varianto. Metų jam beveik tiek pat kiek man, tačiau tikrai neatrodo kaip paauglys, jis kažkada buvo dovanotas

mano sesei, seniai, dar kai aš buvau labai maža. Naudoju jį kaip apsaugą nuo saulės ir lietaus, tik matote, jis nesusilanksto kaip kiti jo draugai, tad nėra jis labai praktiškas. Tačiau, kad jūs matytumėte, kaip jis tinka man prie mano rudeninių batų ir megztinio – vien todėl aš jį galėčiau nešiotis visur. Kas aš? *Skėtis.*

Aistė

KAS AŠ?

Jis padeda žmonėms bendrauti ir susisiekti su toliau gyvenančiais artimaisiais. Šis daiktas sudarytas iš daugybės smulkių detalių bei yra nedidelis ir patogus naudoti. Jis yra ganėtinai brangus, tačiau jį turi kiekvienas žmogus su savimi. Jis yra populiarus tarp paauglių ir dažnai saugo visą jų gyvenimą. Jis buvo sukurtas gana seniai, tačiau su kiekvienais metais jis tobulėjo ir vis dar tobulėja. Šis daiktas atkeliauja pas savininką nedidelėje dėžutėje ir turi nemažai priedų. Jis gali būti įvairių spalvų ir yra ganėtinai lengvas. Šis daiktas yra stačiakampio gretasienio formos. Jis dažnai yra geriausias žmogaus draugas ir atlieka daug įvairiausių funkcijų. Tam tikromis akimirkomis jis suskamba gražia melodija. Jis yra nuostabus pagalbininkas. *Telefonas.*

Ignas

KAS AŠ?

Nesu sunkus ar labai didelis. Esu pailgas, bet kuo daugiau tu galvosi ir mane naudosi, tuo aš tapsiu mažesnis. Galiu būti bukas, bet taip pat galiu turėti tokį pat aštrų geluonį kaip ir bitė! Aš esu madingas: mane galite išvysti su įvairiaspalvėmis guminėmis kepurėlėmis. Mėgstu rengtis įvairių spalvų ir raštų apsiaustais. Taip rengdamasis bandau paslėpti savo liūdną, tamsų vidų, kuris yra išgautas iš anglių kasyklų ir yra amžiams uždaromas mano mediniame kūne. Visur kur tik prisiliečiu palieku pilką žymę ar dėmę. Mano namai taip pat yra labai įvairūs: galiu didžiąją savo gyvenimo dalį praleisti savininko penale arba ant jo stalo su kitais panašiais į save. Mėgstu daug keliauti: vienas aš galiu apsilankyti skirtingų žmonių namuose. Esu labai populiarus ir reikalingas mokyklose. Žinoma, ne

vien tik mokiniams esu reikalingas, pavyzdžiui, menininkai neįsivaizduoja savo kūrybos be manęs. Turėjote galimybę mane pažinti, taigi, kas aš? *Pieštukas.*

Raminta

KAS AŠ?

Mano pasirinktas daiktas daug metų keliavo su manimi pro mano vaikystę. Šiais metais jam sueis 10 metų, sensta. Tai Bugsė. Jos ausys yra didelės kaip parašiutas, akys smalsios kaip pas voveraitę, o jos kailiukas labai švelnus, pati ji yra labai minkšta, kaip ir jos širdis. Jos giminaičiai turi didelius dantis, bet ji kažkodėl jų nepaveldėjo, todėl dažnai kremtasi. Dar kartais pergyvena dėl savo gymio spalvos – švelniai rausvos. Bugsė, nors ir turi stiprų charakterį, yra maža. Prie jos aš glausdavausi, kai negalėdavau užmigti, kai bijodavau, kad pabaisos išlįs iš po lovos ir mane pagrobs. Jeigu man reikia išsišnekėti, pirmiausia susirandu ją, nes ji labai gerai moka išklausyti mano bėdas. Jai galiu pasakyti viską ir nesivarginti, kad kažkam išplepės, tai yra viena iš priežasčių dėl kurių ji yra man labai svarbi. Bugsė keliavo per mano vaikystę, keliauja kartu su manimi dabar ir keliaus kartu kitais mano gyvenimo etapais. *Pliušinis žaislas*

Laura

KAS AŠ?

Aš esu kieta, dažniausiai pagaminta iš plastiko, bet galiu būti pagaminta ir iš medžio. Esu nesunki, bet plati. Dažniausiai būnu vienos spalvos, bet pasitaiko, kad mane papuošia įvairiausiais piešinėliais. Būnu įvairiausių formų: apvali su koteliu arba be jo, kvadratinė su koteliu. Mane naudoja visi: vieni kiekvieną dieną, kiti rečiau. Dažnai būnu padėta ant grožio stalelio, o jeigu jo nėra – bet kur. Mane galima rasti kiekvienos merginos kuprinėje ar rankinėje. Esu naudojama tam, kad žmogus galėtų atrodyti tvarkingai, padedu sukurti mažus stebuklus. Mane dažnai pamiršta išvalyti, o man tai labai nepatinka, kadangi esu mažas ežiukas su daug spygliukų, kuriuose dažnai prisirenka plaukų. Kas aš? *Plaukų šepetys*

Erika

KAS AŠ?

Aš esu elegantiškas, linksmas, bet galiu būti ir liūdnas, mėgstu bendrauti su žmonėmis ir juos linksminti. Esu skirtingų dydžių. Galiu būti ir mažas, ir didelis, priklauso nuo žmogaus amžiaus ir ūgio. Esu įvairių spalvų, bet populiariausia ir dažniausiai mano naudojama spalva yra ruda. Esu pagamintas iš medienos. Mano viršutinė dalis yra iš eglės, o šonai ir dugnas – iš klevo. Taip pat man patinka dalyvauti konkursuose, koncertuose. Dar dalyvauju vestuvėse ir laidotuvėse. Turiu draugą, kuris yra ilgas ir viena jo dalis yra pagaminta iš arklio plaukų, be jo neįsivaizduoju savo pasirodymų. Žmogus, kuris nori išmokti manimi naudotis, turi mėgti muziką. Taigi, kas aš? *Smuikas*

Kamila

KAS AŠ?

Aš esu protinga, bet mano išvaizda neįspūdinga. Manoji figūra lyg stačiakampis gretasienis. Galiu pasigirti, kad esu rūpestinga ir nuolat mokau naujų dalykų savo malonųjį bičiulį. Mane dažnai apkalbinėja, bet keista, kad apkalbos man glosto širdį. Po jų nuolat susirandu naujų draugų. Tiesa, norint patekti į namus man reikia daug keliauti, susipažinti su aplinka, tyrinėti. Savo gyvenimo kelionę pradedu miške, bet po to patenku į nuostabų technologijų pasaulį: ten aš susitinku su savo šeimininku, kuris manimi labai didžiuojasi ir mane moko, pasakoja apie gyvenimą ir dažnai fantazuoja. Jo kolegos yra labai mieli ir kūrybingi, nes mane iliustruoja. Tuomet mano mylimas šeimininkas su manimi atsisveikina ir man būna labai graudu, bet jis visuomet mane aplanko mano naujuose namuose ir dažniausiai man suteikia garbę būti jo partnerio geriausia drauge. Taip trumpai apie mano gyvenimą. O kai norėsi su manimi pabendrauti aš visuomet būsiu šalia. Kas aš? *Knyga*

Martyna

KAS AŠ?

Aš esu rudas, mėgstu bananus ir laipioju medžiais. Šeimininkui labai patinku, bet nežinau kodėl. Šeimininkas mane gavo dovanų, kai viešėjo Vokietijoje. Tada visi dalyvavo šventėje, kurioje buvo toks namukas. Į jį buvo galima užeiti ir laimėti mane. Nuo to karto atvykau į Lietuvą ir esu Šeimininko mylimas žaislas. Dabar dažnai poilsiauju: guliu tarp kitų žaislų arba draugauju su kuo nors kitu. Galite atspėti, kas aš? *Žaislinė beždžionė*

Aristidas

KAS AŠ?

Esu storas, rudai baltas. Mano akys rudos, turiu keturias kojas. Nemėgstu katinų, nors mano šeimininkas juos myli. Aš pagamintas iš vilnos. Esu labai prižiūrimas.

Kaip atsiradau šiuose namuose? Atkeliavau čia iš parduotuvės. Mane nupirko šeimininko tėvai Gimtadienio proga. Man gera gyventi šiuose namuose, nes esu labai mylimas, net miegu kartu su savo šeimininku. Kas aš? *Žaislinis meškinas*

Nojus

RAŠINIAI

LOST IN THE FOREST

It had to be the best trip ever. My family and me were travelling to Sweden to see some other culture, enjoy breath-taking views everywhere, so we booked a 7- day trip to a house near a very beautiful river which was surrounded by a pretty big forest.

The first four days of that trip were awesome: I saw some places I had never seen in my entire life and we were just enjoying our trip. On the fifth day, I decided to take a walk to the forest in the evening. As I was going deeper and deeper into the forest, it started to get dark, because it was about to rain. I decided to head straight back home. But unfortunately, it was too late to turn around, because I got lost. I tried to go everywhere: back and forth, but I always got back to the same spot. I realized that I got lost. It started raining heavily, I was trying to call my parents by phone, but there couldn't be more luck than realizing that there's no signal in the forest. I started shouting and screaming "Please, help me!", but no one was able to hear me.

My parents soon realized that something was wrong with me, as I wasn't coming back for a pretty long time. They started searching for me, but unexpectedly, I found a lake near the forest! So, I was able to turn on Google Maps on my phone! I called my parents and said, "If you started worrying – don't do that anymore. I found my way home".

The whole experience was awful, but luckily, I got to the house safely. And for sure, as I got back, it stopped raining and the sky was totally clear, with thousands of stars twinkling above!

From that day on, I was terrified to go deep into the forest alone.

Airidas Skalskis, Group 4

LADY OF PARIS

It had to be the best trip ever. I decided I want to see the world, so I packed my bags, booked the cheapest ticket and headed to the airport. I got on my plane and prepared myself for nearly three hours of flight.

I accidentally fell asleep and woke up to a flight assistant telling us that we nearly reached our flight destination – Paris. It was pretty late, so you could clearly see from above how the Eiffel tower was shining at night and how busy the city was.

I got off my plane and I was just about to catch a taxi, which would take me to my hotel, but suddenly a man in a uniform came next to me. “Miss Valentina, I’m here to escort you to your car,” said the man.

It was quite silly of me to follow him, but I was very curious, who Valentina was and why he came up to me. So I sat in the car and the man took me to a beautiful mansion.

“Your maid has gowns ready for your ball tonight,” he said.

I responded with okay and entered the mansion. My jaw dropped: it was crowded with people and the interior was so rich! So I chose an amazing dress and put it on. Then I was told to go and greet people and enjoy my ball, but to be honest, I didn’t even know who I should be!

Even though it was difficult at first, I got the hang of playing the role of Valentina. The rest of the evening was great, until I saw a woman who looked just like me walking through the door. I realized it was the real person, so I chose to leave as soon as possible. I got back to my hotel and I couldn’t stop thinking about what had just happened. Overall, I was still in the amazing ball gown!

In the end, I managed to fulfil my wish to travel the world, but the Paris adventure was for sure the situation I will remember for the rest of my life!

Beata Baltrūnaitė, Group 4

TIK KARTU

Sukurkime dainą visi.
Dainuokime ją su vėju.
Su ryto rasa – širdimi.
Su saulės laida – ramia siela.

Ir tik kartu. Ir tik visi.
Visi. Visi. Ne po vieną!
Mylėkim savus. Suburkim draugus.
Ir puoškime širdis kiekvienas.

Tie metai prabėgs jų nematant.
Nes dienos kartoja dienas.
O jeigu linksmai jas praleisim –
Šypsnys atminty atsiras.

Su vėju. Pavėjui. Kasdieną. Per dienas.
Visi. Visi. Ne po vieną!
Mylėkim savus. Suburkim draugus.
Ir puoškime širdis kiekvienas.

Ir jeigu šiandieną dar galim
Sugrįžti visi į namus?...
Mes esam laimingi be galo –
Tik reikia sukviesti savus!

Ir tik kartu. Ir tik visi.
Visi. Visi. Ne po vieną!
Mylėkim savus. Suburkim draugus.
Ir puoškime širdis kiekvienas.
Su vėju. Pavėjui. Kasdieną. Per dienas.
Visi. Visi. Ne po vieną!
Mylėkim savus. Suburkim draugus.
Ir puoškime širdis kiekvienas.

SEULEMENT ENSEMBLE

Créons une chanson tout le monde.
Chantons – la avec le vent.
Avec la rosée du matin – avec le cœur.
Quand le soleil se couche – avec une âme calme.

Et seulement ensemble. Et juste tout le monde.
Tout le monde. Tout le monde.
Pas un par un!
Aimons nos proches. Invitons tous les amis.
Et décorons chacun nos cœurs.

Ces années passeront sans les voir.
Les jours répètent les jours.
Et si nous les passons heureux,
Un sourire apparaîtra dans la mémoire.

Avec le vent. Sous le vent.
Tous les jours. Jour par jour.
Tout le monde. Tout le monde. Pas un par un!
Aimons nos proches.
Invitons tous les amis.
Et décorons nos cœurs ensemble.
Et si nous pouvons encore aujourd'hui
rentrer chez nous ...
Nous sommes heureux à l'infini
Il faut seulement inviter nos proches.

Et seulement ensemble. Et juste tout le monde.
Tout le monde. Tout le monde. Pas un par un!.....

Į prancūzų kalbą vertė Elvyra Kisielienė

KALBINUKŲ MINTYS APIE GIMTĄJĮ KRAŠTĄ

Kovo 11–ios proga NVŠ programos „Aš galiu“ I kurso mokiniai savo mintis apie gimtąjį kraštą išreiškė eilėraščiuose, sukurtuose naudojant „Diamante“ formą.

Mokytojos Agnės pasiūlytas kūrimo metodas sudomino mokinius, ir septynių eilučių eilėraščiuose, išdėstytuose specialia deimanto forma, surašyti patys gražiausi Lietuvai skirti žodžiai…

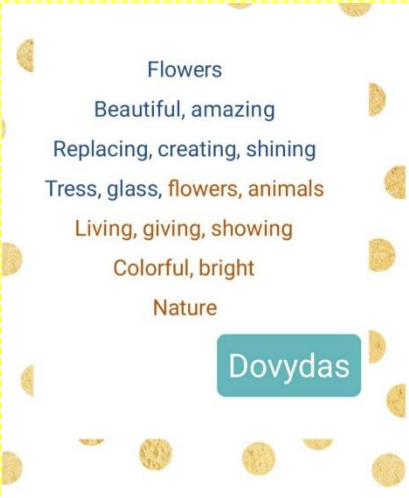

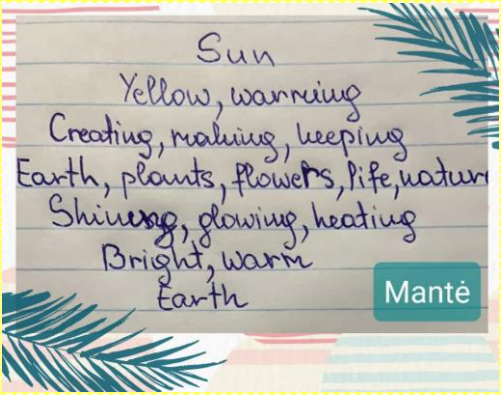

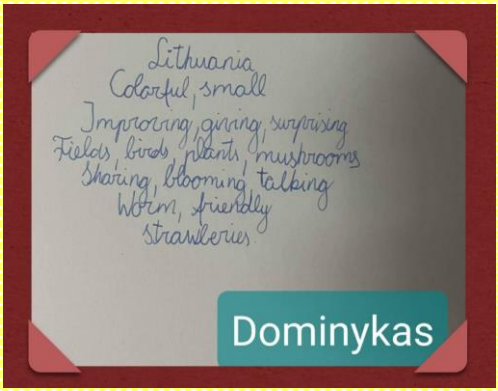

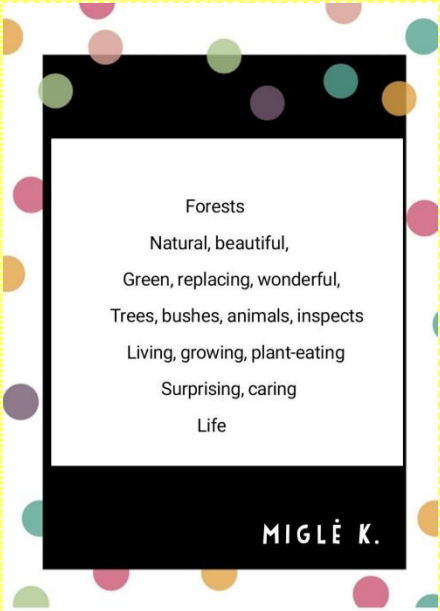
Forests
Natural, beautiful,
Green, replacing, wonderful,
Trees, bushes, animals, inspects
Living, growing, plant-eating
Surprising, caring
Life
MIGLĖ K.

Country
lovely, safe
living, working, creating
trees, houses, people, family
loving, agreeing, protecting
beautiful, nice
town
Aistė
Freedom
Lovely, colorful
Living, enjoyed, singing
Books, language, friends, trees
Thinking, singing, walking
Ancient, loud
Animals
Miglė S.

Lithuania
Small, interesting
Creating, helping, teaching
Cities, streets, yards, farmsteads
Expanding, creating, updating
Beloved, beautiful
Country
MARTA
PIC·COLLAGE

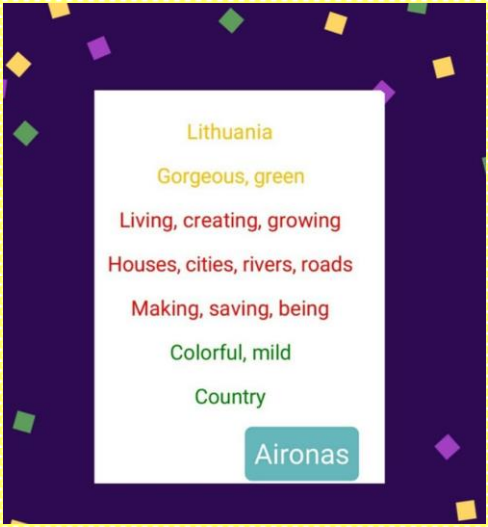
Lithuania
Gorgeous, green
Living, creating, growing
Houses, cities, rivers, roads
Making, saving, being
Colorful, mild
Country
Aironas

MOKINIŲ DARBAI LIETUVOS LAISVĖS TEMOMIS

MINIME LAISVĖS GYNĖJŲ DIENĄ

Kalbų mokykla palaikė pilietinę iniciatyvą „Atmintis gyva, nes liudija” ir kartu su visa Lietuva 30–ąjį kartą uždegė atminimo žvakelę. Taip bendruomenė pagerbė 1991–ųjų metų sausio 13–ąją už šalies laisvę kovojusius ir gyvybę paaukojusius žmones.

Mokykloje vykdoma akcija „Žvakutė lange” šiemet truputį kitokia. Žvakutes – vienybės ir atminimo simbolius – uždegėme ne mokyklose languose, bet savo namuose.

MINTYS APIE SAUSIO 13-ĄJĄ

On 13 January 1991 armoured Soviet forces drove through a peaceful crowd which gathered to protect the symbol of Lithuania's independence – the Vilnius TV Tower. Soviet tanks crushed the victims and shot them to death. 14 innocent people died and more than 1000 unarmed civilians were injured. Due to Lithuania's people's sacrifice, the independence and freedom were defended which opened new perspectives to our homeland.

It has been 30 years since this unfortunate event and I am very proud of us, Lithuanians, who still remember this day and honour those people, who died for our independence and freedom. As the time went by, a lot of changes were made, and even though we are a free country, in my opinion, the occupation of our country had a bigger impact on us than we all thought.
Firstly, I would like to mention, that being under the SSRS influence changed people so much, that it feels like we are more like Russians than Lithuanians. People took over their jealousy, aggression, anger. People feel trapped, they feel bad for being different, for being themselves, because during the occupation, everyone was the same – equal. Now, when I look at the news on the social media and the comments by people, it makes me wonder: why is there so much anger in people who are doing great in life? Secondly, there still exist laws, which people have to follow, so there is no possibility for anarchy. Even if someone tries to go against them, there is police and other forces in charge. Since there are so many options and expressions, only laws unite people, because we all have to follow them.

Beata

Freedom has always been a very important value. Sadly, not in all states people have an ability to feel free. Therefore, I am very thankful that 30 years ago, on 13 January, brave Lithuanians defended our country and our freedom.

To begin with, it is hard to imagine those times, when people had no rights to state their own opinion or feel free about their thoughts and behaviour. I was born in a free country, therefore I am not afraid of speaking about my beliefs or thoughts and I feel free to do what I want. Nevertheless, there are some people who feel anxious to reveal their thoughts publicly even though they have an ability of self-expression. However, sometimes too much freedom without any restrictions can be detrimental for the public or even lead to anarchy. To sum up, people should appreciate freedom and take advantage of the opportunities of freedom, but at the same time they should not go beyond the limits.

Dija

A lot of things have changed since the 13th of January, 1991. Firstly, the biggest change was the freedom of actions and words. When Lithuania was a part of the Soviet Union, such a thing as liberty did not really exist, life was limited and everything was controlled by Russian authorities. Nowadays, everyone should feel free to speak up and do whatever they want. Secondly, the historical night had an extremely huge impact on Lithuania's living standards. Since it led people to being able to live however they want, overall life quality in the country utterly changed. A very good indicator of that is economic figures. For instance, after 30 years since that night, Lithuania's economic data, such as GDP per capita, average monthly income, unemployment rate, improved so much that Russia and many other countries are way behind us. However, there is a lot of room for growth in order to reach such economic giants as Finland or Norway, but our future is very bright. Thirdly, none of this would be possible without the crowd, full of patriotic, fearless and courageous people, who fought for Lithuania's independence and faced armed Soviet forces. Every Lithuanian must remember this date and the people, who were willing to sacrifice their lives for the good of Lithuania and its civilians. In conclusion, the 13th of January in 1991 is a day to remember since it led to Lithuania's complete independence and overall life quality improvement.

Nedas

Thanks to people, who sacrificed their lives and health 30 years ago, today Lithuania is free from the Soviets. Although we still feel restrictions which prevent us from fully expressing ourselves, freedom gives us lots of advantages: now we can act on our own, we can choose, think and do what we want to do. I think it is a huge benefit, since we are free and we have so many more rights than we used to have before. However, the restrictions of individual liberty are needed, because everyone thinks differently and has different beliefs and opinions.

Domas

Freedom is the greatest value of every human being. Lithuania commemorates an important date at the beginning of the year, it has the greatest significance for Lithuania: on January 13, the country's independence was restored and defended. While defending our country at that night, 14 people were killed. We all must be grateful to those who stood by the TV tower and faced the tanks of the SSSR. Now we live in free Lithuania, we can speak Lithuanian freely, we can express our opinion. Freedom and independence are not given as a gift. They need to be fought for, preserved and defended.

Martyna

On 13 January 1991 Lithuanians bravely fought for Lithuania’s freedom and independence. After that event people thought that they were finally free to speak up for what they believe, but as the years passed it was clear that that was not the case at all. People still struggle for being able to speak up or to accept other opinions and beliefs. I have a very strong personality and opinion, so it is easy for me to speak up, but it is hard to feel free about my beliefs when some older citizens still live by the rules that have been made in the Soviet times. New generations are starting to build up new rules that include sympathy for others, tolerance for different religious beliefs and other factors.

I’m very proud of the new generations for this kind of desire to feel free to speak up.

But we also have to understand that freedom does not mean that you can commit crimes or do whatever you want. It means that you are free to believe in anything you want and you have the right to think differently than other people. In the world there is a big variety of people’s thoughts on the word “free” and that's why we have rules to separate between bad and good meanings of freedom.

Agnė

The 13th of January is a Freedom Defenders’ Day in Lithuania. Lithuania commemorates this day as an honour of those who lost their lives during the actions of the Soviet troops in Vilnius. Due to Lithuania‘s people‘s sacrifice, the independence and freedom were achieved. However, after 30 years of freedom, do people really feel free? Personally, I think that loads of people feel constrained. E.g. people around me can’t support someone who is named as “different” in our society and we are still being criticized by some people for speaking our minds publicly, believing in whatever we want, doing what we want. In short, big quantities of citizens are afraid to speak up. This problem still remains almost the same as it was in 1991. Nevertheless, at least our thoughts and speech are not controlled by the government or other countries. In conclusion, every country faces this kind of a problem, but, for sure, we must celebrate this day and keep the legacy of the people who sacrificed themselves to have freedom and independence in the future. I’m very grateful for that.

Kamilė M.

Considering the events that happened over 30 years ago and looking at the modern young person, we can see that most people take freedom for granted and always want more. The more a person has, the more he wants. I think, the same can be applied to me, too.

Eimantas

Our freedom has benefits for the public, because it provides us with the right to choose and think for ourselves. In my opinion, this is a huge advantage. However, our independent government can manipulate the situation to reap the benefits for themselves or get out of trouble, which leads to corruption cases. Moving on, the restrictions of individual liberty are, of course, needed, since everyone has different opinions and beliefs. Personally, I think sometimes people just don‘t think until the very end about these issues and jump to conclusions that they don‘t have any benefits to our society. To sum up, we do have freedom and our own thoughts, it‘s just the thing that these thoughts, cultures, opinions, beliefs vary, so we have to abide these restrictions for the sake of our country and society.

Deinoras

Freedom nowadays is rarely discussed, because in most of the world freedom is a normal thing. I personally feel free to speak, think and do everything I want to do. But freedom also has its own limits. I think, most of us – humans - understand freedom as we should, we don’t take other opinions, that don’t suit us, too seriously.

Tautvydas

KAS MAN YRA LAISVĖ?

galimybė veikti be apribojimų ir suvaržymų. Laisvė – tai galimybė realizuoti savo tikrąjį „aš“, – *Aurida*

galimybė augti ir tobulėti. Laisvė yra vienas tų principų, pagal kuriuos žmogus susikuria savo gyvenimo tikslus, nusibrėžia kelią, kuriuo ketina eiti, todėl laisvę turime branginti, vertinti ir kovoti už ją. – *Aurėja*

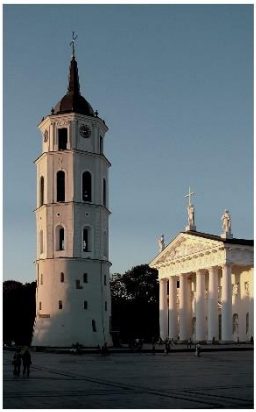

Laisvė – tai, kai gali veikti, ką nori, ir niekas tavęs nevaržo. Man laisvė yra: išėjimas į lauką, buvimas su draugais, šeima, galimybė pasirinkti tai, ko noriu, žinojimas, kad gyvenu laisvoje ir saugioje aplinkoje, – *Julius*

Laisvė man reiškia, kad galiu daryti, ką noriu, nesu varžomas kitų žmonių. Gyventi laisvėje yra didelis malonumas, nes galima laisvai išsakyti savo mintis, nuomonę, – *Laurynas*

Laisvė yra pati svarbiausia žmogaus ir tautos vertybė. Visi nori būti laimingi ir tam reikalinga laisvė, – *Raminta*

Laisvė sunkiai apibūdinamas dalykas. Aš užaugau su ja, jos jausmas man įskiepytas į kraują, be jos negalėčiau būti, kvėpuoti, jos netektis man reikštų pabaigą, – *Aistė*

Tautos laisvė ir pasiaukojimas dėl jos tobulėjimo yra aktuali visais žmonijos gyvenimo laikotarpiais, – *Martyna*

Man laisvė reiškia galimybę daryti, ką nori, keliauti bet kur, pirkti įvairias prekes, elgtis, kaip nori, dirbti, ką nori. Be laisvės, manau, nerasčiau mėgstamų dalykų, nes neturėčiau galimybių jų išbandyti, – *Vasaris*

Man laisvė – tai buvimas su šeima, draugais, kalbėjimas, rašymas, skaitymas, dainavimas lietuviškai, galimybė užsiimti dalykais, kurie man patinka, valgyti maistą, kurį mėgstu, rengtis, kaip noriu. Taip pat man laisvė yra galimybė išsakyti savo nuomonę ir nebijoti, kad kažkas mane užsipuls, – *Kamila*

Dabar, kai mes esame laisvi, galime vaikščioti, kur norime, valgyti, ką norime, sakyti, ką tik širdis geidžia – atrodo lyg tai būtų patys paprasčiausi ir savaime suprantami dalykai, bet žmonėms teko dėl to pralieti kraują, kad dabar mes gyventume laisvoje šalyje. Kartais aš pamirštu, kad gimiau tokiais laikais, kai mūsų šaly viskas saugu ir ramu, kad galiu keliauti į kitas šalis, rengtis ką noriu, nebijoti išpuolių, išsakyti savo nuomonę, – *Laura*

Man laisvė yra galimybė keliauti, priimti sprendimus laisva valia, būti nevaržoma, – *Erika*

Man laisvė yra vienas iš geriausių jausmų, kurį kasdien patiriu: atsikeliu kiekvieną rytą ir jaučiuosi laisvas ir niekieno nevaržomas, – *Vakaris*

Laisvė – tai svajonių siekimas ir jų išpildymas. Laisvė – tai savęs pažinimas, – *Ignas*

THE LITHUANIAN LANGUAGE

We have around seven thousand languages in the world. Some of them are better known than the others, and our language isn't well- known in the world, but it is our language and we have reasons to appreciate it.

First of all, it is one of the oldest languages in the world and we can be proud of it, because it means that our language is very strong. It was in a lot of difficult situations and still survived. Another reason is very simple: the Lithuanian language is very melodic, as a result our songs and poems sound really pleasant, it also is really satisfying to talk and communicate in such a melodic language every day. The final point is that the Lithuanian language is absolutely unique and it is our native language, so we have to respect it and be proud of having such a great language.

On the other hand, it is very difficult and hard to learn this language. Even some Lithuanians don't know it perfectly, and for foreigners it is even harder to learn it. What is more, comparatively very few people speak this language; as a result, you can't find any instructions, signs or even menus in Lithuanian in foreign restaurants. So if you don't speak other languages it is really hard to be abroad.

In conclusion, the Lithuanian language is really hard to learn and not many people know how to speak it, but it is very beautiful and pleasant. What is more, it is our language and we have to love it.

Kristupas Balvočius, Group 4

THE LITHUANIAN LANGUAGE

Although Lithuanian is a small language, it is melodic and pleasant to the ear, as well as it is the oldest surviving Indo-European language, which is very important to the field of Indo-European language studies. However, small languages also have their negative aspects that may even outweigh the positive ones.

Firstly, speaking a small language, which is not easily learnt by other people, is extremely pleasant. It adds uniqueness to Lithuanian, makes people feel special and both protect and value the native language. Secondly, Lithuanian is one of the oldest languages in the world and the oldest surviving Indo-European language. Many students from all over the world are fond of learning this language, since for them it sounds like a burbling river. In addition, it is read as it is written one just has to know the sound of each letter. Therefore, Lithuanian is much more modern than for instance English or French.

On the other hand, people who are born in Lithuania have to be multilingual. If a person is only able to speak Lithuanian, one loses many opportunities in life, such as making a career or even finding new friends from other cultures. In addition, Lithuanian as a small language undergoes a strong impact from the languages like Russian or English. Consequently, it requires much more effort to save the language, since many people use English or Russian words on daily basis in order to express their thoughts easier.

In conclusion, Lithuanian as a small language faces many threats and difficulties. However, it is a particularly beautiful language that fascinates not only native speakers of Lithuanian, but also other people around the globe.

Nedas Kondrackis Group 4

FILMO RECENZIJOS

AFTER WATCHING
“The Silent Child“— Oscar® Winning Short Film (2017)

Mes gyvename atviroje ir demokratiškoje visuomenėje, kurioje kiekvienas asmuo turi teisę laisvai bendrauti, atskleisti savo kūrybines galias, būti suprastas ir priimtas. Tačiau negalia – kurtumas, aklumas, psichikos sutrikimai – dažnai apriboja bendravimo ir saviraiškos galimybes. Kaip jaučiasi kurčias vaikas girdinčiųjų bendruomenėje, kaip turėtume bendrauti su tokiu vaiku ir kaip padėti tokiems žmonėms tapti lygiaverčiais visuomenės nariais?

NVŠ programos „Aš galiu“ 4 grupės mokiniai išreiškė savo mintis po filmo „The Silent Child“ peržiūros.

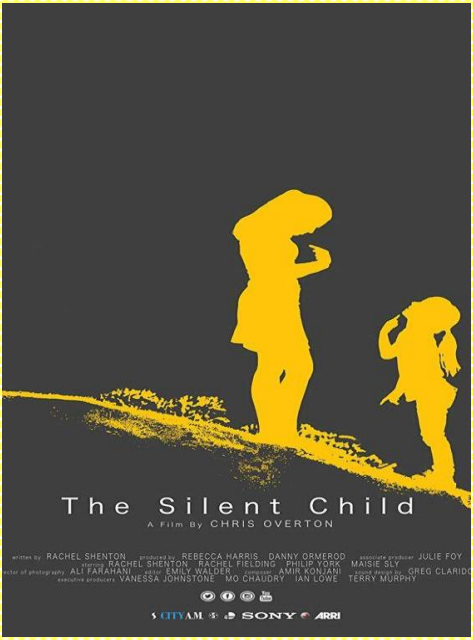

“I am Libby and I am deaf. While growing up I didn’t receive much attention from both of my parents, especially from my father. They were constantly busy taking care of my healthy, perfectly normal siblings. None of them knew how to communicate with me, and they never tried. However, one day everything changed, when my mother brought Joanne. I was actually really happy. She thought me sign language, so I could talk to her. She was not only a friend to me I‘d never had, but also a caring mother. Every day I looked forward to meeting her, but the time, when my mother took her away from me and sent me to school where no one understands me was the worst day ever. All I ever wanted is to talk to someone, to play with me and treat me like a real child, not just a broken toy…”

We should never judge deaf people. They have feelings just like us and should have the same rights and opportunities. It would be great, if education system could teach children just the basics of sign language. Deaf people deserve the same life we have and should not worry for their own safety. Of course, some people with such a condition manage to have a great life, but most of them do not. Therefore, we should create the environment where these people can feel safe and secure. After all, we never know what life has in store for us and one day it could happen to us or our relatives.

Beata Baltrūnaitė

“I am Libby and I am deaf. It is really hard for me to adapt and feel people when I do not understand what they are talking about. It is especially difficult to tell people how I am feeling or what I want. Everything around me was gloomy and tedious but then Joanne showed up. She was hired to make me more confident for school and teach me lip reading. Joanne taught me sign language, therefore I was able to communicate at least with her. We spent a lot of time together and I was very glad. However, my parents decided to stop teaching me sign language, because they weren’t able to understand it and when I started to go to school it was really scary. I was feeling so lonely…”

In today’s society deaf people are acceptable and it is easier for them than ten years ago. Now they can watch TV with subtitles or with a sign language translation and find a lot of places where they fit in. Nevertheless, I think students in school should be taught the basics of sign language. In that way, it would not only make better communication with deaf people but improve memory skills, as well. When most people from an early age were able to understand deaf people, life would be much easier for those people. In addition, it will be easier to get a desired job or fulfil their dreams when the society is more aware.

Dija Bersėnaitė

“I am Libby and I am deaf. Being deaf requires to go through a lot. Since I cannot hear a single sound I can only trust my eyes to see and explore the world. Things that help me the most are people’s facial expressions and body language. What’s even worse, my parents and other family members do not spend any time with me. They are always busy, they think that I am not normal and I can tell that I am a misfit in this family. It makes me really sad and I usually spend a lot of time dreaming what the world could be for me if I were normal, if my ears were not broken. Drawing is what helps me the most with fantasizing. However, I am not always that sorrowful. I am really happy when I receive attention, especially from Joanna. She is the only one who treats me like a normal person, plays and interacts with me, gives me candies, understands me. When she is not around, I like to watch TV. What I want is to live a normal, full-fledged live, as well as to be loved, accepted and treated normally.”

Being deaf is really hard since our society is not benevolent and sympathetic enough to the deaf people. Therefore, it is hard for them to fulfil their dreams and find a decent place in life. However, there are deaf people, who live a normal, full-fledged life. All they need is the right support from others. It is essential to start helping the deaf person since the early childhood, so that one does not become closed-off and lonely. The best thing that could be done in this case is to show love, attention and support. Then, when the child starts to go to school it is needed to have an optimal classroom arrangement and specialist support. With all the assistance and help the deaf one has all the chances to live a good life.

Nedas Kondrackis

“I am Libby and I am deaf. I live my life differently than others because my ears are non-functional. I can’t be automatically warned of a danger, I can’t communicate with my loved ones. The effortless absorbing of news and knowledge by word of mouth is a tough problem for me. I want to understand everyone’s feelings and words but I can’t. I want to expect that at least one person will be willing and able to communicate with me freely. I feel miserable wherever I go - at school, even at my own home.”

In order to help deaf people not to feel unheard or unseen we should take sign language lessons at school or work for a better understanding of people with hearing problems. Our society isn’t completely benevolent and safe for such people; I keep seeing people trying to bully the ones who can’t hear. In addition, I have seen plenty of films where actors try to spread the message, however, it is hard for some people to understand this problem. Nevertheless, a deaf person must have an opportunity to fulfil their dreams and find a decent place. They are not different from others; they just require special communication and better understanding. To improve this situation, we should spread positivity and kindness, try to communicate and at least learn some signs to make sure they feel joyful.

Kamilė Marcinkevičiūtė

“I am Libby and I am deaf. Until I started communicating with my nanny who speaks sign language, my mood was bad, I just enjoyed watching videos on TV. I am badly lacking close communication. The time when I am together with my babysitter Joanna cheers me up, because she shows me all the colours of the rainbow! At school I feel very lonely, no one communicates with me, because I’m deaf. My mom says she knows what’s best for me because she’s my mom, but I think my nanny knows what opportunities I have and I can achieve really a lot in my career despite being deaf.”

There are two worlds: the hearing and the deaf. Firstly, our community should improve the competencies of the hearing people and the teachers to communicate with the deaf children. There are several ways to draw the attention of a person with a deaf disability: by tapping a person's hand, waving from a distance, knocking on a table, poking their feet. It is also possible to communicate in writing. Also it is important not to mock when they are using their sign language. Everyone can make their dreams come true with just a desire.

Martyna Kasčiukaitė

PLAKATŲ KONKURSO „WELCOME TO MY TOWN” DALYVIŲ DARBAI

Kalbų mokyklos NVŠ programų „Aš kalbų pasaulyje“ ir „Išmaniųjų mokyklėlė“ 4 klasių mokiniai dalyvavo Kėdainių rajono bendrojo ugdymo mokyklų pradinio ugdymo ketvirtos klasės mokinių plakatų konkurse „Welcome To My Town“.

Mokiniai, pasitelkę įvairias piešimo, aplikavimo technikas, stengėsi atskleisti Kėdainių miesto savitumą ir išskirtinumą.

Mokiniai ne tik turėjo nupiešti Kėdainių lankytiną objektą, bet ir pritaikyti užsienio kalbos gebėjimus. Savo piešinius pradinukai aprašė keliais angliškais sakiniais.

St. Joseph's Church

St. Joseph's Church was founded in 1766 by Carmelite monks. It is famous for being one of the oldest and largest wooden churches in Lithuania. After the First World War, the church was Kėdainiai St. St. George Parish Branch. In it, the chaplain held worship services for the disciples.

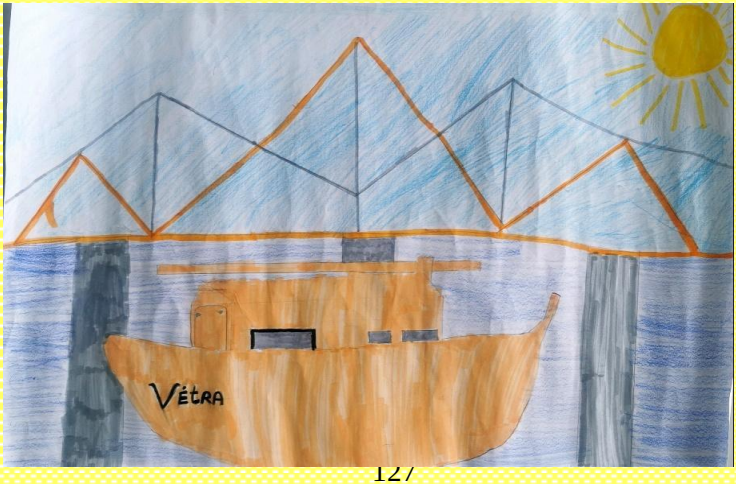

Sights of Kedainiai Old Town

Kėdainiai Old Town is an open-air museum, telling the rich history of the town and Lithuania. Kėdainiai city is rich for its history. The main place you could be interested to visit is old town. There you can see Pedestrian Bridge over the Nevėžis River. The ship ‘Vėtra’ is moored at the Nevėžis quay.

Old Town

Kėdainiai Old Town is an open air museum that tells the rich history of the city and Lithuania. A visit to Kėdainiai Old Town will provide a unique historical experience: walking through the winding streets of thr Old Town is like walking through a XVII century city.

Evangelical Reformed Church

Kedainiai Evangelical Reformed Church was built in 1652 by Kristupas Radvila, and his son Jonusas Radvila. The church basement contains the Mausoleum of Dukes Radvilas. The remains of Radvilas rest in the Renaissance and Baroque style sarcophagi. This church is mostly visited by tourists.

TARPTAUTINEI TOLERANCIJOS DIENAI SKIRTI MOKINIŲ DARBAI

Tolerancija – tai požiūris. Požiūris, kuris nesmerkia, bet atveria duris pokalbiui, leidžiančiam suderinti interesus, išgirsti argumentus. Požiūris, kuris toleruoja kitokias nuomones ir leidžia būti atviriems, padėti, rūpintis, o kartais ir keistis. Tai požiūris, grindžiamas daugybe gražių vertybių, iš kurių svarbiausia – pakantumas.

Šia tema buvo kalbama su programos „Aš galiu“ mokiniais, minint tarptautinę Tolerancijos dieną.
Požiūris į toleranciją atsispindėjo dėlionėse, kurios yra šių metų simbolis.

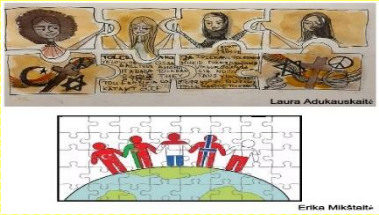

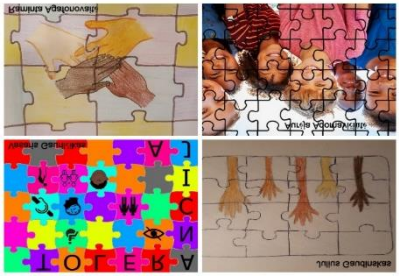

„Nėra jokių įrodymų, kad šioje planetoje esame tam, kad būtume ypač laimingi ar ypač normalūs. Ir iš tiesų mūsų nelaiminga savijauta ar keistumai, mūsų nerimas ir potraukiai, tie mažiausiai patrauklūs mūsų asmenybių aspektai dažnai yra tie bruožai, kurie pastūmėja mus sukurti kažką tikrai įdomaus.“

Džonas Ronsonas